

دانشگاه صنعتی شهرورد

دانشکده مهندسی معدن و ژئوفیزیک

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

عنوان :

طراحی و شبیه سازی سیستم

بارگیری و باربری معدن مس سونگون اهر

استادید راهنمای :

دکتر سید همام ترابی

دکتر محمد عابدینی

نگارش :

محمد رضا حسنی

بهار ۱۳۸۸

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سپاس و قدردانی

بدینوسیله از اساتید راهنمای بزرگوار، جناب آقای

دکتر میر عابدینی و جناب آقای دکتر ترابی به فاطر

(راهنمایی‌های ارزنده شان در طول مدت انجام این پروژه و

زمات فراوانی که متحمل گردیده‌اند، تشکر و قدردانی

می‌نمایم و از خداوند منان آزوی عمری پر با برای این

عزیزان، دارم.

همچنین از آقایان مهندس حیدری و مهندس رضایی از

مجتمع مس سونگون و مهندس کیوانیان از شرکت مهندسی

اولنگ و اعضای همتراه کتابخانه دانشگاه شهرود و سایر

عزیزانی که مرا یاری نمودند، کمال تقدير و تشکر را دارم.

چکیده:

در معادن روباز مجموع هزینه های مربوط به بخش بارگیری و باربری بیشتر از ۵۰٪ هزینه های یک معدن را به خود اختصاص می دهند. همچنین بدلیل افزایش قیمت ماشین آلات معدنی و بالا بودن هزینه های سرویس و نگهداری آنها دیگر صلاح نیست که سیستم حمل و نقل براساس روش های تجربی و قدیمی طراحی گردد زیرا این روش طراحی باعث اتلاف وقت مفید کاری و کاهش راندمان کاری تجهیزات بارگیری و باربری و افزایش سرمایه گذاری اولیه و هزینه های عملیات خواهد شد.

همچنین هزینه های عملیات بارگیری کامیونها در معادن سطحی به تنها یی بین یک سوم تا یک چهارم هزینه های استخراجی می باشد که این میزان به نسبت باطله برداری به ازاء هرتن ماده معدنی و متوسط فاصله باربری بستگی دارد. هزینه های سرمایه گذاری اولیه هر کامیون نیز بین ۰/۵ تا ۲/۵ میلیون دلار یا بیشتر است که این خود بستگی به اندازه کامیون دارد. بنابراین تعداد و نوع کامیون خریداری شده و هزینه های عملیاتی آنها تأثیر مهمی در سوددهی معدن خواهد داشت.

هدف از این تحقیق، انتخاب نوع ناوگان و تعیین حجم بهینه ناوگان حمل و نقل معدن مس سونگون می باشد، بنابراین با استفاده از نرم افزار شبیه ساز TALPAC، سیستم بارگیری و باربری طی چند مرحله شبیه سازی گردیده و با توجه به مسیر کامیون ها و سرعت کامیون ها و مقدار تولید معدن، حداقل تعداد کامیون و شاول مورد نیاز و بهترین و اقتصادی ترین نوع ماشین آلات، برای رسیدن به تولید مورد نیاز، تعیین گردید. در این تحقیق سه ناوگان با ظرفیت های متفاوت در شش سال اول بهره برداری از معدن مورد شبیه سازی قرار گرفته و در نهایت مشخص گردید که ناوگان دوم یعنی شاول پایی با ظرفیت جام ۱۰,۶ متر مکعبی و کامیون های ۱۰۹ تنی از دوناوگان انتخابی دیگر اقتصادی تر بوده، بنابراین این ناوگان جهت اجرای عملیات بارگیری و حمل و نقل معدن مس سونگون پیشنهاد گردید، همچنین تعداد شاول و کامیون موردنیاز معدن در شش سال اول بهره برداری تعیین گردید.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : اطلاعاتی درباره معدن مس سونگون اهر

۲	.....	*مقدمه
۴	.....	۱- موقعیت جغرافیایی معدن مس سونگون اهر
۶	.....	۱-۲- راههای دسترسی به معدن
۶	.....	۱-۳- تاریخچه بهره برداری و مطالعات اکتشافی از کانسار مس سونگون
۷	.....	۱-۴- زمین شناسی منطقه
۷	.....	۱-۵- زون بندی قائم کانسار مس سونگون
۸	.....	۱-۵-۱- زون فروشسته یا هوازده
۸	.....	۱-۵-۲- زون سوبرژن یا ثانویه
۱۰	.....	۱-۵-۳- زون هابیوژن یا اولیه
۱۱	.....	۱-۶- توپوگرافی منطقه
۱۱	.....	۱-۷- ظرفیت تولید سالیانه و میزان باطله برداری سالیانه
۱۳	.....	۱-۸- مشخصات پیت
۱۳	.....	۱-۸-۱- شبکی معدن
۱۳	.....	۱-۸-۲- مشخصات پله های استخراجی
۱۵	.....	۱-۹- محل و روش دبوی باطله
۱۶	.....	۱-۱۰- نوع و محل سنگ شکن های اولیه
۱۹	.....	۱-۱۱- وضعیت فعلی پروژه مس سونگون
۱۹	.....	۱-۱۲- وضعیت فعلی سیستم بارگیری و باربری معدن

فصل دوم : روشهای طراحی سیستم بارگیری و باربری

الف - روش کلاسیک طراحی سیستم بارگیری و باربری

۲۱	.....	۱- آشنایی با روش طراحی کلاسیک سیستم بارگیری و باربری
۲۱	.....	۲- تعیین تعداد ماشین آلات بارگیری
۲۳	.....	۲-۳- تعیین تعداد ماشین آلات حمل و نقل
۲۲	.....	۲-۳-۱- روش سیکل زمانی
۲۵	.....	۲-۳-۲- روش هزینه ها
۲۶	.....	۲-۳-۳- روش بهره وری

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

ب - روش طراحی کامپیوتری سیستم بارگیری و باربری

۲۸	۴-۲- شبیه سازی کامپیوتری.....
۲۸	۴-۱- مدلسازی.....
۲۹	۴-۲- گذر زمان در مدلهای شبیه سازی.....
۲۹	۵-۲- مراحل شبیه سازی کامپیوتری.....
۳۱	۶-۲- مزایای بکارگیری شبیه سازی کامپیوتری .....
۳۲	۷-۲- کاربرد شبیه سازی کامپیوتری در طراحی سیستم بارگیری و باربری معدن.....
۳۳	۷-۱- بکارگیری شبیه سازی کامپیوتری در سیستم حمل و نقل .....
۳۴	۷-۲- تعیین حجم بهینه ناوگان بارگیری و حمل در معادن رو باز .....
۳۶	۸-۲- موارد دیگر کاربرد شبیه سازی کامپیوتری در معادن .....

فصل سوم : مروری بر نرم افزار شبیه ساز TALPAC

۳۸	۱-۳- مقدمه ای بر TALPAC .....
۳۸	۲-۳- کاربردهای TALPAC .....
۳۹	۳-۳- اجزاء سیستم حمل و نقل .....
۴۰	۳-۲-۱- سیکل بارگیری و حمل .....
۴۱	۳-۲-۳- نوع مواد .....
۴۲	۳-۳-۳- مشخصات شیفت کاری .....
۴۳	۳-۳-۴- الگوی لودر .....
۴۴	۳-۳-۵- الگوی کامیون .....
۴۵	۳-۴- محاسبات TALPAC .....
۴۵	۳-۴-۱- آنالیز تولید .....
۴۶	۳-۴-۲- اساس محاسبات TALPAC .....
۴۸	۳-۴-۳- بهینه سازی .....
۴۹	۳-۴-۴- آنالیز بارگیری .....
۴۹	۳-۴-۵- جدول نتایج .....
۴۹	۳-۴-۶- خروجی TALPAC .....

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل چهارم : طراحی تجربی یا کلاسیک سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون

۴_۱_۱- محاسبه تعداد ماشین آلات بارگیری و باربری (ناوگان اول).....	۵۱
۴_۱_۲- محاسبه ظرفیت تولید سیستم بارگیری.....	۵۱
۴_۱_۳- محاسبه تعداد شاول مورد نیاز	۵۳
۴_۱_۴- محاسبه ظرفیت تولید کامیون	۵۳
۴_۱_۵- محاسبه تعداد کامیون مورد نیاز معدن (ناوگان اول).....	۵۵
۴_۱_۶- محاسبه تعداد ماشین آلات بارگیری و حمل (ناوگان دوم)	۵۵
۴_۱_۷- محاسبه ظرفیت تولید هر شاول.....	۵۵
۴_۱_۸- محاسبه تعداد شاول مورد نیاز معدن	۵۶
۴_۱_۹- محاسبه ظرفیت تولید کامیون	۵۶
۴_۱_۱۰- محاسبه تعداد کامیون مورد نیاز معدن(ناوگان دوم).....	۵۷
۴_۱_۱۱- بررسی و مقایسه دو ناوگان	۵۷

فصل پنجم : شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون

۵_۱- هدف از شبیه سازی.....	۵
۵_۲- مبانی شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون.....	۵۹
۵_۳-۱- مبانی فنی	۶۰
۵_۳-۲-۱- تولید سالیانه و برنامه ریزی تولید	۶۰
۵_۳-۲-۱- میزان باطله برداری سالیانه	۶۳
۵_۳-۲-۲- مشخصات پله های استخراجی	۶۳
۵_۳-۲-۳- جاده های باربری	۶۳
۵_۳-۲-۴- وزن مخصوص	۶۴
۵_۳-۲-۵- ضریب تورم و وزن مخصوص نابرجای سنگ	۶۴
۵_۳-۲-۶- تعداد شیفت کاری	۶۵
۵_۳-۲-۷- مسافتهای حمل باطله و ماده معدنی	۶۵
۵_۳-۲-۸- انتخاب نوع ماشین آلات بارگیری و باربری	۶۹
۵_۳-۲-۹- مبانی اقتصادی	۷۳

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱-۲-۲-۵	- هزینه های سرمایه ای ماشین آلات بارگیری و باربری	۷۳
۲-۲-۵	- هزینه های عملیاتی تجهیزات بارگیری و باربری	۷۴
۳-۵	- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل معدن مس سونگون	۷۶
۳-۵	- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل ماده معدنی در سال اول (ناوگان اول)	۷۷
۲-۳-۵	- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل باطله در سال اول (ناوگان اول)	۸۱
۳-۳-۵	- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل ماده معدنی در سال اول (ناوگان دوم)	۸۴
۳-۳-۵	- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل باطله در سال اول (ناوگان دوم)	۸۷
۴-۵	- نتایج نهایی شبیه سازیهای انجام شده در سال اول بهره برداری	۹۰
۵-۵	- شبیه سازی سیستم باربری بوسیله ناوگان اول در سال دوم تا ششم بهره برداری	۹۱
۵-۵	- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل بوسیله ناوگان دوم از سال دوم تا ششم بهره برداری	۹۱
۷-۵	- نتایج نهایی حاصل از شبیه سازیهای انجام شده در شش سال اول بهره برداری	۹۲

فصل ششم : تجزیه و تحلیل نتایج حاصل از شبیه سازیها و مقایسه دوناوگان

از نظر اقتصادی

۶-۱	- محاسبه هزینه های بارگیری و باربری توسط دوناوگان در شش سال اول بهره برداری	۹۴
۶-۲	- مقایسه هزینه های بارگیری و باربری توسط دوناوگان در شش سال اول بهره برداری	۹۶
۶-۳	- تعیین حجم ناوگان بارگیری و باربری مورد نیاز معدن	۹۷
۶-۴	- شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری توسط ناوگان سوم	۹۸

۱۰۰	نتیجه گیری
۱۰۲	فهرست منابع
۱۰۴	ضمایم

فهرست اشکال و جداول

صفحه

عنوان

شکل(۱-۱) نقشه راههای اصلی دسترسی به معدن مس سونگون اهر	۵
شکل(۲-۱) زون بندی قائم کانسار مس سونگون.....	۹
شکل(۳-۱) سطح توپوگرافی معدن مس سونگون.....	۱۲
شکل(۴-۱) شکل نهایی پیت	۱۴
جدول(۱-۱) انتخاب محل و نوع سنگ شکن های اولیه	۱۷
شکل(۱-۲) نقشه کلی معدن مس سونگون	۱۸
شکل(۱-۳) هزینه های معدنکاری و ترکیب هزینه های بارگیری و باربری	۲۶
جدول(۱-۵) برنامه زمانبندی استخراج میان مدت برای شش سال اول بهره برداری	۶۲
جدول (۲-۵) مسافتهای حمل از سال اول تا ششم بهره برداری	۶۷
جدول(۳-۵) مسافتهای تعديل شده حمل از سال اول تا ششم بهره برداری	۶۸
جدول(۴-۵) مسافتهای تعديل شده حمل منتج از جدول (۳-۵)	۶۹
جدول(۵-۵) مقایسه بین شاولهای کابلی و هیدرولیکی	۷۱
جدول(۶-۵) هزینه های سرمایه ای ماشین آلات	۷۳
جدول(۷-۵) هزینه های عملیاتی کامیونهای ۵۰ و ۱۲۰ تنی	۷۵
جدول(۸-۵) مجموع هزینه های عملیاتی ماشین آلات	۷۶
شکل(۱-۵) تصویرشماتیک مسیر حمل ماده معدنی و باطله در سال اول بهره برداری	۸۰
جدول(۹-۵) خلاصه نتایج بدست آمده از شبیه سازیهای انجام شده در سال اول	۹۰
جدول(۱۰-۵) نتایج نهایی حاصل از شبیه سازی دوناوگان انتخابی در شش سال اول بهره برداری ..	۹۲
جدول (۱-۶) هزینه های باربری بوسیله دوناوگان در شش اول بهره برداری	۹۵
جدول(۲-۶) خلاصه هزینه های بارگیری بوسیله دوناوگان در شش سال اول بهره برداری	۹۶
جدول(۳-۶) تعداد دستگاه بارگیری مورد نیاز در شش سال اول بهره برداری.....	۹۸
جدول (۴-۶) تعداد دستگاه باربری مورد نیاز در شش سال اول بهره برداری	۹۸

فصل اول

اطلاعاتی درباره معدن
پس پوچون اهر

مقدمه :

امروزه به دلیل افزایش روزافزون قیمت ماشین آلات معدنی و بالا بودن هزینه های تعمیر و نگهداری آنها دیگر صلاح نیست سیستم بارگیری و باربری معادن به صورت تجربی طراحی گردد.

در روش تجربی با توجه به شرایط و نوع سینه کارهای استخراجی و فاصله بین شاولها و نقاط تخلیه مواد معدنی به هر شاول تعدادی کامیون اختصاص می یابد. از این رو در این روش به علت عدم تخصیص بهینه کامیونها و عدم دقت کافی در انتخاب تعداد و ظرفیت شاولها و کامیون های مورد نیاز، تجهیزات بارگیری و باربری بصورت بهینه انتخاب نگردیده و همچنین دارای زمان انتظار نسبتاً زیاد می باشد و از حداکثر توان آنها استفاده نخواهد شد بنابراین بهره وری ماشین آلات پایین آمده و سوددهی معدن کاهش می یابد.

با پیشرفت رشته های مختلف علمی از قبیل کامپیوتر، تحقیق در عملیات و مهندسی سیستمها ، از سال ۱۹۸۰ در کشورهای پیشرفته، حرکت بسوی طراحی بهینه و شبیه سازی سیستمهای بارگیری و باربری معادن آغاز گردیده است. بابکارگیری این روش می توان عملیات پیچیده معدنی را با صرف هزینه کم، در مدت زمان کوتاهی مورد تجزیه و تحلیل قرارداد. در نتیجه طرحهای پیشنهادی را می توان بصورت کامپیوتری اجرا کرد و نتایج آنها را برای انتخاب طرح مناسب با هم مقایسه کرد. از این رو شبیه سازی کامپیوتری از کارآمدترین و پیشرفته ترین ابزار های تصمیم گیری، می باشد. لذا صاحبان و مدیران معادن می توانند از این روش در ارائه راههای و روشهای بهینه، جهت استفاده مؤثر از منابع و کم کردن مقدار هزینه و بطور خلاصه افزایش بهره وری در تولید، استفاده کنند .

بارگیری و حمل مواد در معادن سطحی، عامل بسیار مهمی در مقدار تولید می باشد. از این رو تعیین حجم بهینه ناوگان حمل و نقل و استفاده بهینه از آنها تأثیر چشمگیری در کاهش هزینه های سرمایه ای و عملیاتی و افزایش مقدار تولید خواهد داشت.

از این رو در این تحقیق سعی شده است با استفاده از پیشرفتهای صورت گرفته در این زمینه بوسیله شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری معدن سونگون اهر، این سیستم به بهترین شکل و بالاترین بهره وری طراحی و انتخاب گردد.

تحقیق انجام گرفته شامل شش فصل است. در فصل اول به طور مختصر با معدن مس سونگون آشنا شده و در فصل دوم، روشهای طراحی سیستم حمل و نقل که شامل روشهای طراحی کلاسیک و روش کامپیوتری می باشد را توضیح داده و در فصل سوم با نرم افزار شبیه ساز TALPAC، آشنا می شویم.

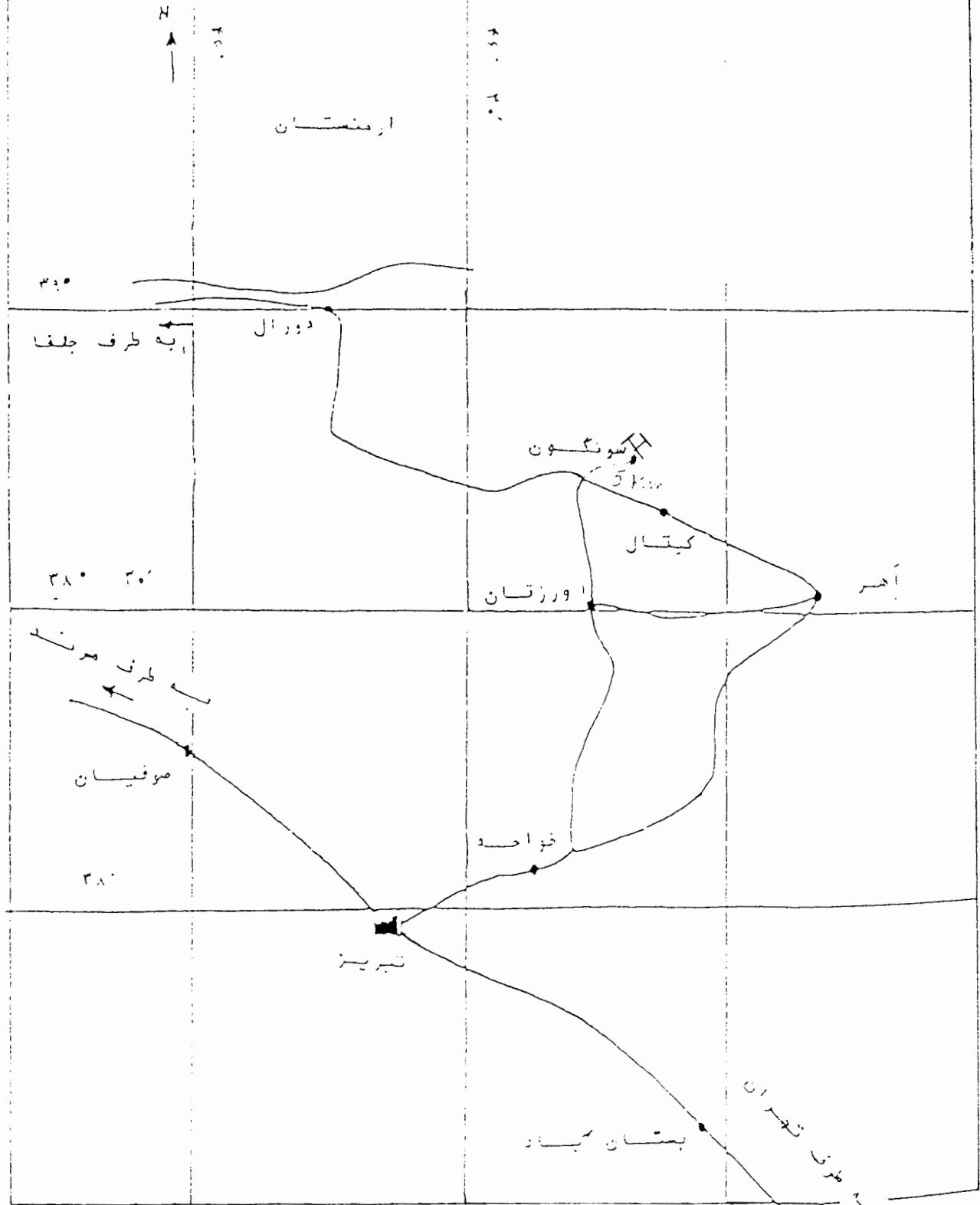
عنوان بخش دوم این تحقیق طراحی و شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون است که در فصل چهارم، سیستم حمل و نقل معدن سونگون بصورت کلاسیک یا تجربی، طراحی شده است و تعداد ماشین آلات مورد نیاز، به منظور رسیدن به تولید پیش بینی شده، با توجه به نوع و ظرفیت شاولها و کامیونهای پیشنهاد شده توسط شرکتهای مشاور، تعیین شده است.

در فصل پنجم که عنوان آن طراحی و شبیه سازی سیستم حمل و نقل معدن مس سونگون است، اطلاعات دو نوع ناوگان مختلف با ظرفیتهای متفاوت، که توسط شرکتهای مشاور پیشنهاد شده اند، به همراه اطلاعات فنی و اقتصادی دیگر، وارد نرم افزار شبیه ساز TALPAC شده و هریک از این ناوگانها طی چندین مرحله در سالهای اول تا ششم بهره برداری، در مسیرهای مورد نظر، شبیه سازی گردیده و براساس پارامترهای مختلف نظری، تعداد ناوگان حمل، ظرفیت ناوگان حمل، سرعت انتقال و غیره، بهینه سازی این سیستم، انجام گرفته است. در فصل ششم، از تجزیه و تحلیل نتایج بدست آمده از شبیه سازی و بهینه سازی سیستم بارگیری و باربری بوسیله این دو

ناوگان، مقایسه ای از نظر فنی و اقتصادی بین این دو ناوگان صورت گرفته و همچنین این نتایج با نتایج طراحی تجربی، مقایسه شده است و در نهایت ناوگان مناسب تر پیشنهاد شده است.

۱-۱- موقعیت جغرافیایی معدن مس سونگون اهر

معدن مس سونگون در مجاورت دهکده سونگون در شمال غرب شهرستان اهر در استان آذربایجان شرقی قرار دارد (شکل ۱-۱). فاصله هوایی این معدن تا شهرستان اهر ۴۰ کیلومتر، تا تهران ۵۲۵ کیلومتر و تا رود ارس (مرز ایران و جمهوری آذربایجان و ارمنستان) ۲۵ کیلومتر می باشد. این معدن در طول جغرافیایی $43^{\circ}, 46^{\circ}$ و عرض جغرافیایی $38^{\circ}, 43'$ واقع شده است [۱].
توده سنگهای محدوده معدن دارای حداقل ارتفاع ۱۶۵۰ متر (در نقاط تقاطع رودخانه های سونگون چای و پاخرچای) و حداکثر ۲۳۷۵ متر در ارتفاعات غرب توده معدنی بوده و دامنه ای که کانسار در آن واقع شده دارای شیبی حدود ۴۰ تا ۳۰ درجه از غرب به شرق می باشد [۱].
این کانسار از موقعیت استراتژیک نسبتاً مهمی در مقایسه با سایر کانسارهای مس برخوردار است. چرا که کانسار مزبور در نزدیکترین فواصل ممکن با جمهوری آذربایجان، ارمنستان، و قاره اروپا قرار دارد. بنابراین با توجه به نزدیکی این معدن تا مرزهای بین المللی، از ویژگیهای سیاسی یک منطقه مرزی متأثر است [۱].

شکل (۱-۱): نقشه راههای دسترسی به معدن مس سونگون [۱]

۱-۲- راههای دسترسی به معدن

برای دسترسی به این معدن از شهر تبریز، دوراه اصلی وجود دارد. طول یکی از آنها ۶۰ کیلومتر بوده و پس از طی دهات مختلف و سپس کیقال به سونگون می‌رسد. مسیردیگری که حدود ۷۵ کیلومتر طول دارد مسیر اهر - ورزقان - سونگون می‌باشد، که این مسیر در حال حاضر بیشتر مورد استفاده قرارمی‌گیرد.

۱-۳- تاریخچه بهره برداری و مطالعات اکتشافی از کانسار مس سونگون

پی‌جویی و اکتشاف سیستماتیک این ذخیره در اوایل دهه ۱۳۵۰ آغاز شده و در سال ۱۳۵۶ وجود ذخایر مس از نوع پورفیری محرز گردیده و معلوم شده است که این ذخیره از نظر شرایط کانی سازی تا حدود زیادی مشابه کانسار مس سرچشمه می‌باشد. کانسار مس سونگون با حدود ۱/۲ میلیارد تن ذخیره سنگ مس از نوع پورفیری با عیار متوسط ۰/۶۱ درصد، در حال حاضر چهارمین معدن مس جهان از حیث ذخیره بوده و در ایران نیز هم اکنون بزرگترین معدن روباز محسوب می‌گردد. [۲]

بهره برداری از بخش اسکارنی کانسار مس سونگون که در قسمت شرقی رودخانه اصلی معدن قرار دارد، در سالهای ۱۲۹۰ آغاز شده و بطور منقطع تا سال ۱۳۲۰ ادامه داشته است. وجود مقادیر زیادی سرباره‌های ذوب و تونلهای اکتشافی و استخراجی از آثار این فعالیتها می‌باشد. با توجه به امکان وجود ذخیره‌ای از نوع مس پورفیری در ناحیه، گروه اکتشاف شرکت ملی صنایع مس در سال ۱۳۵۷ فعالیتهای اکتشافی را آغاز نمود که پس از چندی متوقف گردید. [۱] از سال ۱۳۶۸ فعالیتهای اکتشافی بصورت گسترده‌ای در محدوده کانسار آغاز شده و تاکنون نیز ادامه دارد.

۱-۴-زمین شناسی منطقه

کانسار مس سونگون روی کمربند جهانی مس قرار گرفته است . این کانسار در مرز شمالی یک باخوبیت موئزونیتی تشکیل شده است که در امتداد شرقی- غربی گسترش دارد. در شمال و شمال شرقی منطقه کانی دار، مجموعه ای از سنگهای آهکی متعلق به کرتاسه بالائی که لایه بندی خوبی دارد همراه با توفهای متعلق به ائوسن قرار گرفته است. واحد کربناته کرتاسه بالائی قدیمی ترین واحد منطقه می باشد. [۱]

موئزونیت یا سونگون پورفیری مهمترین و گسترده ترین واحد ناحیه است که نفوذ آن در سنگهای آهکی، بخش اسکارن را به وجود آورده است. این واحد به سمت شرق و شمال به واحد اسکارنی ختم می شود به طرف جنوب و غرب در زیرپوشش آبرفت‌های جوان پنهان می شود. [۱] واحد موئزونیتی در اثر فعالیتهای گرمابی به شدت دگرسان شده و واحد اصلی کانی سازی شده منطقه محسوب می شود. سن این واحد الیگو- میوسن تخمین زده شده و بافت پورفیری دارد، که به علت شدت دگرسانی تشخیص کانیهای اصلی مشکل است . از نظر دگرسانی نیز همچون توده های پورفیری دیگر، از مرکز توده به ترتیب دگرسانیهای پتاسیک، فیلیک، پروپیلیتی و آرژیلیتی در منطقه دیده می شود که قسمت اعظم کانی سازی بصورت دگرسانی پتاسیک می باشد. [۱]

۱-۵-زون بندی قائم کانسار مس سونگون

این توده معدنی همانند سایر توده های پورفیری جهان پس از مراحل تشکیل اولیه، تغییر و تحولات ثانویه ای را متحمل شده است. اثر آبهای سطحی و نفوذ آنها سبب شسته شدن مس سنگها شده و مس و دیگر مواد معدنی که قابلیت تحرک دارند در آب حل شده و به قسمتهای پایین تر حمل شده اند. در نتیجه زونهایی با خصوصیات متفاوت در اعماق تشکیل شده اند. در کنسنتر مس سونگون زونهای فروشسته^۱، سوبرژن^۲ و هایپرژن^۳ به ترتیب از سطح به عمق تشکیل شده است . در شکل (۲-۱) این سه زون مشخص شده است. [۱]

1- Leached zone

2- Supergene zone

3- Hypogene zone

۱-۷-۷- زون فروشسته یا هوازده

نواحی سطحی و نیز قسمتهای کم عمق گمانه‌های اکتشافی سونگون، از سنگهای شدید دگرسان شده به رنگ سفید، کرم، زرد، قرمز و قهوه‌ای رنگی تشکیل شده است که به خوبی روند دگرسانی و اکسید شدن را نشان می‌دهند.

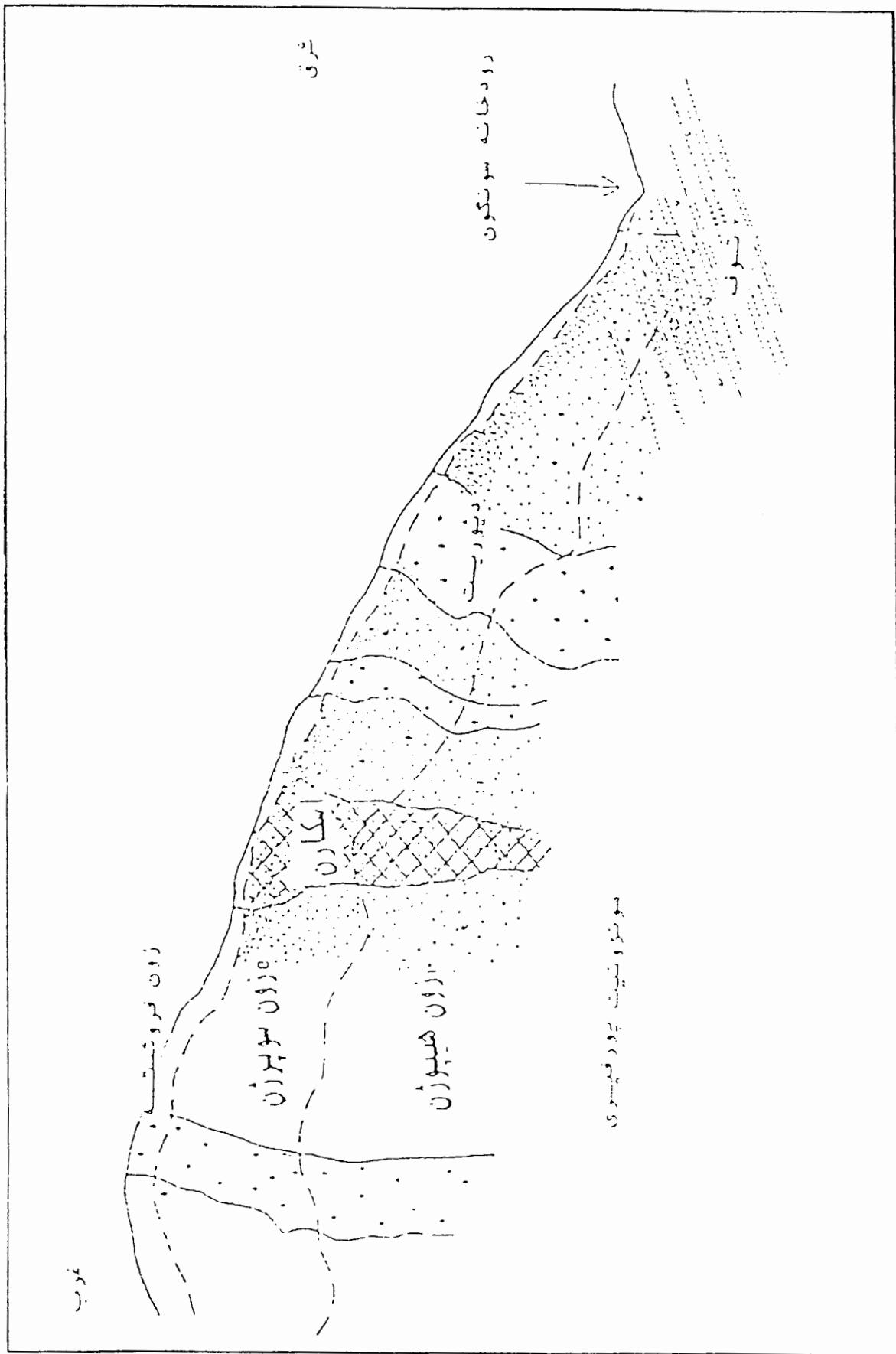
در برخی از نقاط این زون، کانیهای اکسیده و کربناته مس دیده می‌شود. در بسیاری از مناطق اکسید آهن حاصل از تجزیه پیریت دیده می‌شود ولی کلامک آهنهای منطقه، گسترش زیادی ندارد. ضخامت این زون از صفرتا ۲۰۰ متر و بطور متوسط ۸۰ متر می‌باشد. همانطور که انتظار می‌رود این زون فاقد کانی سازی و عیار مس در این زون به ندرت به بیش از ۱۱٪ درصد

می‌رسد. [۱]

۱-۷-۸- زون سوپرژن یا ثانویه

نفوذ آبهای سطحی سبب شسته شدن مس سنگها شده و مس و دیگر مواد معدنی که قابلیت حرک دارند در آب حل شده و به قسمتهای پایین تر حمل می‌گردند و در نتیجه بخش پرعیاری نسبت به عیار اولیه در عمق تشکیل می‌شود که این بخش زون سوپرژن نام نهاده شده است. در کانسار مس سونگون ضخامت این زون از صفرتا ۲۱۲/۵ متر و به طور متوسط ۱۰۰ متر می‌باشد. مهمترین کانیهای این زون کالکوسیت، کولیت و کالکوپیریت است و عیار مس در این منطقه نسبتاً بالا و بین ۰/۸ تا ۲ درصد تغییر می‌کند. هرچند ضخامت این زون در نقاطی به بیش از ۲۰۰ متر می‌رسد ولی ضخامت آن در مقایسه با سایر کانسارهای مس پورفیری چندان زیاد نیست. [۱]

شکل (۱-۲) زون بندی قائم کانسار مس سونگون [۱]

۱-۷-۴- زون هیپوژن یا اولیه

این زون همان سنگ اولیه توده بوده که غنی شدگی ثانویه در آن رخ نداده است. این زون حجم وسیعی از توده معدن سونگون را تشکیل می دهد و در قسمت تحتانی زون سوپرژن قرار دارد. مطالعات کانی شناسی وجود کالکوپیریت، پیریت و مقدار ناچیزی مولیبدنیت را نشان می دهد.

عیار مس در این زون که سولفورهای اولیه مس تشکیل دهنده آن هستند، بین ۱/۰۱ تا بیش از ۲ درصد تغییر می کند. با توجه به گمانه های حفر شده هنوز عمق آن دقیقاً مشخص نیست. هر چند گمانه هائی با عمق بیش از ۶۰۰ متر حفر شده است ولی نتایج نمونه های حاصل از این گمانه ها نشانگر ادامه کانی سازی در اعمق هستند. با توجه به نتایج گمانه های حفر شده ضخامت این زون بین ۳۲۰ تا ۵۰۰ متر تغییر می کند و ضخامت متوسط آن ۳۴۰ متر است. [۱]

۱-۶- توپوگرافی منطقه :

توپوگرافی منطقه با استفاده از نقاط برداشت شده بوسیله نقشه برداری سطحی بدست آمده است که گسترش آن در جهت شرقی - غربی ۴/۵ کیلومتر و در جهت شمالی - جنوبی ۵ کیلومتر می باشد .

بیشترین ارتفاع برداشت شده از منطقه ۲۴۵۹ متر و کمترین ارتفاع برداشت شده ۱۶۲۴ متر از سطح دریا می باشد. شکل (۳-۱) سطح توپوگرافی منطقه سونگون را نشان می دهد . [۲]

۱-۷- ظرفیت تولید سالیانه و میزان باطله برداری سالیانه :

ظرفیت تولید سالیانه و میزان باطله برداری سالیانه مهمترین فاکتور در انتخاب ظرفیت و تعداد ماشین آلات بارگیری و باربری در معادن روباز می باشد که با استفاده از پارامترهای اقتصادی و مطالعه سودآوری پروژه، تعیین می گردد. بدلیل محدودیت در تأمین منابع سرمایه ای قرارداد احداث کارخانه مس سونگون با ظرفیتی پایین تر از آنچه در محاسبات اولیه بدست آمده بود، منعقده گردیده است و عملیات اجرایی آن در حال انجام است .

شکل (۱-۱۳) سطح نوبه گرانی معدن مس سونگون

ظرفیت تولید سالیانه معدن سونگون برای شش سال اول بهره برداری در حد ۷ میلیون تن و برای سالهای پس از آن در حد ۱۴ میلیون تن، منظور گردیده است. همچنین میزان کل باطله که بایستی در هر سال همزمان با ماده معدنی استخراج و به دمپ باطله حمل گردد در حدود ۱۸ میلیون تن می باشد که مجموع باطله و ماده معدنی که بایستی بارگیری و حمل گردد در حدود ۲۵ میلیون تن در سال طی شش سال اول بهره برداری از معدن می باشد. [۲]

۱-۸- مشخصات پیت :

۱-۸-۱- شبکه کلی معدن :

شبکه کلی معدن یکی از مهمترین پارامترها در طراحی یک معدن روباز می باشد . برای انجام مطالعات پایداری شبکه و تعیین شبکه کلی معدن نیازمند اطلاعاتی می باشیم که پس از انجام حفاریها و مطالعات ژئوتکنیکی زیرسطحی بدست می آیند. با مراجعه به طرحهای پیشین، شبکه کلی معدن در حد ۳۸ درجه منظور گردیده است. [۲]

۱-۸-۲- مشخصات پله های استخراجی :

مشخصات پله های استخراجی براساس ویژگیهای کلی معدن و مهمتر از آن بر مبنای ظرفیت استخراج و ماشین آلات و تجهیزات مورد بکارگیری در معدن، تعیین می گردد. با توجه به ظرفیت تولید معدن، افزایش ارتفاع پله ها سبب بالا رفتن راندمان عملیاتی می گردد، اما از طرف دیگر با توجه به محدودیتهای موجود در خصوص استفاده از ماشین آلات سنگین و همچنین به منظور تطبیق طرح با طرحهای اجرا شده در دوران آماده سازی، ارتفاع پله ها $12/5$ متر منظور شده است. [۲]

شکل نهایی پیت و پله های استخراج شده در شکل (۱-۴) نشان داده شده است. [۱]

۱-۹- محل و روش ایجاد دپوهای باطله

تاکنون درخصوص دپوی باطله، اکسیدو کم عیار، طرح های مختلفی توسط مشاوران داخلی و یا خارجی داده شده است. گزارش هایی که تاکنون در ارتباط با دامپ باطله ارائه شده است عبارتند از: گزارش ایتوک (۱۳۷۳)، گزارش شرکت ارمی (سپتامبر ۱۹۹۸) و دفتر مهندسی اولنگ (مرداد ۱۳۷۹).

باتوجه به وضعیت توپوگرافی منطقه و محدود شدن محدوده معدن به دو دره اصلی سونگون و پخیرچای و با درنظر گرفتن مسافت حمل، کماکان دره پخیرچای به عنوان نزدیکترین و مناسب ترین محل جهت دپوی باطله درنظر گرفته شده است.

به منظور بهینه کردن مسافت های حمل باطله، تغییراتی در روش دامپ باطله بويژه در سالهای اولیه بهره برداری ایجاد شده است. این تغییرات بگونه ای است که در دوران پیش باطله برداری و همچنین ۱۵ سال اول بهره برداری به طور قابل ملاحظه ای کاهش یافته است.

به منظور کاهش مسافت های حمل بويژه در سالهای اولیه بهره برداری و بويژه در ۱۵ سال اول، اصلاحاتی در نحوه دپوی باطله نسبت به روش های قبلی صورت پذیرفته است. این تمهدات عبارت است از:

- افزایش تعداد ترازهای دامپ باطله و بالطبع کاهش اختلاف ارتفاع بین ترازها در حدامکان.
- شروع تخلیه مواد از نزدیکترین محل ممکن نسبت به محدوده معدن در دوران ۱۵ سال اولیه بهره برداری در هر تراز با عرض در حدود ۵۰ متر و این محل در بالاترین تراز به گونه ای است که امکان ایجاد حداقل فضای کاری مناسب (۴۰ تا ۵۰ متر) در هریک از ترازهای پایین تر بويژه در پایین ترین تراز یعنی افق ۱۹۵۰ بدون تداخل با عملیات سنگ شکن اولیه ممکن باشد.

- افزایش ظرفیت کلی دامپ با درنظر گرفتن شیب کلی ۲۷ درجه که پس از تکمیل ظرفیت تراز ۱۹۵۰ و تقریباً بین سالهای هفته تا دهم بهره برداری ممکن می باشد.

درین هزینه های عملیاتی معادن روباز، هزینه های حمل و نقل سهم عمده ای را به خود اختصاص می دهند. ازین رو معدنکاران همواره تلاش نموده اند تا با بکار بستن تمهداتی از قبیل

به حداقل رساندن تعداد کامیونهای معدنی مورد نیاز، این بخش از هزینه ها را کاهش دهنده. یکی از راه حلها م وجود برای کاهش تعداد کامیونها، کاستن از مسافت‌های حمل می باشد و یکی از راه حلها م موجود برای کاهش مسافت‌های حمل ماده معدنی در معدن، استفاده از سنگ شکن های نیمه متحرک و متحرک می باشد.

به هر حال صرف نظر از ثابت، متحرک و یا نیمه متحرک بودن سنگ شکن ها نکته بسیار مهم، تعیین محلهای بهینه سنگ شکن در طول دوران بهره برداری است.

۱۰- نوع و محل بهینه سنگ شکن های اولیه

تعیین محل یا محلهایی برای سنگ شکنها به نحوی صورت گرفته تا بیشترین کاهش در مسافت‌های حمل فراهم آمده و از این طریق تعداد ناوگان حمل و نقل تاحدامکان کاهش یابد. با توجه به این عامل، گزینه بهینه ترازهایی با کمترین شاخص تن - کیلومتر حمل مشخص شده است.

گزینه مذکور در دوره های مختلف (از سال ۱۵ تا ۲۱، ۲۰ تا ۲۵، ۱۱ تا ۱۶، ۷ تا ۶ و نهایتاً از سال ۳۱ تا ۲۶) مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این گزینه فرض بر این است که عملیات سنگ شکنی تا پایان سال ششم بهره برداری با استفاده از یک سنگ شکن با ظرفیت ۷ میلیون تن و پس از آن با استفاده از دو سنگ شکن با ظرفیت یکسان انجام خواهد شد.

در این گزینه ضمن درنظر گرفتن یک سنگ شکن ثابت در تراز ۱۹۵۰ متری، محل سنگ شکن دوم به گونه ای تعیین گردیده است که علاوه بر همواری با محلهای تغییر مسیر نوارنقاله شماره ۲ و ۳ و امکان نصب سنگ شکن در آنها وجود داشته باشد. در این گزینه می بایست علاوه بر در نظر گرفتن محدودیتهای موجود، محلی برای سنگ شکن دوم انتخاب شود که با توجه به محدودیت فضیی، امکان انجام عملیات تسطیح جهت نصب سنگ شکن و مانور دامپتر اکهای نیز در آنها اعمال شده باشد. به هر حال پس از بررسیهای فراوان و با توجه به محدودیتهای موجود نقاط پیشنهادی توسط مشاور اولنگ برای استقرار سنگ

شکنها به شرح جدول (۱-۱) ارائه شده است . محل قرارگیری سنگ شکن اولیه بروزی نقشه

معدن ، شکل (۱-۵)، نشان داده شده است . [۲]

جدول(۱-۱) : انتخاب محل و نوع سنگ شکن های اولیه [۲]

Year	Level		Ton.km
	Stationary crusher1	Stationary crusher2	
1-6	1950	—	41489521
7-10	1950	1825	65981349
11-15	1950	1825	72733049
16-20	1950	1825	57089908
21-25	1950	1825	73341249
26-31	1950	1825	116959606
Total			432594682

۱-۱- وضعیت فعلی پروژه مس سونگون :

عملیات تجهیز معدن و ساخت کارخانه تغلیظ مس سونگون از خردادماه ۱۳۷۸ آغاز گردیده و هم اکنون نیز ادامه دارد و طبق برنامه زمانبندی شده، تا پایان سال ۱۳۸۳ به اتمام رسیده و به مرحله پهله برداری خواهد رسید.

ذخیره قابل استخراج معدن مس سونگون ۳۸۸ میلیون تن و نسبت باطله به ماده معدنی برابر ۱/۶۳ و عیار متوسط سنگ معدن قابل استخراج ۰/۶۱ درصد می‌باشد که طی ۳۱ سال استخراج خواهد شد. مالک معدن شرکت ملی صنایع مس ایران به نمایندگی دولت بوده و میزان استغالت‌زایی این طرح یک هزار نفرمی باشد. پیمانکاران طرح شامل شرکتهای داخلی و خارجی زیر می‌باشند:

شرکتهای داخلی : اولنگ، مبین، آهن آجین، هیدنکا، قرارگاه سازندگی خاتم النبیاء، سازمان صنایع دفاع و ایران ارتباط.

شرکتهای خارجی : سوئد ال و ATC.

۱-۲- وضعیت فعلی سیستم بارگیری و باربری معدن :

همانطور که اشاره شد، معدن مس سونگون هم اکنون در مرحله ساخت کارخانه و انجام عملیات آماده سازی و باطله برداری اولیه بوده که توسط شرکتهای پیمانکار داخلی و خارجی در حال اجرا می‌باشد. عملیات بارگیری بوسیله لودرهای چرخ لاستیکی مدل ۹۸۸ کاترپیلار، متعلق به شرکتهای پیمانکار، انجام می‌گیرد.

لازم به تذکر است که از این ماشین آلات، فقط در زمان آماده سازی و پیش باطله برداری استفاده خواهد شد و هیچگونه برنامه ریزی برای استفاده از این ماشین آلات در زمان پهله برداری از معدن، صورت نگرفته و ماشین آلات بارگیری و باربری جدید جایگزین این ماشین آلات خواهد شد.

مجموع کل باطله برداری اولیه معدن، ۱۰۵ میلیون تن است که ۸۹۹ درصد آن تا آخر دی ماه ۱۳۸۲ برداشت شده است.

فصل دوم

روش‌های طراحی سیستم بارگیری و باربری

الف - روش کلاسیک طراحی سیستم

بارگیری و باربری

۱- آشنایی با روش طراحی کلاسیک سیستم بارگیری و باربری

در طراحی کلاسیک سیستم بارگیری و باربری برای هر شاول تعداد خاصی کامیون در نظر گرفته می شود، در این روش تعداد کامیونها به طریقه تجربی محاسبه شده و در کنار شاولها قرار می گیرند و هر کامیون پس از پر شدن (بارگیری از شاول) با توجه به نوع بار خود (باطله یا ماده معدنی) به سمت دمپ باطله یا بونکر (سنگ شکن) فرستاده می شود.

در این روش کامیونها و شاولها دارای زمان انتظار بوده بنابراین از حداکثر ظرفیت تجهیزات بارگیری و باربری استفاده نمی شود، این روش در تمام معادن سطحی ایران متداول می باشد. در این روش شیوه های مختلفی برای انتخاب تعداد ماشین آلات بارگیری و حمل و نقل وجود دارد، اساس تمام این شیوه ها به گونه ای است تا تولید سالانه معدن برآورده گردد. [۶]

۲- تعیین تعداد ماشین بارگیری (شاول)

جهت محاسبه تعداد ماشین بارگیری (شاول) مورد نیاز برای یک معدن که با روش روباز استخراج می گردد از رابطه زیرمی توان استفاده کرد : [۶]

$$N_s = \frac{M}{Msph \cdot Whpy} \quad (1-2)$$

در این رابطه :

N_s : تعداد ماشین بارگیری (شاول) مورد نیاز .

M : تولید سالانه معدن بر حسب تن .

$Msph$: میزان تولید شاول بر حسب تن در ساعت .

$Whpy$: ساعت کارمند در یک سال .

$$Msph = \frac{3600 ABC \cdot Ff \cdot Fs \cdot Fsk \cdot Ji}{Ct} * SGr \quad (2-2)$$

تولید سالانه معدن در قسمت دفتر طراحی تعیین می شود، برای محاسبه میزان تولید شاول در ساعت بر حسب تن در ساعت، داریم :

ABC : ظرفیت واقعی جام شاول بر حسب مترمکعب .

Ff : فاکتور پرشوندگی جام شاول .

F_S : فاکتور تورم .

F_{sk} : فاکتوری که تاثیرپذیراز زاویه چرخش شاول، و ارتفاع سینه کار به ارتفاعی که شاول می تواند بارگیری نماید .

Ji : بازدهی عملیات .

SGr : وزن مخصوص ماده معدنی .

Ct : زمان یک سیکل عملیاتی شاول بر حسب ثانیه .

برای محاسبه whpy (ساعت کار مفید در یک سال) می توان نوشت :

$$whpy = Nspy * whps * Ra \quad (3-2)$$

که :

Nspy : تعداد نوبت کاری در یک سال (تعدادشیفت در سال) .

whps : ساعت کار مفید در یک شیفت .

Ra : بازدهی واقعی ماشین .

تعداد نوبت کاری در یک سال به صورت زیر محاسبه می شود :

$$Nspy = Napdy * spd \quad (4-2)$$

Napdy : تعداد روزهای قابل دسترسی در سال که از کسر تعداد روزهای تعطیل رسمی از کل تعداد روزهای سال بدست می آید .

spd : تعداد شیفت در روز .

بازدهی واقعی ماشین از رابطه زیر بدست می آید :

$$Ra = \frac{(Tt - Tr)}{Tt} \quad (5-2)$$

که :

Tt : تعداد روزهای قابل دسترسی در سال = (تعطیلات رسمی - Napd) / 365

Tr : تعداد روزهایی که به هر دلیل کار صورت نمی گیرد و برابر است با :

$$Tr = T(m+r) + Tw + Td + TD + \dots + Tf - Tc \quad (6-2)$$

$T(m+r)$: زمان سرویس و نگهداری .

T_w : زمان عدم کاریه دلیل شرایط جوی .

TD : زمان تأخیر.

T_d : زمان جابجایی شاول .

T_f : زمان سوخت گیری .

T_c : زمان تمیز کردن اطراف شاول .

۲-۳- تعیین تعداد ماشین حمل و نقل (کامیون)

برای تعیین تعداد ماشین آلات حمل و نقل سه روش وجود دارد :

۱- روش سیکل زمانی (قاعده زمان انتظار صفر)

۲- روش هزینه ها

۳- روش بهره وری

۳-۱- روش سیکل زمانی (قاعده زمانی انتظار صفر):

در این روش که ساده ترین روش انتخاب تعداد ماشین آلات حمل و نقل می باشد، باید سیکل کاری سیستم حمل و نقل اندازه گیری و محاسبه شود، سپس براساس آن تعداد ماشین آلات حمل را انتخاب نمود. از عوامل موثر در این روش که می باشد آنها را اندازه گیری نمود عبارتند از : زمان بارگیری شاول، زمان رفت (زمان رسیدن کامیون تا محل تخلیه) ، زمان برگشت (زمان برگشت کامیون از محل تخلیه به پای شاول) ، زمان تخلیه بار، زمان تأخیرهای ثابت (زمان تعویض شیفت ...) و تأخیرهای متغیر(زمان انتظار کامیون در پای شاول).

[۶]

حال با استفاده از روابط زیر می توان تعداد کامیونهای مورد نیاز برای هر شاول را محاسبه نمود:

$$Nt = \frac{TCT}{TLT} \quad (7-2)$$

در این رابطه :

Nt : مینیم تعداد کامیون به ازاء هر شاول .

TCT : زمان یک سیکل کاری کامیون برحسب دقیقه .

TLT : زمان بارگیری کامیون (پرشدن کامیون) توسط شاول برحسب دقیقه .

از رابطه زیر بدست می آید :

$$TLT = n^* \times \frac{Ct}{60} \quad (8-2)$$

که :

n : تعداد دفعاتی که شاول با جام خود کامیون را پر می کند.

Ct : زمان یک سیکل عملیاتی شاول برحسب ثانیه .

برای بدست آوردن n از رابطه زیر استفاده می کنیم .

$$n = \frac{TC}{BC} \quad (9-2)$$

که :

TC : ظرفیت کامیون برحسب تن .

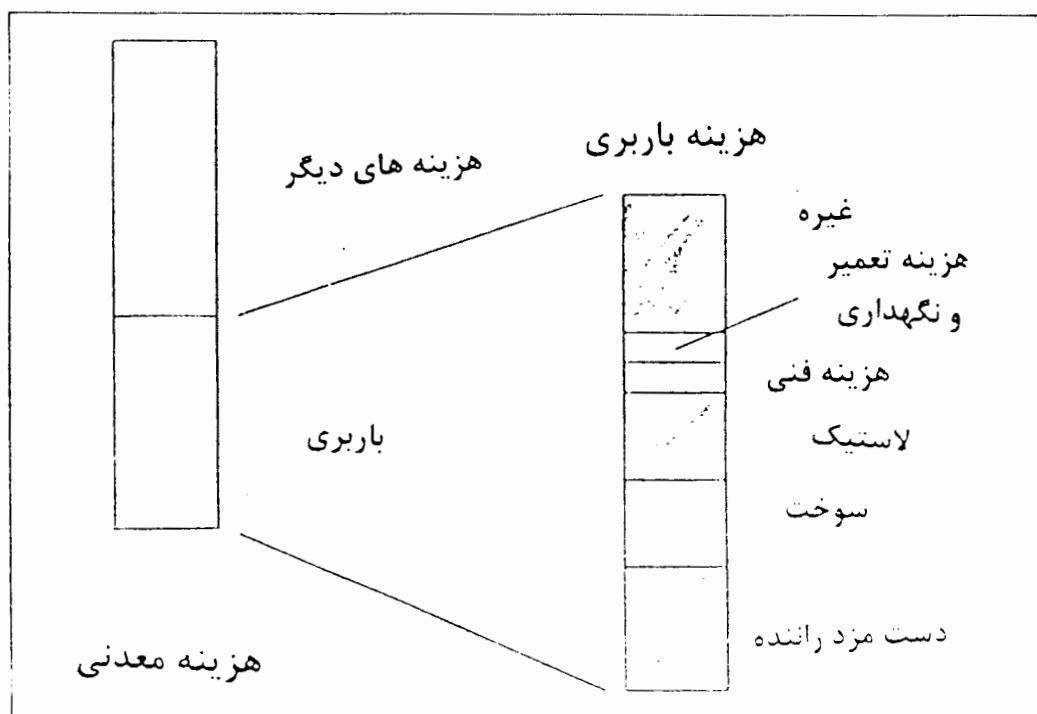
BC : ظرفیت ماشین بارگیری (شاول) برحسب تن .

۳.۳.۴- روش هزینه ها :

هزینه های عملیات بارگیری کامیونها در معادن سطحی معمولاً بین یک سوم تا یک چهارم هزینه های استخراجی می باشد که این میزان به نسبت باطله برداری به ازاء هرتن ماده معدنی^۱ و متوسط فاصله باربری بستگی دارد. هزینه های سرمایه گذاری اولیه هر کامیون نیز زیاد می باشد که این خود بستگی به اندازه کامیون دارد . تعداد و نوع کامیونهای خریداری شده و هزینه عملیاتی آنها تاثیر مهمی در سوددهی معدن خواهد داشت. [۷]

بطور کلی تخمین تعداد کامیون مورد نیاز برای معدن، با درنظر گرفتن کامیونهایی که تحت سرویس و نگهداری قرار می گیرند در میزان تولید معدن تاثیر زیادی خواهد داشت، برای کنترل هزینه های باربری دانستن هزینه های مربوط به هر بخش ضروری می باشد، همچنین وضعیت جاده های باربری و چگونگی بارگیری کامیون در این هزینه ها تاثیر خواهد گذاشت. هزینه های مربوط به بخش باربری شامل هزینه حمل و باربری کامیونها و هزینه لاستیک کامیونها می باشد که به ترتیب ۲۰ تا ۳۰ درصد و ۱۵ تا ۲۰ درصد از کل هزینه ها را به خود اختصاص می دهند. [۷]

هزینه تعمیر و نگهداری کامیون ۶٪ می باشد (شکل ۱-۲). به حداقل رساندن تعداد کامیونها و افزایش ظرفیت کامیونها باعث کاهش مصرف انرژی و افزایش عمر لاستیک کامیون خواهد شد و در نتیجه باعث کاهش هزینه های بارگیری می شود. [۷]

شکل (۱-۲): هزینه های معدنکاری و ترکیب هزینه های بارگیری و باربری [۷]

۱-۳-۳- روشهای بهره‌وری

درروش بهره وری انتخاب تعداد کامیون، به میزان تولید اسمی معدن و نوع و اندازه کامیونها و روش استخراج بستگی دارد. میزان تولید یک واحد عملیاتی به ازاء هر تن برساعت بستگی به پیش بینی تأخیرهای ثابت و متغیر دارد که این نسبت دربرآورد تعداد کامیونهایی که به سمت شاول ارسال می شوند، مؤثر است زیرا باید به میزان تولید از پیش تعیین شده دست یافت. [۷]

**ب - روش طراحی کامپیوکتری سیستم
بارگیری و حاره‌ی (سیمه‌سازی)**

۴-۲- شبیه سازی کامپیوتری

در شبیه سازی کامپیوتری، مدلی از سیستم ایجاد و بصورت یک برنامه کامپیوتری اجرا می شود. یعنی کلیه اجزاء سیستم به ساختارهای برنامه ای و کلیه مشخصات و رفتار آنها به متغیرها و توابع ریاضی تبدیل می گردد. قوانین و روابط حاکم بر سیستم، ساختارها و ارتباط آنها با یکدیگر در اجرای برنامه، جاری می باشند. [۹]

با این حال شبیه سازی، اصطلاحاً ازنظر مفهومی یک ابزار و روش برای دریافت جواب از مدل می باشد. از این رو مدلهای شبیه سازی را اصطلاحاً مدلهای ورودی - خروجی می نامند. یعنی با معلوم بودن ورودیهای زیرسیستمهایی که متقابلاً عمل می کنند و با درنظر گرفتن منطق موجود بین زیرسیستمهای و اجزاء سیستم، مدل شبیه سازی قادر به تولید خروجی سیستم می باشد. بنابراین مدل شبیه سازی کامپیوتری راه جای حل کردن، اجرا می کند. پس مدلهای شبیه سازی برخلاف مدلهای تحلیلی، مستقیماً قادر به دادن جواب نیستند بلکه تنها می توانند تحت شرایطی که توسط شبیه ساز مشخص می شوند بعنوان وسیله ای برای تحلیل رفتار سیستم مورد استفاده قرار گیرند. [۱۰]

هنگامی که سیستمی با روش شبیه سازی کامپیوتری مدل می شود، در واقع مدل، برای مدت زمانی رفتار سیستم را تقلید می کند. برای شبیه سازی سیستم، مدلساز باید از یک رویکرد شبیه سازی استفاده کند و با انجام مراحل شبیه سازی، به تجزیه و تحلیل سیستم مورد نظر پردازد. [۹]

۴-۳- مدلسازی

شبیه سازی کامپیوتری به فرآیند مدلسازی با استفاده از روابط ریاضی - منطقی و همچنین اجرای مدل بوسیله کامپیوتر اطلاق می شود. قوانین و قواعد بکاررفته برای توضیح و تفسیر سیستم در یک مدل شبیه سازی شامل عبارات ریاضی و جملات منطقی می باشد. [۱۱]
بعنوان مثال یک سیستم و صف یک طرفه را درنظر بگیرید. بخشی از مدل شبیه سازی این سیستم شامل عبارات زیرمی شود که ماهیت ریاضی و عددی دارند:

« زمان ورود هر مشتری به سیستم »، « زمان انتظار » و « زمان خروج هر مشتری از سیستم » از سوی دیگر وقتی عملکرد سیستم را تشریح می کنیم از عبارات زیراستفاده می کنیم که ماهیت منطقی دارند : « اگر مشتری وارد شد و سرویس دهنده بیکار بود، سرویس او شروع می شود و اگر نه مشتری در صف قرار می گیرد ». [۱۱]

مدلهای شبیه سازی کامپیوتری، برنامه های کامپیوتری هستند که تغییر وضعیت های یک سیستم را بر حسب متغیر مستقل زمان محاسبه و بر ساختارهای برنامه ای ^۱ یا داده ای ^۲ که مشابه اجزاء سیستم و مشخصات آنها هستند .

۴-۴-۴- گذر زمان در مدل های شبیه سازی

اغلب مدل های شبیه سازی کامپیوتری، از دسته مدل های ریاضی - پویا - عددی هستند. پویایی آنها مستلزم وجود متغیر زمان در مدل است. این متغیر را اغلب ساعت شبیه سازی می نامند. زمانهایی را که این ساعت نشان می دهد دقیقاً همان لحظات وقوع پیشامدها و تغییر وضعیتها در سیستم واقعی می باشد. ساعت شبیه سازی در یک مدل کامپیوتری بوسیله یک متغیر مثل C یا T و گذر زمان بوسیله تغییر مقدار این متغیر شبیه سازی می شود. مقدار اولیه این متغیر همان لحظه شبیه سازی می باشد. [۹]

۴-۵- مراحل شبیه سازی کامپیوتری

شاید بعضی تصور کنند که یک آزمایش شبیه سازی تنها شامل شناخت سیستم و ساختن مدل کامپیوتری آن می باشد. در صورتیکه ساختن مدل سیستم بوسیله یک زبان کامپیوتری تنها یکی از قدمهای لازم آزمایش است. [۱۰]

گامهای اساسی در یک مطالعه شبیه سازی به شرح زیر است :

- ۱- تعریف مسئله: هر مطالعه شبیه سازی با تعریف مسئله شروع شود. اگر مسئله توسط تعیین کنندگان خط یا صاحبان مسئله ارائه شود، تحلیلگر باید از درک صحیح مسئله ارائه شده اطمینان حاصل کند. [۱۰]
- ۲- تعیین اهداف و طرح کلی اجرا: اهداف، تعیین کننده پرسشها باید که باشد با استفاده از شبیه سازی برای آنها پاسخ ارائه کرد. [۱۰]
- ۳- مدلسازی: ساختن مدل برای یک سیستم همانقدر کاری هنری شمرده می شود که کاری عملی. تقویت هنر مدلسازی با تفسیر خصوصیات اساسی مسئله، انتخاب و اصلاح فرضهای اصلی شکل دهنده سیستم و غنی سازی و توسعه مدل، به گونه ای که به تقریب سودمندی بیانجامد، صورت می گیرد. [۱۰]
- ۴- گردآوری داده ها: گردآوری داده ها بخش بزرگی از مجموع مدت مورد نیاز برای انجام شبیه سازی را می گیرد ضروری است که آن را تا حد ممکن زود و معمولاً همراه با مراحل اولیه ساختن مدل آغاز کرد. [۱۰]
- ۵- برنامه نویسی: مدل بصورت یک برنامه کامپیوتری برنامه نویسی می شود. مدلساز باید تصمیم بگیرد که آیا باید آن را به یکی از زبانهای عمومی مانند فرترن برنامه نویسی کند یا به یکی از زبانهای خاص شبیه سازی مانند SIMSCRIPT.GPSS و نظایر اینها. [۱۲]
- ۶- تصحیح برنامه: تصحیح برنامه کامپیوتری آماده شده برای مدل شبیه سازی برای اینکه مشخص شود آیا برنامه کامپیوتر به درستی کار می کند یا خیر؟ [۱۰]
- ۷- تعیین اعتبار مدل: افزایش اطمینان به مدل تا سطح قابل قبولی که استنباط بدست آمده از آن در مورد سیستم واقعی، صحیح باشد. [۱۲]
- ۸- طرح آزمایش: انجام یک شبیه سازی کاملاً مشابه با انجام آزمایش در یک آزمایشگاه می باشد. اجرای شبیه سازی، به این منظور انجام می شود که داده های مطلوب تولید شوند و تحلیل حساسیت انجام گیرد. [۱۲]
- ۹- اجرای مدل و تحلیل نتایج: اجرای مکرر مدل شبیه سازی شده و تحلیل آن به منظور برآورد معیارهای عملکرد طراحیهایی از سیستم که شبیه سازی می شود به کار می رود و بر اساس

اجراهایی که کامل شده اند تحلیگر تعیین می کند که آیا اجراهای اضافی مورد نیاز است و اگر

چنین است، تجربه های اضافی از چه طرحی باید پیروی کنند. [۱۰]

۱۰- مستند سازی : ثبت فعالیت ها و نتایج پروژه و نیز مستند سازی و موارد استفاده آن

می باشد. [۱۲]

۱۱- کاربرد : موفقیت این مرحله به این بستگی دارد که یازده گام پیش از آن چقدر خوب اجرا شده باشند .

۲-۶- مزایای بکارگیری شبیه سازی کامپیوترا

شبیه سازی کامپیوترا امکانات بسیار مناسبی در اختیار تحلیگر قرار می دهد که در دیگر روش‌های شبیه سازی وجود ندارد. در نتیجه تحلیگر با بکارگیری این روش می تواند براحتی سیستم را مورد مطالعه و بررسی قرار دهد. مزایای این روش عبارتند از :

الف - کنترل مدت زمان شبیه سازی : در این مدل زمان را می توان بر حسب نیاز فشرده کرد و یا گسترش داد. در نتیجه بررسی کننده قادر است چندین سال از فعالیت یک سیستم را در چند ثانیه ملاحظه و بررسی نماید، و یا تغییراتی که بعلت بالا بودن سرعت ایجاد آنها در سیستم واقعی قابل مشاهده یا مطالعه نمی باشند می توان با کند نمودن زمان در مدل آن را کنترل و بررسی کرد. [۱۰]

ب - تست موثر سیستم بدون گسیختن : در یک بررسی گاه لازم است که حرکت زمان مشاهده و بررسی سیستم را متوقف کرده و نتایج بدست آمده تا این لحظه را مطالعه نمود و پس از تصمیمهای لازم، بررسی را از همان نقطه توقف از سرگرفت. برای اینکار تمام پدیده های وابسته به سیستم مورد بررسی باید وضعیت خود را تا شروع مجدد بررسی و آزمایش دقیقاً حفظ کند، این امکان در همه روش‌های مطالعه سیستمها وجود ندارد، اما در شبیه سازی کامپیوترا عمل مذکور به سادگی صورت پذیراست. [۹]

ج - آنالیز حساسیت سیستم : در این روش براحتی میزان اثر متغیرها و چگونگی تاثیر متغیرها روی یکدیگر تعیین می گردد. بدین منظور باید در هر یک از دفعات تکرار، تنها مقادیر بعضی از پارامترها را به منظور دریافت اثر آنها به رفتار سیستم و نتایج حاصل تغییر داد . [۱۳]

د - کاهش ریسک : شبیه سازی کامپیوتوری قادر به بررسی تغییرات جدید در سیستمهای موجود ومطالعه سیستمهایی که در مرحله طرح هستند، قبل از صرف هرگونه نیرو، سرمایه و زمان برای پیشرفت و یا ایجاد فیزیکی آنها می باشد. همچنین بررسی و آزمایش سیستمهای فرضی که احیاناً ایجاد مطالعه آنها به وسیله روش‌های دیگر غیرممکن یا خطرناک می باشد، با این روش امکان پذیر است. [۹]

و- آنالیز چرا ؟ : در این روش براحتی می توان وضعیتهای جدید را اعمال کرد و نتایج آن را در مدل مشاهده نمود . [۱۳]

ر - ابزار ارتباطات : در این روش نتایج به صورت گویا روی صفحه نمایش ارائه می گردد حتی براحتی می توان با بکارگیری برنامه های انیمیشن ساز نمایشی از عملیات و نتایج را روی صفحه نمایش کامپیوتormشاهده کرد. [۱۳]

باتوجه به مزایای فوق، اهمیت بکارگیری این روش برای تجزیه و تحلیل سیستمهای بسیار پیچیده محسوس می باشد. از این رو، روش مزبور دارای کاربردهای زیادی در صنایع مختلف می باشد. بدليل اهمیت و کاربردهای فراوان شبیه سازی کامپیوتوری برنامه ها و نرم افزارهای متعددی توسعه داده شده اند .

۷-۲- کاربرد شبیه سازی کامپیوتوری در طراحی سیستم بارگیری و باربری معدن

امروزه با رشد روزافزون کامپیوتور و گسترش زبانهای ویژه شبیه سازی، این روش به ابزاری پرقدرت در طراحی، آنالیز و کنترل سیستمهای پیچیده تبدیل شده است .

شبیه سازی کامپیوتوری از سال ۱۹۶۱ تاکنون بطور چشمگیر و موفقیت آمیزی در مطالعه عملیاتهای مختلف معدنی استفاده شده است. لذا با بکارگیری این روش می توان عملیاتهای پیچیده معدنی را با صرف هزینه کم در مدت زمان کوتاهی مورد تجزیه و

تحلیل قرارداد، در نتیجه طراحهای پیشنهادی را می‌توان بصورت کامپیوتری اجرا کرد و نتایج آنها را برای انتخاب طرح مناسب با هم مقایسه کرد. از این‌رو، شبیه سازی کامپیوتری از کارآمدترین و پیشرفته‌ترین ابزارها برای تصمیم‌گیری می‌باشد. لذا صاحبان و مدیران معادن می‌توانند از این روش در ارائه راهها و روش‌های بهینه جهت استفاده موثر از منابع و کم کردن مقدار هزینه و بطور خلاصه افزایش بهره وری در مقدار تولید استفاده کنند. از این‌رو، شبیه سازی کامپیوتری ابزاری مناسب برای رقابت شرکت‌ها با یکدیگر محسوب می‌گردد.

قدمت استفاده از روش شبیه سازی کامپیوتری در تجزیه و تحلیل مسائل معدنی به سال ۱۹۶۱ بر می‌گردد. در این سال برای اولین بار کارستن^۱ و ریست^۲ از این روش برای شبیه سازی کامپیوتری سیستم حمل و نقل معدن زیرزمینی ملیبدونیوم کلیماکس کلرادو^۳ استفاده کردند. [۱۴]

پس از مقبولیت و گسترش آن در شبیه سازی عملیات‌های پیچیده معدنی، این روش موارد استفاده متعددی را در معدن پیدا کرد. برای مثال از روش مذبور در شبیه سازی سیستمهای حمل و نقل معدن (روباز و زیرزمینی)، مطالعه و ارزیابی، بکارگیری سیستم دیسپچینگ در معدن، شبیه سازی کارخانه کانه آرایی، تعیین وسایل معدنی و عملیات‌های حفاری و آتشباری و غیره در معدن استفاده می‌شود.

۴-۷- بکارگیری شبیه سازی کامپیوتری در سیستم حمل و نقل

بارگیری و حمل مواد در معدن سطحی و زیرزمینی، عامل بسیار مهمی در مقدار تولید می‌باشد. از این‌رو تعیین حجم بهینه ناوگان حمل و نقل و استفاده بهینه از آنها تاثیر چشمگیری در کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و عملیاتی و افزایش مقدار تولید خواهد داشت.

معمولًا این روش برای بهینه سازی سیستمهای بارگیری و حمل مانند کامیون و شاول در معدن سطحی، قطارها و LHD^۴ ها در طبقات معدن زیرزمینی استفاده می‌شود.

۴.۷.۷. تعیین حجم بهینه ناوگان بارگیری و حمل در معادن روباز

برای تعیین میزان تولید واقعی یک ناوگان حمل و نقل، شبیه سازی سیستم مزبور تمامی بخش‌های عملیاتی معدن با هم در مدل دیده می‌شوند. بخش‌های عملیات مزبور شامل قسمت‌های زیرمی باشد. [۱۵]

۱- عملیات‌های استخراجی

۲- نقشه جاده‌های حمل مواد

۳- عملیات انباست مواد

۴- عملیات مخلوط کردن مواد

۵- عملیات توزیع ماشین آلات

بطور کلی سیستمهای حمل و نقل در معادن روباز بدین شکل می‌باشند: در ابتدا برای شروع عملیات بارگیری، کامیونها بسوی شاول گسیل می‌گردند. زمان انتظار بارگیری برای تراک اول صفرمی باشد مگراینکه سطح زمین توسط بولدوزر در حال تمیز شدن باشد. شاول تراک را بارگیری می‌کند، و پس از پایان بارگیری، تراک بر حسب نوع مواد بارگیری شده به سمت مقصد مشخصی گسیل می‌شود. تراکها پس از تخلیه مواد به سمت شاولها باز می‌گردند. زمانیکه تراک به نزدیک شاول می‌رسد و در صورتیکه تراکهای دیگری در صف بارگیری باشند، تراک در صفت منظر می‌ماند. در غیراینصورت فوراً بارگیری تراک شروع می‌شود. عملیات بارگیری و حمل بصورت پیوسته انجام می‌گردد، مگراینکه بدلیل تاخیرهای موجود توقفی ایجاد گردد. [۱۶]

برای شبیه سازی عملیات سیستم حمل و نقل در معادن باستی عوامل موثر در میزان تولید سیستم بارگیری، عوامل متعدد موثر در مقدار تولید تراک و عوامل ثانویه موثر در تولید شاول و تراک را شناسایی نمود و در دسترس مدل قرار داد. بطور کلی عوامل موثر در میزان تولید سیستم بارگیری عبارتند از: زمان سیکل کاری شاول، فاکتور پرشوندگی، زمان استقرار تراک در پای شاول، توزیع مناسب تراک و تاخیرهای موجود در سیستم بارگیری. [۱۶]

عوامل متعدد موثر در مقدار تولید تراک عبارتند از: ظرفیت نسبی تراک و شاول، ظرفیت بخش‌های سنگ شکنی و انباست، وضعیت حفاری و آتشباری، طول مسیر حمل و شیب مسیر،

مقاومت غلطشی، مهارت کاربر، شرایط جوی، طرح جاده ها، نگهداری جاده، برنامه زمانی، تعمیر و سرویس تراکها، عمر تراک و سرپرستی. عوامل ثانویه موثر در تولید تراک و شاول عبارتند از: تاخیرهای ماشین آلات در محلهای سنگ شکن و تخلیه، مدت زمان تعویض شیفت، علایم راهنمایی موثر در جهت بارگردان کامیون، سیستم توزیع کامیونها.

با شناسایی و جمع آوری اطلاعات مزبور و تاثیر آن در مدل با استفاده از سیستم توزیع کامپیوتری می‌توان به منظور بهینه کردن تولید بین ماشین های بارگیری و حمل و سنگ شکن توازن برقرار کرد.

درنتیجه با بهینه سازی بخش های موثر در تولید می‌توان مقدار تولید معدن را در اثر تغییر پارامترهای موثر در مرحله طراحی، مورد مطالعه قرارداد. همچنین با بهینه سازی بخش های موثر در تولید می‌توان مقدار تولید معدن را به مقدار تئوری آن نزدیک کرد. بطور کلی در شبیه سازی سیستم حمل و نقل در مرحله طراحی باید به پرسشهایی نظیر موارد زیر پاسخ داد:

- ۱- مقدار اعتبار مدل شبیه سازی شده چقدر است؟
- ۲- نتایج مدل شبیه سازی شده چقدر با واقعیت منطبق است؟
- ۳- اختلاف تولید بین ناوگان تراکهای بزرگ و کوچک چقدر می باشد؟ اختلاف تولید برای شاولهای با ظرفیتهای مختلف چقدر می باشد؟ و نیز اختلاف تولید برای سنگ شکنها با ظرفیتهای مختلف چقدر است؟

- ۴- سود حاصل از کاهش یک دقیقه در زمان حمل چقدر است؟
- ۵- آیا استفاده از دو محل تخلیه به صرفه است؟
- ۶- آیا تراکها باید به شاولهای مشخص اختصاص داده شوند یا اینکه آزاد باشند تا به سوی هر شاول گرسیل شوند؟

- ۷- در صورتیکه یک سینه کار جدید در معدن باز شود چه تعداد تراک جدید باید خریداری گردد؟ و چه تعداد شاول؟
- ۸- چه زمان باید تراک و یا شاول جدید خریداری گردد؟
- ۹- تعویض تراکهای قدیمی چه زمانی باید صورت گیرد؟
- ۱۰- تعویض تراکهای قدیمی چه زمانی باید صورت گیرد؟

از این رو شبیه سازی کامپیوتری به طور مطلوبی برای آنالیز حساسیت و مشاهده اثر تعویض در سیستم کاربرد دارد. در نتیجه با پاسخ به سوالهای مزبور و ارزیابی طرح های مختلف می توان طرح بهینه را انتخاب و اجرا کرد.

۲-۸-۲- موارد دیگر کاربرد شبیه سازی کامپیوتری در معادن

علاوه بر کاربرد شبیه سازی در طراحی و بهینه سازی سیستم بارگیری و حمل در معادن روباز که به آنها اشاره شد، برخی دیگر از نمونه های کاربرد شبیه سازی کامپیوتری در معادن عبارتند از [۱۸]:

- ۱- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل در معادن زیرزمینی
- ۲- شبیه سازی شبکه های نوار نقاله
- ۳- بکارگیری شبیه سازی کامپیوتری در فرآیند فرآوری معادن.
- ۴- شبیه سازی عملیات معدنکاری اطاق و پایه.
- ۵- شبیه سازی عملیات اکسکاواتورهای بیل چرخشی.
- ۶- بکارگیری شبیه سازی کامپیوتری برای کنترل ترافیک در معادن ذغالسنگ.
- ۷- شبیه سازی عملیات LHD در معدنکاری اطاق و پایه در معان ذغالسنگ.
- ۸- تعیین محل مناسب برای سنگ شکنها متحرک در داخل کاوак.
- ۹- شبیه سازی عملیات کارخانه ذوب مس.
- ۱۰- شبیه سازی کامپیوتری عملیات دراگ لاین در معادن سطحی ذغالسنگ.

فصل سوم

مرواری پنجم افزار
شبیه کار TALPAC

۱-۳- مقدمه‌ای بر TALPAC

بطورکلی TALPAC یک نرم افزار شبیه ساز کامپیوتری برای تخمین سودمندی سیستم بارگیری و حمل در معدن می باشد. کلمه TALPAC مخفف عبارت : (Truck And Loader Productivity Analysis Computer System) است که به معنای سیستم کامپیوتری آنالیز سودمندی لودر و کامیون می باشد .

۲-۳- کاربردهای TALPAC

TALPAC ممکن است جهت آنالیز ناوگان موجود و یا برای رسیدگی کردن به عملکرد ناوگان جدید که در سطح زمین در حرکت هستند استفاده شود . در هر صورت ممکن است اجرای یک ناوگان مشخص، آزمایش شود و یا اینکه یک مقایسه برای دو یا چند ناوگان مختلف صورت گیرد. کاربردهای عملی TALPAC به این شرح می باشد [۱۹] :

- ۱- محاسبه و آنالیز زمان کامیون
- ۲- آنالیز عملکرد ناوگان موجود و رسیدگی کردن به کار ناوگان های جدید معدنکاری .
- ۳- مقایسه تعداد مختلفی ناوگان با یکدیگر .
- ۴- تخمین سودمندی ناوگان برای استفاده در مطالعات طراحی کوتاه مدت و طولانی مدت .
- ۵- مقایسه سودمندی استفاده از روش‌های بارگیری گوناگون برای تعیین تکنیک بارگیری بهتر
- ۶- آنالیز حساسیت در طراحی جاده .
- ۷- محاسبه نرخ استهلاک لاستیک برای انتخاب بهینه لاستیک .
- ۸- تخمین سوخت مصرفی برای استفاده در محاسبات هزینه بهره برداری .
- ۹- بهینه کردن اندازه ناوگان کامیون .
- ۱۰- آنالیز تجهیزات بارگیری جهت بهینه کردن اندازه جام لودر و ظرفیت کامیون .
- ۱۱- مقایسه نتایج از محاسبات انجام شده .

۳-۳- اجزاء سیستم حمل و نقل

اولین قدم در TALPAC ، توصیف سیستم حمل و نقلی که بصورت مدل درآمده است، می باشد. اطلاعات درباره هر سیستم بارگیری و حمل در اجزاء زیر فهرست شده است که بطور مختصر توضیح داده خواهد شد : [۱۹]

۱- سیکل بارگیری و حمل .^۱

۲- نوع مواد .^۲

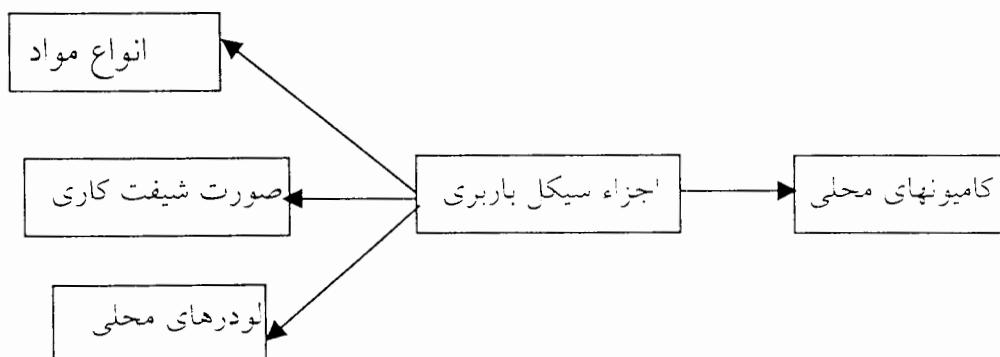
۳- مشخصات شیفت کاری یا فهرست شیفت .^۳

۴- اطلاعات دستگاه بارکننده .^۴

۵- اطلاعات کامیون .^۵

اطلاعات مربوطه به هر جزء سیستم حمل و نقل دریک قالب ذخیره شده است که اتصال این قالبها به یکدیگر دریک سیستم حمل و نقل به ما اجازه می دهد تا آنالیزها را روی این سیستم اجراء نمائیم .

نمودار زیر اجزاء سیستم حمل و نقل را نشان می دهد :

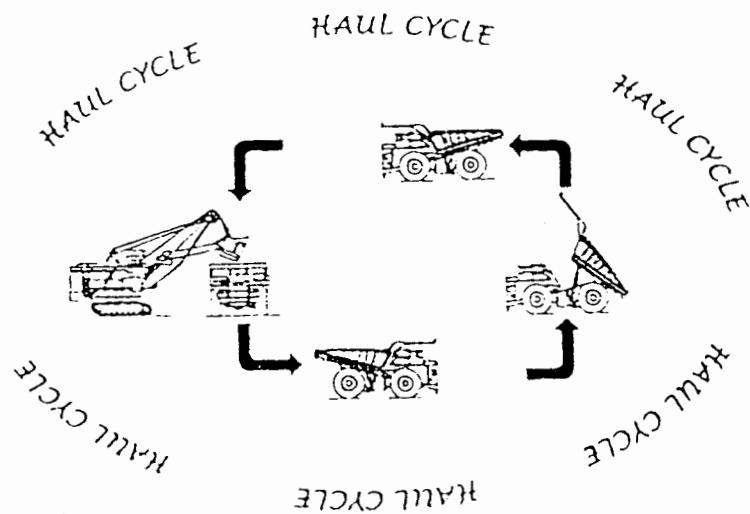
جزء سیستم بارگیری و باربری [۱۹]

1-haul cycle
2-material type

3-shift roster
4-loader data

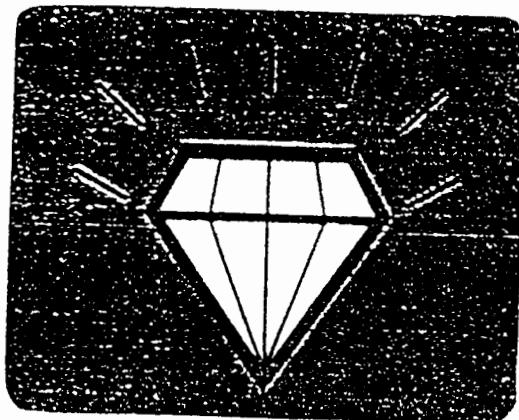
5-truck data

۳-۳-۷- سیکل بارگیری و حمل

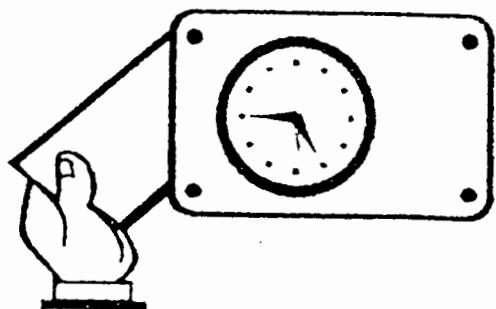
این سیکل به بخش‌هایی برای ورود به TALPAC تقسیم شده است. در این بخشها ممکن است زمان کارهایی مانند بارگیری، حمل، تخلیه و تأخیرات آنها ثابت فرض شود و یا اینکه به آنها مقادیری نسبت داد. عناصر مسیر باربری متوسط فاصله، درجه، مقاومت چرخشی و سرعت‌های مجاز، تعریف شده‌اند. بنابراین کاربر قابلیت انعطاف برای مرتب کردن عناصر باربری در هر دستور مورد نیاز را خواهد داشت. [۱۹]

۳-۳-۴-نوع مواد

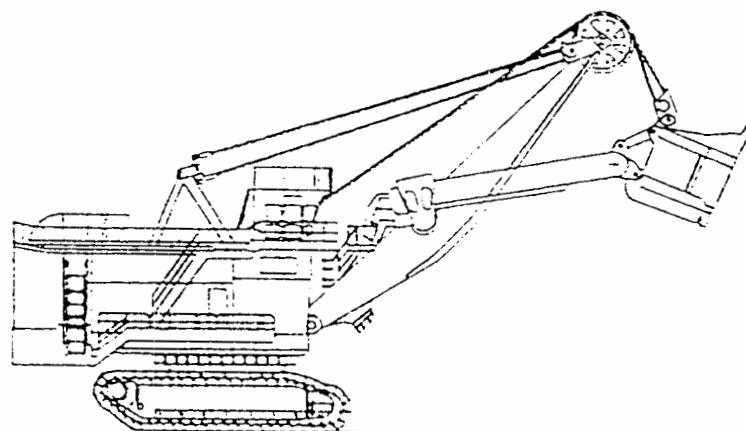
مشخصات فیزیکی موادی که در سیستم باربری، حمل می شوند ظرفیت کامپیونها و لودرها را کنترل خواهد کرد. خواص فیزیکی مواد مختلف در الگوی نوع مواد ذخیره شده اند. اطلاعات ویژه شامل چگالی مواد و فاکتور پرشوندگی مواد هستند. این خصوصیات برای تعدادی از مواد استاندارد تبیه شده است و می تواند الگو قرار گیرد. [۱۹]

س_س_مشخصات شیفت کاری

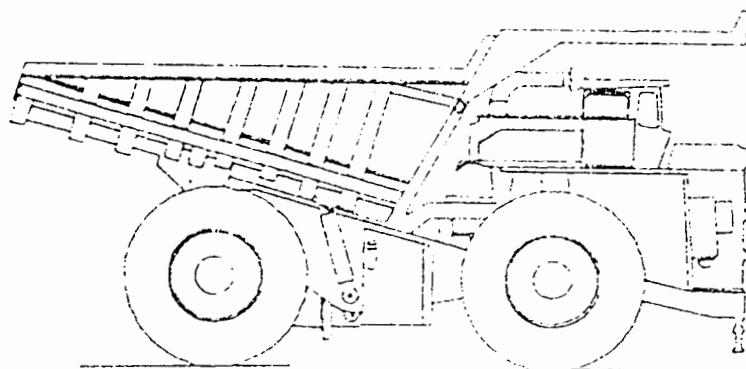
زمان کاری برای سیستم باربری بصورت الگوی فهرست شیفت، مشخص شده است و هر کاربر می تواند، تأخیرات عملیاتی و غیرعملیاتی را وقتی که شیفت شروع و پایان می یابد، مشخص کند. از زمان کاری در تعیین تولید سالیانه استفاده می شود. همچنین ساعت‌های عملیاتی در محاسبه هزینه های عملیاتی برای بدست آوردن جریان نقدینگی در آنالیز تولید و بهینه سازی استفاده می گردد . [۱۹]

۳-۳-۲- الگوی لودر یا بارکننده

بعضی اطلاعات در الگوی لودر از اطلاعات اولیه و پایه ای دستگاه بارکننده تهیه شده است در حالیکه اطلاعات دیگر مستقیماً وارد می شود. در الگوی لودر می توان از جام استاندارد استفاده نمود و یا اینکه انتخاب دیگری از خود به آن اضافه نمود. اطلاعات دیگر لودر شامل هزینه های سرمایه ای و عملیاتی به داخل الگوی لودر وارد می شود. [۱۹]

م۔ م۔ الگوی گامپیون

بیشتر از سه نوع کامیون مختلف ممکن است در یک سیستم حمل و نقل موجود باشد.

اطلاعات برای هر کامیون در یک الگوی جداگانه ذخیره شده اند. اطلاعات کلی کامیونها از اطلاعات پایه کامیونها بدست آمده اند، در حالیکه اطلاعات ویژه برای کامیون و شرایط محلی ممکن است توسط کاربر اضافه شود. [۱۹]

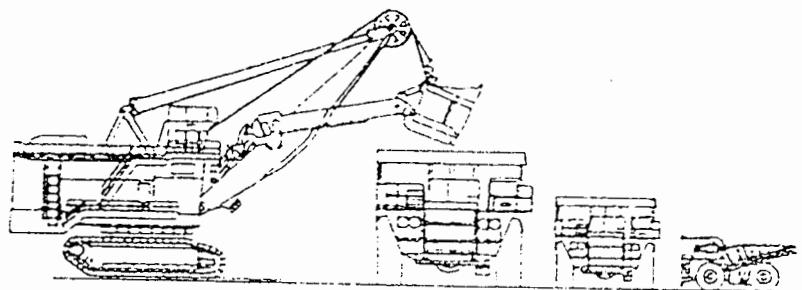
برای مثال اصطلاحات ذخیره شده در الگوی کامیون شامل هستند بر: زمان درجا کارکردن، در دسترس بودن، زمان تخلیه، هزینه های سرمایه ای و عملیاتی و غیره. تعداد هر نوع از کامیون نیز باقیستی در سیستم حمل و نقل مشخص شود. [۱۹]

۴-۳- محاسبات TALPAC

در TALPAC تعدادی محاسبات می توانند اجرا شوند، که این محاسبات شامل : آنالیز تولید، جزئیات سیکل باربری، بینه سازی و آنالیز بارگیری می باشد که بطور خلاصه

توضیح داده می شوند [۱۹] :

۳-۲- آنالیز تولید

دو روش در TALPAC برای آنالیز سودمندی سیستم باربری وجود دارد که به این شرح

می باشند :

الف - تخمین فوری^۱ :

تخمین فوری، سودمندی یک شبیه سازی قطعی یک ناوگان کامیون و لودر برروی یک مسیر باربری بخصوص می باشد. نزدیکی قطعی برای محاسبه سودمندی یک ناوگان بستگی به اجزاء سیستم حمل و نقل دارد که آیا تغییرات زیادی از یک رویداد به رویداد دیگر دارند یا خیر. این فرض ممکن است بدلیل تأخیرات تخمین زده از صفت بندی باشد که بدلیل تغییر پذیری اجزاء سیستم حمل و نقل بوجود می آید.

ب - شبیه سازی کلی^۲ :

شبیه سازی کلی یک شبیه سازی احتمالی از یک ناوگان کامیون و لودر برروی یک قسمت حمل و نقل ویژه می باشد. برای دست آوردن نتایج صحیح، نزدیکی احتمالی برای محاسبه سودمندی یک ناوگان ضروری می باشد، اما در هر حالت، اجزاء حمل و نقل تغییرات زیادی می کنند این مسئله می تواند اثر قابل ملاحظه ای برروی سودمندی داشته باشد. روش‌های بارگیری مختلفی می تواند در نظر گرفته شود، مانند بارگیری یک طرفه یا دو طرفه و استراتژی کامیون پر و یا جام پر.

۳-۴-۲- اساس محاسبات : TALPAC

شبیه سازی TALPAC از نوع شبیه سازی استاندارد می باشد. همانطور که ذکر شد شبیه سازی استاندارد نیاز به یک سری پارامترهای سیستم مانند سرعت حمل کامیون، شیب جاده، مقاومت غشتشی و امثالیم دارد که به وسیله یک سری معادلات ریاضی بیان می شوند و تقریباً پیچیده است.^[۶]

^۱-quick estimate

^۲-full simulation

مهمترین محاسبات در TALPAC ، محاسبه زمان سفر کامیون (زمان رفت و برگشت کامیون) در یک مسیر خاص می باشد. برای محاسبه زمان سفر کامیون در هر جاده باربری از فرمولهای استاندارد زیر استفاده می شود :

$$F=ma$$

$$V_f = V_0 + at$$

$$V_f^2 = V_0^2 + 2as$$

$$S = V_0 t + \frac{1}{2} at^2$$

F : نیروی واردہ به کامیون

m : جرم کامیون

a : شتاب حرکت

V_0 : سرعت اولیه

V_f : سرعت نهایی در هر قسمت

t : زمان صرف شده سفر در هر قسمت

s : مسافت هر قسمت

فرمولهای بالا برای محاسبه قسمتهایی فراهم شده است که شتاب (a) در آنها ثابت هستند.

بطور خلاصه، TALPAC با استفاده از روابط فوق، زمان رفت و برگشت کامیون را محاسبه نموده و این زمان را با زمان بارگیری و تخلیه و تأخیرهای ثابت و متغیر جمع نموده و در نهایت زمان یک سیکل کامل باربری کامیون را محاسبه و توانایی تولید هر کامیون در یک ساعت عملیاتی و در نتیجه توانایی تولید کامیون در هر شیفت کاری و به همین ترتیب در هر روز و هرسال را محاسبه می نماییم. بنابراین با در اختیار داشتن تولید هر کامیون در سال می توان به حداقل تعداد کامیون لازم برای رسیدن به تولید سالانه معدن. دست یافت .

م_ن_م_ب_ه_ي_ن_ه_س_از_ى^۱

در TALPAC پارامترهای زیر در سیستم حمل و نقل می توانند بهینه شوند: [۱۹]

- ۱- اندازه ناوگان^۲
- ۲- قدرت موتور^۳
- ۳- سرعت انتقال^۴
- ۴- ضریب کشش^۵
- ۵- ظرفیت کامیون یا بار^۶
- ۶- مقاومت چرخشی^۷

۱-optimization

۲-Fleet size

۳-motor power

4-Transmission speed

5-Traction coefficient

6-payload

7-Rolling Resistance

۳-۴-۲- آنالیز بارگیری^۱

مدل آنالیز بارگیری در TALPAC، وسیله‌ای برای بهینه کردن اندازه کامیون و اندازه جام لودر است. کاربردهای آنالیز بارگیری شامل نرخ نسبت داده شده بار به واحدهای باربری و بارگیری و راهنمایی مصرف کننده در انتخاب وزن و اندازه تجهیزات می‌باشد. برای واحدهای بارگیری، ماکریم نرخ بار شامل وزن جام لودر بعلاوه ظرفیت ترابری مواد است. انتخاب اندازه جام لودر و اندازه کامیون متناسب با چگالی مواد، بارنسبت داده شده، و تعداد واحدهای بارگیری، می‌باشد. [۱۹]

۳-۴-۳- جدول نتایج^۲

جدول نتایج، امکانی برای جدول بندی نتایج از یک سری محاسبات TALPAC می‌باشد. نتایج هر محاسبه برای آنالیز بعدی مورد استفاده قرار می‌گیرد که می‌تواند چاپ شده یا رسم شوند.

این نتایج ما را قادر می‌سازند تا محاسبات را بسرعت انجام داده و خلاصه نتایج محاسبات را برای خواندن آسان، داشته باشیم. [۱۹]

۳-۴-۴- خروجی^۳ TALPAC

امکانات خروجی در TALPAC شامل سه قسمت می‌باشند به نامهای: انتخاب خروجی چاپ، گزارش مدیر و انتخاب خروجی گرافیکی. همه این امکانات بصورت مستقیم و بطور دستی انتخاب می‌شوند. انتخابهای خروجی در TALPAC شامل چاپ کردن، نقشه کردن و صفحه نمایشگر و فایلها هستند.

بطور کنی خروجیهای TALPAC بصورت عددی و گرافیکی هستند. [۱۹]

۱-Loding Analysis
2-Results table

۳-TALPAC output

فصل چهارم

طراحی تحریی با کلاسیک
پیشتم بارگاهی و پارکی
معذن هس سونگون

۴- طراحی تجربی سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون

طراحی تجربی ناوگان حمل و نقل معدن مس سونگون برای دو ناوگان پیشنهاد شده از طرف شرکتهای مشاور، بطور مجزا صورت می‌گیرد. ناوگان اول شامل شاولهای با ظرفیت جام ۱۵ مترمکعب به همراه کامیونهای ۱۳۶ تنی و ناوگان دوم شامل شاولهای با ظرفیت جام ۱۰/۶ مترمکعبی و کامیونهای ۱۰/۹ تنی بوده و محاسبات بطور جداگانه برای این دو ناوگان انجام می‌گیرد [۶]:

۴.۱- محاسبه تعداد ماشین آلات بارگیری و باربری (ناوگان اول)

در محاسبات مربوط به ناوگان اول، شاول با ظرفیت جام ۱۵ مترمکعب با کامیونهای ۱۳۶ تنی در نظر گرفته شده است:

۴.۲- محاسبه ظرفیت تولید سیستم بارگیری (شاول)

پارامترهای مربوط به معدن مس سونگون از این قرارند:

فاکتور تورم $F_s = 0.76$

فاکتور چرخش شاول $F_{SK} = 0.9$

فاکتور پرشوندگی جام $F = 0.8$

ظرفیت واقعی جام شاول $ABC = 15 \text{ m}^3$

بازدهی عملیات $J_e = 0.8$

وزن مخصوص متوسط مواد $SGr = 2.5 \text{ ton/m}^3$

زمان سیکل بارگیری شاول $C_t = 40 \text{ Sec}$

ظرفیت تولید شاول بر حسب تن در ساعت خواهد بود [۶]:

$$\begin{aligned}
 msph &= \frac{3600 \times ABC \times F_s \times F_{SK} \times F \times J_e}{C} \times SGr \\
 msph &= \frac{3600 \times 15 \times 0.8 \times 0.76 \times 0.8 \times 0.9}{40} \times 2.5 \\
 msph &= 1477 \quad \text{ton} \quad \text{hour}
 \end{aligned}$$

از طرفی ساعت کار مفید در سال برابر است با :

$$Whpy = Nspy \times whps \times Ra \quad (1-4)$$

که $Nspy$: تعداد شیفت در سال

$whps$: ساعت کار مفید در یک شیفت

Ra : راندمان واقعی شاول می باشد .

$$Nspy = Nadpy \times spd \quad (2-4)$$

که $Nadpy$: تعداد روزهای قابل دسترس در سال که از کسر تعداد روزهای تعطیل رسمی و روزهای تعطیل آخر هر هفته از کل روزهای سال بدست می آید، یعنی :

$$Nadpy = 365 - 62 = 303 \quad \text{روز}$$

و spd : تعداد شیفت کاری در روز می باشد .

با استفاده از رابطه (۲-۴) خواهیم :

$$Nspy = 303 \times 3 = 909 \quad \text{تعداد شیفت در سال}$$

راندمان شاول (Ra) برابر ۰.۸ و تعداد ساعت کار مفید در یک شیفت ($whps$)، با وجود اینکه هر شیفت ۸ ساعت است، اما بعلت صرف غذا و چای توسط کارکنان و زمانهای سوختگیری و تمیز کردن پای شاول و غیره، زمان کاری مفید در هر شیفت در صورت عدم خرابی دستگاهها برابر ۶ ساعت خواهد بود پس ساعت کار مفید در سال با استفاده از رابطه (۱-۴) چنین است :

$$whpy = 909 \times 6 \times 0.8 = 4363 \quad \text{hour/year}$$

تولید سالیانه شاول خواهد بود :

$$1477(\text{ton/hour}) \times 4363(\text{hour/year}) = 6,444,150 \text{ Ton/year}$$

۱۴-۲-محاسبه تعداد شاول مورد نیاز

تعداد دستگاه بارگیری مورد نیاز برای رسیدن به تولید ۲۵ میلیون تن در سال از رابطه

بدست می آید :

$$NS = \frac{\text{تولید سالیانه معدن}}{\text{تولید سالیانه یک شاول}}$$

$$NS = \frac{25,000}{6,444,150} = 3.88 \approx 4 \quad \text{تعداد شاول مورد نیاز معدن :}$$

۱۴-۳-محاسبه ظرفیت تولید کامیون (ناوگان اول)

بدلیل اینکه تولید شاول در هر ساعت قبلاً محاسبه گردیده است برای بدست آوردن

تعداد کامیون مورد نیاز برای هر شاول از رابطه مربوط به حداکثر تولید هر کامیون در ساعت

بدین طریق استفاده می کنیم [۶] :

$$PPH = \frac{60 \times F_j}{CT} \times TC \quad (3-4)$$

که در این رابطه PPH : تولید هر کامیون در ساعت

TC : ظرفیت کامیون بر حسب تن

CT : زمان یک سیکل کاری کامیون بر حسب دقیقه

Fj: راندمان عملیات یعنی نسبت بین دقایقی در ساعت که عملیات ادامه دارد به ۶۰ (یک ساعت)

(ساعت)

$F_j = 50 / 60 = 0.83$ پس داریم :

$$CT = F_j + V_i \quad (4-4) \quad \text{از طرف دیگر داریم :}$$

$$F_j = \frac{HD}{V_1} + \frac{HD}{V_2}$$

که F_t : زمان رفت و برگشت برحسب دقیقه

V_t : مجموع زمان بارگیری و تخلیه و تأخیرها برحسب دقیقه

HD : فاصله حمل برحسب کیلومتر است و برابر است با :

توضیح اینکه در رابطه بالا :

$$HD = 2.803 \times \left(\frac{5,000,000}{25,000,000} \right) + 1.652 \times \left(\frac{20,000,000}{25,000,000} \right) = 1.82 \quad km$$

[۲۰] = متوسط مسافت حمل ماده معدنی تا سنج شکن در سال اول [۲۰] km

[۲۰] = متوسط مسافت حمل باطله تا محل دپوی باطله در سال اول [۲۰] km

[۲۰] = مجموع ماده معدنی که بایستی در سال اول جابجا شود [۲۰] ton

[۲۰] = مجموع باطله ای که بایستی در سال اول جابجا شود [۲۰] ton

و V_1, V_2 سرعتهای رفت و برگشت کامیون (برحسب کیلومتر در دقیقه)

می باشد بنابراین :

$$F_t = \frac{1.82}{\frac{25}{60}} + \frac{1.82}{\frac{35}{60}} = 7.56 \quad \text{دقیقه}$$

مجموع تأخیرها + زمان تخلیه + زمان بارگیری = V_t

$$V_t = 2.5 + 1 + 4.5 = 8 \quad \text{دقیقه}$$

حالا با استفاده از رابطه (۴-۴) زمان یک سیکل برابر چنین است :

$$CT = 7.56 + 4.5 = 12.06 \approx 12 \quad \text{دقیقه}$$

بنابراین با استفاده از رابطه (۴-۳) تولید هر کامیون در هر ساعت برابر خواهد شد با :

$$PPH = \frac{60 \times 0.83}{12} \times 136 = 565 \quad (\text{تن در ساعت})$$

و حالا تعداد کامیون مورد نیاز برای هر شاول (NTPS) برابر است با :

$$NTPS = \frac{Msph}{PPH}$$

که Msph : تولید شاول در هر ساعت است که قبلاً آن را محاسبه نمودیم ،

و PPH : تولید هر کامیون بر حسب تن در ساعت می باشد .

پس تعداد کامیون مورد نیاز هر شاول برابر است با :

$$NTPS = \frac{1477}{565} = 2.62 \sim 3$$

۴-۱۴-محاسبه تعداد کامیون مورد نیاز معدن (ناوگان اول)

با توجه به اینکه تعداد واحد بارگیری شاول مورد نیاز برای رسیدن به تولید ۲۵ میلیون تن در سال قبلاً برابر چهار عدد تعیین گردیده است ، بنابراین تعداد کامیون مورد نیاز معدن برای ناوگان اول برابر است با :

تعداد کامیون مورد نیاز هر شاول × تعداد شاول مورد نیاز = تعداد کامیون مورد نیاز معدن

$$\text{تعداد کامیون مورد نیاز: } = 4 \times 3 = 12$$

۴-۲-محاسبه تعداد ماشین آلات بارگیری و حمل (ناوگان دوم)

محاسبات ناوگان دوم براساس شاول با ظرفیت جام ۱۰/۶ مترمکعب و کامیونهای با ظرفیت ۱۰۹ تن ، انجام می گیرد .

۴-۱۷-محاسبه ظرفیت تولید هر شاول

با استفاده از روابطی که برای محاسبه تعداد ناوگان اول از آنها استفاده شد ، محاسبات ناوگان دوم نیز انجام گرفته که بصورت خلاصه ذکر می گردند :

ظرفیت تولید هر شاول در ساعت برابر است با : $C=35$ ثانیه

$$msph = \frac{3600 \times 10.6 \times 0.8 \times 0.76 \times 0.8 \times 0.9}{35} \times 2.5$$

ظرفیت تولید هر شاول (تن در ساعت) $msph=1193$

$$\begin{aligned} \text{تولید سالیانه هرشاول} &= 1193(\text{ton/hour}) \times 4363(\text{hour/year}) \\ &= 5,205,970 \text{ (ton/year)} \end{aligned}$$

۴_۲_۲_۲_۲-محاسبه تعداد شاول مورد نیاز معدن

$$NS = \frac{\text{تولید سالیانه معدن}}{\text{تولید سالیانه یک شاول}}$$

$$NS = \frac{25,000,000}{5205970} = 4.8 \approx 5 \quad \text{تعداد شاول مورد نیاز معدن :}$$

۴_۲_۳_۲-محاسبه ظرفیت تولید کامیون (ناوگان دوم)

مانند محاسبات انجام شده برای کامیون ۱۳۶ تنی، ابتدا حداکثر تولید کامیون 10.9 تنی را در هر ساعت، محاسبه می‌کنیم، بنابراین داریم :

$$CT=11 \quad \text{دقیقه}$$

$$Fj=0.83$$

$$TC=109 \quad \text{تن}$$

$$PPH = \frac{60 \times 0.83}{11} \times 109 \quad \text{بنابراین :}$$

تولید هر کامیون (تن در ساعت) $PPH=493$

بنابراین تعداد کامیون مورد نیاز هرشاول برابر است با :

$$NTPS = \frac{1193}{493} = 2.41 \approx 3 \quad \text{کامیون مورد نیاز هرشاول}$$

۴-۳-۴- محاسبه تعداد کامیون مورد نیاز معدن (ناوگان دوم)

تعداد کامیون مورد نیاز برای هر شاول $\times$ تعداد شاول مورد نیاز = تعداد کامیون مورد نیاز
پس داریم :

$$NT=5 \times 3$$

تعداد ناوگان کامیون مورد نیاز :

$$NT=15$$

۴-۳-۴- بررسی و مقایسه دوناوگان

نتیجه محاسبات انجام شده برای ناوگان اول شامل، شاولهای با ظرفیت جام ۱۵ مترمکعب و کامیونها ۱۳۶ تنی و ناوگان دوم شامل شاولهای با ظرفیت ۱۰/۶ مترمکعبی و کامیونهای ۱۰۹ تنی، بطور خلاصه در جدول زیر آمده است :

جدول (۴-۱) نتایج محاسبات طراحی تجربی سیستم ترابری معدن

ناوگان	نوع ماشین آلات	تعداد
ناوگان اول	شاولهای ۱۵ مترمکعبی	۴
	کامیونهای ۱۳۶ تنی	۱۲
ناوگان دوم	شاولهای ۱۰/۶ مترمکعبی	۵
	کامیونهای ۱۰۹ تنی	۱۵

با مقایسه تعداد ناوگان بارگیری اول با ناوگان دوم، همانطور که مشاهده می شود اختلاف تعداد شاول محاسبه شده در دو ناوگان برابر یک شاول می باشد، همچنین اختلاف تعداد کامیون مورد نیاز در دو ناوگان برابر سه کامیون می باشد و این بدان معنی است که با کاهش ظرفیت ناوگان بارگیری و حمل، تغییراتی در تعداد ماشین آلات بارگیری و حمل مورد نیاز معدن، ایجاد می شود بنابراین تصمیم گیری و انتخاب هریک از این دو ناوگان نیازمند بررسی اقتصادی هر یک از این دو ناوگان و مقایسه آنها با یکدیگر، می باشد که در فصل آینده به آن می پردازیم .

فصل پنجم

شیوه سازی سشم
بارگیری و تاریزی معدن
مس سونگون

۱-۱- هدف از شبیه سازی

هدف از این تحقیق طراحی بهینه سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون و بالابردن بهره وری معدن، بوسیله شبیه سازی این سیستم می باشد. یکی از راههای بالابردن بهره وری در سیستم بارگیری و باربری معدن انتخاب بهینه ظرفیت و تعداد تجهیزات بارگیری و باربری می باشد به عبارت دیگر، استفاده از حداکثر توان تجهیزات بارگیری و باربری، باعث بالا رفتن بهره وری و کاهش هزینه های مربوط به این بخش خواهد شد.

۲-۱- مبانی شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون

در مطالعاتی که قبل از این انجام شده ، طراحی سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون و بدنبال آن تعیین حجم و تعداد ناوگان بارگیری و باربری این معدن، براساس اصول طراحی کلاسیک یا اصطلاحاً روشهای دستی که قبلاً به آن اشاره شده است ، به انجام رسیده است. طبعاً این روشهای بدلیل استفاده از قضاوت‌های فردی و محدودیت در راهیافتهای رفت و برگشتی، نسبت به روشهایی که از توانایی های کامپیوتروی استفاده می کنند، درجه اعتبار کمتری خواهند داشت. در جائیکه در قریب به اتفاق معادن دنیا کاربرد اینگونه روشهای پیشرفته فراگیر شده است، نمی توان تصور کرد که معدنی با مقیاس معدن سونگون از این تکنیکها بی بهره باشد .

قبل از انجام هرگونه فرآیندی در خصوص بهینه سازی، لازم است یک سری اطلاعات پایه مورد نیاز نرم افزار بهینه سازی تهیه و تدوین گردد. در حقیقت اطلاعات فنی و از آن مهمتر اطلاعات و برآوردهای اقتصادی، جزو اصلی ترین مبانی بهینه سازی می باشند. این عوامل تأثیر

فراوانی در نتایج طراحیها داشته ولذا مطالعات تحلیل حساسیت^۱، که در حین طراحیها انجام می شود با استفاده از تغییر این عوامل انجام می شود. بدینه است در پروژه ای نظیر مس سونگون که هنوز در فاز آماده سازی می باشد، اخذ ارقام دقیق در خصوص عوامل مذکور، بسیار مشکل می باشد چرا که بسیاری از این اطلاعات درواقع پس از تکمیل طراحی و آغاز بهره برداری از معدن قابل دسترسی می باشند. به هر حال در بسیاری از موارد به دلیل وجود خلاء اطلاعاتی، از اطلاعات مشاورین قبلی و تجارب مشابه موجود در معدن مس سونگون و دیگر معادن ایران مانند مس سرچشم و سنگ آهن چغارت، جهت برآورد پارامترهای مورد بحث استفاده گردیده است. در برخی موارد نیز برای بالارفتن دقت پارامترها، از اطلاعات و نرم افزارهای موجودجهانی استفاده شده است. ذیلأً به بررسی اجمالی مبانی بکار رفته در شبیه سازی و بهینه سازی سیستم بارگیری و باربری معدن سونگون می پردازیم :

۱-۲-۵- مبانی فنی

۷-۷-۷- تولید سالیانه و برنامه ریزی تولید

تعیین ظرفیت تولید سالانه برای معدن از جمله عواملی است که با استفاده از پارامترهای اقتصادی و مطالعه سودآوری پروژه تعیین می گردد. بنابراین در پروژه ای با عظمت پروژه سونگون، تعیین ظرفیتهاي تولید نیازمند مطالعات تفصیلی مختلفی می باشد .

خوبیختانه نرم افزارهای بهینه سازی قابلیتهايی دارند که امکان انجام اینگونه مطالعات را در سطح وسیعی در اختیار طراحان می گذارند. اما بدلیل محدودیت در تامین منابع سرمایه ای، قراداد احداث کارخانه مس سونگون با ظرفیتی پایین تر از آنچه که در محاسبات اولیه بدست آمده بود منعقد گردید. از این رو با تبعیت از ارقام قراردادی موجود، ظرفیت سالیانه تولید برای شش

سال اول در حد ۷ میلیون تن و برای سالهای پس از آن در حد ۱۴ میلیون تن منظور گردیده است. [۲۰]

برنامه زمانبندی استخراج میان مدت برای شش سال اول بهره برداری از معدن مس سونگون در جدول (۱-۵) آمده است [۲۰].

توضیح اینکه در این جدول عملیات استخراج در هر سال ابتدا از پله های استخراجی مربوط به pushback-۱ آغاز شده و در مرحله بعد عملیات استخراج از پله های بالاتر مربوط به pushback-2 صورت گرفته و ادامه می یابد.

۵-۴-۲-میزان باطله برداری سالیانه

مطابق جدول (۱-۵)، که در آن برنامه زمانبندی تولید میان مدت برای ۶ سال اول بهره برداری از معدن مس سونگون، آمده است، میزان کل باطله که بایستی در هر سال همزمان با ماده معنی استخراج و به دمپ باطله حمل گردد، تقریباً در حدود ۱۸ میلیون تن می باشد که با احتساب ماده معنی مورد نیاز کارخانه (۷ میلیون تن)، مقدار سنگی که بایستی بارگیری و حمل گردد در حدود ۲۵ میلیون تن در سال خواهد بود، که در محاسبات مربوط به طراحی سیستم حمل و نقل برای مدت شش سال اول بهره برداری، از آن استفاده خواهد شد. [۲۰]

۵-۴-۳-مشخصات پله های استخراجی

مشخصات پله ها براساس ویژگیهای کلی معدن و مهمتر از آن متناسب با ظرفیت استخراج و ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده در معدن، تعیین می گردد. با توجه به ظرفیت تولید معدن، افزایش ارتفاع پله ها سبب بالا رفتن راندمان عملیاتی می گردد. اما از طرف دیگر با توجه به محدودیتهای اعلام شده در خصوص استفاده از ماشین آلات سنگین و همچنین به منظور تطبیق طرح با طرحهای اجرا شده در دوران آماده سازی ارتفاع پله ها ۱۲/۵ متر منظور شده است.

۵-۴-۴-جاده های باربری

بدلیل شرایط یخ‌بندان در فصول سرد و همچنین شیبدار بودن جاده ها و به منظور افزایش هرچه بیشتر ایمنی، عرض جاده ها در حد ۳۰ متر منظور شده است. عرض مفید جاده ها پس از کسر کردن عرض کanal و خاکریز کاری معادل ۲۵ متر محاسبه می شود. البته ممکن است از نظر محاسباتی برای دامپتراکهای ۱۰۹ تنی عرضهایی کمتر نیز قابل استفاده باشد. ولی به دلیل افزایش ظرفیت در دوره های بعدی در طراحیها همین عرض ۳۰ متر بکار گرفته شده است.

شیب حد اکثر جاده ها در حد ۸٪ منظور شده است. با توجه به آنکه در جاده های شبیدار هیچگونه قطعه افقی اعمال نشده است لذا باید در هنگام سفارش دامپتراکها (به ویژه در مورد حرکت روبه پایین) این مورد حتماً مدنظر قرار گیرد.

۷-۷-۲- وزن مخصوص

وزن مخصوص ماده معنی نقش مهمی در محاسبات تعیین حجم صندوقه شاول و کامیون دارد. طبق آزمایشات انجام شده وزن مخصوص زونهای مختلف در کانسارمس سونگون به شرح زیر تعیین شده است:

- زون اکسید: ۲/۴۲ تن بر مترمکعب
  - زون سوپرزن: ۲/۵۱ تن بر مترمکعب
  - زون هایپرزن: ۲/۵۷ تن بر مترمکعب
- اما در محاسبات مربوط به طراحی سیستم بارگیری و باربری وزن مخصوص بطور متوسط ۲/۵ تن بر مترمکعب در نظر گرفته می شود.

۷-۷-۳- ضریب تورم و وزن مخصوص نابرجای سنگ

ضریب تورم به عوامل متعددی از قبیل نحوه حفاری و آتشباری و نحوه دپوی مواد، بستگی دارد. در هر حال بنظر می رسد ضریب ۱۲ که پیش از این در محاسبات قبلی اعمال گردیده بسیار خوش بیانه فرض شده است. با توجه به این مطلب و به منظور بالابردن ضریب اطمینان این مقدار برابر ۱۳ در نظر گرفته شده است که با وزن مخصوص ۱۹ تن بر مترمکعب برای سنگ دپو شده، مطابقت دارد.

$$(600+600+600+750+750+750+750)/8=693.75 \approx 694$$

جهت سهولت بیشتر در انجام عملیات شبیه سازی، مسافت‌های حمل باطله و مواد اکسید شده و کم عیار را در یک سطر به عنوان Total Waste تعیین می‌کنیم. بدین صورت که مسافت حمل هر ماده در هر قسمت را، در نسبت تناظر قابل استخراج آن ماده در آن سال به مجموع تناظر قابل حمل در همان سال، (با استفاده از جدول ۱-۵)، ضرب کرده و مجموع این مسافت‌ها، بعنوان مسافت نهایی حمل کل باطله در قسمت جدول (۴-۵) بدین ترتیب با استفاده از جدول (۱-۵) محاسبه شده است :

$$2700^{(m)} \times \left(\frac{282480^{(t)}}{20016670_{(t)}} \right) + 1200^{(m)} \times \left(\frac{833010^{(t)}}{20016670_{(t)}} \right) + \\ 13344(m) \times \left(\frac{18921180(t)}{20016670(t)} \right) = 1358.4 \approx 1359$$

جدول (۳-۵) : مسافتهای تعدیل شده حمل از سال اول تا ششم بهره برداری

Year	Material	Path Type	Distance(m)
1	Ore	Flat	694
		8° to up	0
		8° to down	2109
	Law grade	Flat	2700
		8° to up	2109
		8° to down	320
2	Oxide Material	Flat	1200
		8° to up	2812
		8° to down	0
	Waste	Flat	1344
		8° to up	156
		8° to down	0
3	Ore	Flat	510
		8° to up	0
		8° to down	1328
	Law grade	Flat	2700
		8% to up	2734
		8% to down	320
4	Oxide Material	Flat	1200
		8% to up	3114
		8% to down	0
	Waste	Flat	1516
		8% to up	52
		8% to down	52
5	Ore	Flat	387
		8% to up	0
		8% to down	703
	Law grade	Flat	0
		8% to up	0
		8% to down	0
6	Oxide Material	Flat	1200
		8% to up	4231
		8% to down	0
	Waste	Flat	1084
		8% to up	78
		8% to down	117
7	Ore	Flat	511
		8% to up	52
		8% to down	1373
	Law grade	Flat	2700
		8% to up	1015
		8% to down	320
8	Oxide Material	Flat	1200
		8% to up	3672
		8% to down	0
	Waste	Flat	1207
		8% to up	111
		8% to down	0
9	Ore	Flat	558
		8% to up	78
		8% to down	1562
	Law grade	Flat	2700
		8% to up	1328
		8% to down	320
10	Oxide Material	Flat	1200
		8% to up	3695
		8% to down	0
	Waste	Flat	1136
		8% to up	200
		8% to down	0
11	Ore	Flat	507
		8% to up	112
		8% to down	1869
	Law grade	Flat	2700
		8% to up	1954
		8% to down	320
12	Oxide Material	Flat	1200
		8% to up	5003
		8% to down	0
	Waste	Flat	1514
		8% to up	178
		8% to down	0

جدول (۴-۵) : مسافت‌های تعدیل شده حمل متوجه از جدول (۳-۵)

Year	Material	Path Type	Distance(m)
1	Ore	Flat	694
		8% to up	0
		8% to down	2109
2	Total waste	Flat	1359
		8% to up	292
		8% to down	4
3	Ore	Flat	510
		8% to up	0
		8% to down	1328
4	Total waste	Flat	1518
		8% to up	214
		8% to down	53
5	Ore	Flat	387
		8% to up	0
		8% to down	703
6	Total waste	Flat	1073
		8% to up	284
		8% to down	110
5	Ore	Flat	511
		8% to up	52
		8% to down	1373
5	Total waste	Flat	1225
		8% to up	268
		8% to down	4
6	Ore	Flat	558
		8% to up	78
		8% to down	1562
6	Total waste	Flat	1158
		8% to up	358
		8% to down	4
6	Ore	Flat	507
		8% to up	112
		8% to down	1869
6	Total waste	Flat	1515
		8% to up	399
		8% to down	4

۵.۷.۴- انتخاب نوع ماشین آلات بارگیری و باربری :

یکی از مهمترین مراحل طراحی بهینه یک معدن، انتخاب ماشین آلات بارگیری و حمل مورد نیاز معدن می باشد.

ماشین آلات انتخابی ضمن هماهنگی و همخوانی با یکدیگر بایستی جوابگوی

ظرفیت تولید معدن نیز باشند. یعنی ضمن دارا بودن توان کار در شرایط جوی و زمین شناسی و

... بایستی دارای ظرفیت در خور تولید باشند. بطورکلی عملیات بارگیری و باربری توسط روشها و

دستگاههای مختلفی انجام می گیرد که در این میان ترکیب شاول - کامیون در معادن روباز با

ظرفیت تولید بالا، کاربرد عمومی تری دارد. در انتخاب بارکننده‌ها مهمترین عامل، ظرفیت جام واحد بارکننده می‌باشد که بایستی متناسب با وزن مخصوص نابرجای سنگ و ظرفیت کامیون باشد و بطور معمول بایستی هر کامیون با ۳-۵ جام شاول پرشود. ظرفیت اسمی صندوقه شاولها بین ۳ تا ۳۰ مترمکعب تغییر می‌کند از آنجا که پایداری در مقایسه با تحرک از اهمیت بیشتری برخودار است، لذا تقریباً همه شاولهای دارای سیستم حرکتی چرخ زنجیری هستند و لودرهای چرخ لاستیکی بعنوان مکمل شاولها مورد استفاده قرارمی‌گیرند. [۲۱]
 برای حفر بسیاری از مواد معدنی و سنگهای سخت در جائیکه تحت شرایط سخت ولی از نظر عملیاتی ثابت، عمری طولانی و تولیدی بالا، نیاز است شاولهای هیدرولیکی تمام چرخان، انتخابی منطقی بشمار می‌آیند. برای این کارها شاولهای کوچکتر عموماً مشخصات ثابتی دارند، اما ماشینهای بزرگتر همیشه برای کاربردهای خاص ساخته می‌شوند. در این ماشینها، عمر طولانی و هزینه تعمیر و نگهداری نسبتاً پائین، باعث هزینه‌های ثابت و مخارج جاری کم می‌شود و در نتیجه هزینه‌های عملیاتی آنها پائین است. [۲۱]
 در جدول (۵-۵) شاولهای کابلی و هیدرولیکی با هم مقایسه شده‌اند.

جدول (۵-۵) : مقایسه بین شاولهای کابلی و هیدرولیکی | ۲۰

ردیف	شاولهای کابلی	شاولهای هیدرولیکی
۱	نیاز به انفعال داشته و معمولاً باستی بشکل قوسی برداشت نماید.	بدون کاهش تولید از بالابه پائین کارمی کندر بیشتر مورد نیاز به انفعال ندارد و می تواند لایه لایه استخراج کند.
۲	امکان برداشت لایه نازک ندارد.	با سه حرکت جداگانه مشکلی در برداشت لایه نازک ندارد.
۳	مکان ساختن رمپ از بالا به پائین وجود دارد.	مکان نیست.
۴	دستگاه بطور قوسی برداشت می کند و بطور اتفاقی قوس مناسب ایجاد می نماید.	دستگاه می تواند به دلخواه هر نقطه که مورد نظر باشد برداشت نماید.
۵	اپراتور دستگاه فقط می تواند با فشاردادن توسط باکت راه را برای قسمتهای عمیقتر باز کند و در قسمتهای پائین حفاری انفعال مجدد نیاز است.	سنگهای بزرگ را از سینه کار کنار می زند و با اندک انفعال و یا شوک انفعالی برداشت صورت می گیرد.
۶	برای این دستگاه امکان پذیر نیست.	سنگهای بزرگ را که برای سنگ شکن مشکل آفرین می باشند می تواند جدا کرده و به منطقه دور از سینه کار منتقل نماید.
۷	قادربه تسطیع پله نبوده و باید از دستگاههای جنبی معدنکاری برای تسطیع پله استفاده شود.	روی سطح صاف کار کرده و در صورت ایجاد پستی و بلندی قادر به تسطیع می باشد و قادر است خاک بجا مانده در مقیاس کم را بارگیری کند و باکت را از خاک پر نماید.
۸	در این دستگاه هیچگونه طراحی در این ارتباط صورت نگرفته است.	دستگاه سنگهای بزرگ را از موقعیت خطرناک واقع در سینه کار حرکت می دهد . این سنگها یا داخل باکت رفته و یا به حالت تعادل در بالای آن قرار می گیرند.
۹	جادادن یک سنگ بزرگ از بالای باکت داخل کامیون بسیار بحرانی است.	سنگی که داخل یا بالای باکت این دستگاه قرار گرفته به آسانی و به دقت به داخل کامیون یا دور از جبهه کار اندخته می شود.
۱۰	طراحی بیل کابلی مدل جرثقیل بوده و از زیر تخلیه صورت می گیرد.	طراحی بیل دستگاه مدل تراکتور بوده و تعمیرات آن بسرعت انجام می گیرد.
۱۱	دستگاه جک نمی شود.	نیروی برشی مخصوص دستگاه بیشتر از کابلی است.
۱۲	این دستگاه بار را بطور ناگهانی تخلیه کرده و به کامیونها آسیب می رساند.	بیل هیدرولیکی جک شده و قادر است خراج داشته و به عمل تعمیرات کمک می کند.
۱۳	موتور سریع و ساده برای چند روز نمکان پذیر است.	فرسودگی و پارگی اطاق کامیونها در حین تخلیه بار کم است.
۱۴	موتوژن سریع و ساده برای چند روز نمکان پذیر است.	موقعیت مرکز تقلیل شاول هیدرولیکی در سطوح شیبدار مناسب تر می باشد.
۱۵	موتوژن سریع و ساده برای چند روز نمکان پذیر است.	موتوژن سریع و ساده برای چند روز نمکان پذیر است.
۱۶	تعییرات روی دستگاه در محل کار تجامیع می گیرد.	صریح فشرده و فضای کم مورد نیاز برای کار در محیهای باریک.
۱۷	تعییرات روی دستگاه در محل کار تجامیع می گیرد.	جزئی تعییرات ساز و سریع
۱۸	فقط بر قی است.	موتور نکتریکی یا دیزلی قابل تبدیل به یکدیگر می باشد.
۱۹	کاربرد در پر روزه های ضرولاتی مدت در سطح صاف.	قدرت باز کردن پنه و کر کردن در هر فقر جمیت شروع پنه و سطح شیبدار.
۲۰	قدرت موتور و سرعت بالا.	قدرت موتور و سرعت پائین
۲۱		قیمت بسیار پائین تر از شاولهای کابلی مشابه

محدودیتهای شاول ناشی از طول بازو و ظرفیت صندوقه آن است و طول بازوی شاول بایستی به اندازه ای باشد که شاول بتواند دیواره پله را تا لبه قائم پاک کند، زیرا در هیچ پله ای با لبه پیش آمده و آویزان نمی توان کار کرد.

با توجه به ظرفیت تولید و مزایای شاولهای هیدرولیکی به شاولهای کابلی و پس از بررسی تمام محدودیتهای موجود، دونوع شاول هیدرولیکی با ظرفیتهای جام متفاوت، انتخاب و با دونوع کامیون متناسب با این شاولها، بطور جداگانه در محاسبات شبیه سازی، بکاررفته و پس از انجام محاسبات شبیه سازی و بهینه سازی توسط نرم افزار TALPAC، حداقل تعداد کامیونی که بوسیله آن بتوان به تولید مورد نیاز معدن دست یافت تعیین می گردد. در نهایت می توان مقایسه ای از لحاظ فنی و اقتصادی، بین این دو ناوگان انجام داده و ناوگان بهینه را مشخص نمود.

همانگونه که ذکر شد، از نکات مهم در انتخاب ظرفیت بارگیری شاول می توان به حجم جابجایی، وزن مخصوص سنگ، ارتفاع پله و ظرفیت دامپتراکهای قابل دسترس اشاره نمود. در هر حال عامل اخیر یعنی ظرفیت دامپتراکهای قابل دسترس به گونه ای است که عملأً حداکثر ظرفیت شاول به ظرفیتهای انتخاب شده در پایین محدود می شود. با توجه به موارد مذکور، دو نوع شاول انتخابی که از طرف شرکتهای مشاور نیزپیشنیهاد گردیده اند عبارتند از:

۱- شاول هیدرولیکی مدل O&k shovel-RH200، با ظرفیت جام ۱۵ مترمکعب.

۲- شاول هیدرولیکی مدل C O&k shovel-RH120، با ظرفیت ۱۰/۶ مترمکعب.

همچنین با توجه به موارد ذکر شده، ظرفیت کامیون ها بایستی به گونه ای باشد که با ظرفیت جام شاولها، همخوانی داشته باشد، بنابراین جهت شاول با ظرفیت جام ۱۵ مترمکعبی، دامپتراکهای ۱۳۶ تنی مدل komatsu HD-1400B و جهت شاول با ظرفیت جام ۱۰/۶ مترمکعبی، دامپتراکهای ۱۰۹ تنی مدل WABCO 120CT، انتخاب گردیده است که با توجه به

وزن مخصوص نایرجای سنگ (۱/۹ تن بر متر مکعب)، در هردو ناوگان انتخاب شده، هر کامیون با پنج جام شاول، پرخواهد شد که کاملاً منطقی به نظر می‌رسد.

۲-۲-۵- مبانی اقتصادی

۷-۴-۴- هزینه‌های سرمایه‌ای ماشین آلات بارگیری و باربری

هزینه‌های سرمایه‌ای شامل هزینه‌های اولیه خرید ماشین آلات بارکننده و ماشین آلات باربری می‌باشد. نتایج حاصل از مطالعات شبیه سازی و بهینه سازی سیستم بارگیری و باربری، بیش از هرچیز مؤثر از وضعیت قیمت هر یک از ماشین آلات و هزینه‌های عملیاتی آنها و تعداد ماشین آلات مورد نیاز معدن، می‌باشد. بنابراین لازم است تعیین این پارامترها با دقت هرچه بیشتر صورت پذیرد. از طرفی بدلیل اهمیت بسیار زیاد مبانی اقتصادی و تاثیر فراوانی که برروی نتایج دارند، لازم است که این پارامترها بطور دقیق تعیین گرددند.

در خصوص تعیین قیمت اولیه شاولها و کامیونها با استفاده از روش مطالعه بازار و قیمت‌های دستگاه‌های مشابه موجود قیمت‌های بدست آمده بدین شرح تعیین شده‌اند:

جدول (۶-۵) : هزینه‌های سرمایه‌ای ماشین آلات بارگیری و باربری [۲۳]

هزینه هر دستگاه (هزار دلار)	نوع دستگاه	
۳۵۶۰	شاول ۱۵ متر مکعبی مدل o & k shovel-RH200	ناوگان نول
۱۷۶۰	دیپترک ۱۳۶ تنی مدل KOMATSU HD 1400B	
۲۷۵۰	شاول ۱۰/۶ متر مکعبی مدل o & k shovel-RH 120c	ناوگان دوم
۱۵۳۰	دیپترک ۱۰/۹ تنی مدل WABCO 120 CT	

لازم به تذکر است که این قیمت‌ها مربوط به زمان این بررسی بوده و قطعی نیست و تورم و نوسانات بازار برروی آنها تاثیرگذار خواهد بود.

عمر اقتصادی این ماشین آلات بارگیری (شاول) در حدود ۱۵-۱۰ سال است که بستگی به تعداد شیفت کاری و ساعات عملیاتی داشته و بدلیل اینکه در معدن سونگون عملیات در دو یا سه شیفت انجام می گیرد عمر اقتصادی آنها در محاسبات شبیه سازی ۱۰ سال در نظر گرفته می شود. به همین ترتیب عمر اقتصادی این کامیونهای معدنی نیز ۸-۱۰ سال است و در محاسبات شبیه سازی ۸ سال در نظر گرفته می شود و ارزش معاوضه این ماشین آلات نیز در حدود ۱۰٪ هزینه خرید اولیه آنها در نظر گرفته می شود.

۶-۴-۴- هزینه های عملیاتی تجهیزات بارگیری و باربری

از عده ترین هزینه های مربوط به بخش بارگیری و باربری بعد از هزینه های گزاف مربوط به خرید ماشین آلات، می توان به هزینه ها عملیاتی مانند خرید قطعات یدکی، هزینه های سوخت و انرژی الکتریکی و لاستیک و هزینه های سرویس و نگهداری و غیره، اشاره کرد. بنابراین با یک برنامه ریزی صحیح و تعیین حداقل تعداد کامیون جهت رسیدن به حداکثر تولید، تا حد زیادی در هزینه های این بخش، می توان صرفه جویی نمود.

برای نمونه در جدول زیر هزینه های عملیاتی کامیونهای ۵۰ و ۱۲۰ تنی به تفکیک بخش های مختلف برای کامیونهای ۵۰ و ۱۲۰ تنی نشان داده شده است مبنای محاسبه سال ۱۹۷۸ در آمریکای شمالی است. [۶]

جدول (۷-۵) : هزینه های عملیاتی کامیونهای ۵۰ و ۱۲۰ تنی در سال ۱۹۷۸ در آمریکای شمالی [۶]

کامیونهای ۵۰ تنی		کامیونهای ۱۲۰ تنی		بخش‌های مختلف کامیون
درصد هزینه	هزینه بر حسب دلار در ساعت	درصد هزینه	هزینه بر حسب دلار در ساعت	
۲۳/۹۲	۹	۳۰/۸۷	۱۰/۵	لاستیک
۴/۹۲	۱/۸۵	۲/۹۵	۱/۴۸	ترمز
۳/۰۱	۱/۳۲	۲/۰۵	۱/۰۳	محور انتقال
۶/۸۶	۲/۵۸	۶/۱۷	۳/۱	موتور
۱۲/۵۸	۴/۷۳	۱۴/۸۲	۷/۴۴	سایر قسمتها
۹/۲۳	۳/۴۷	۱۰/۹۵	۵/۵	سوخت
۲۵/۲۶	۹/۵	۱۹/۹۲	۱۰	اپراتور
۱۳/۷۲	۵/۱۶	۱۲/۲۷	۷/۱۶	تعمیر کار
۱۰۰	۳۷/۶۱	۱۰۰	۵۰/۲۱	جمع

همانطور که از جدول پیداست با افزایش ظرفیت کامیون هزینه تولید و تعمیر نیز زیاد گردیده است که این افزایش به مقدار زیادی به هزینه لاستیک مربوط می شود زیرا با افزایش ظرفیت کامیون، اندازه لاستیک و قیمت آن نیز افزایش می یابد.

بنابراین هزینه لاستیک نه تنها یک بخش عمده از کل هزینه تولید کامیون را تشکیل می دهد بلکه یکی از عواملی است که موجب می شود که با انتخاب کامیونهای با ظرفیت بالا، هزینه عملیات آنطور که انتظار می رود کاهش نیاید. بنابراین باستی در انتخاب ظرفیت کامیونها دقیق کافی صورت گیرد.

با توجه به اطلاعات پایه ای مربوط به هر یک از ماشین آلات انتخاب شده و با مطالعه هزینه های عملیاتی ماشین آلات در معادن مشابه موجود، مجموع هزینه های عملیاتی هر یک از دستگاههای انتخاب شده، بر حسب دلار در ساعت به شرح جدول زیر می باشد :

جدول (۵-۸) : مجموع هزینه های عملیاتی ماشین آلات [۲۳]

نوع دستگاه	مجموع هزینه های عملیاتی هر دستگاه (دلار در ساعت)
شاول ۱۵ متر مکعبی	۱۴۰
شاول ۱۰/۶ متر مکعبی	۱۱۵
دامپر اک ۱۳۶ تنی	۱۱۰
دامپر اک ۱۰۹ تنی	۹۸

حال با توجه به اطلاعات ورودی شرح داده شده، به شبیه سازی دوناوگان پیشنهاد شده در شش سال اول بهره برداری، توسط نرم افزار TALPAC می پردازیم.

۵-۳- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل معدن مس سونگون:

بعد از وارد کردن مشخصات معدن به نرم افزار TALPAC که شامل طول و شیب مسیر حمل مواد، وزن مخصوص بر جای باطله و ماده معدنی، ضریب تورم مواد، حداکثر سرعت حمل مواد توسط کامیون و مشخصات فنی و اقتصادی ماشین آلات بارگیری و باربری مورد نظر به تفکیک می باشد، نرم افزار به شبیه سازی این سیستم در مسیر باربری مورد نظر پرداخته و قابلیت و توان تولید هر یک از ماشین آلات در هر ساعت و شیفت و سال تخمین زده می شود. همچنین هزینه بارگیری و حمل برای هر تن ماده معدنی و باطله در هر مسیر ویژه (بر حسب دلار بر تن) و برای هر ناوگان مشخص می گردد. همچنین با توجه به قدرت تولید هر یک از دو ناوگان می توان تعداد ماشین آلات بارگیری و باربری مورد نیاز را برای رسیدن به تولید سالانه معدن، تعیین نمود. عملیات شبیه سازی در طول مسیرهای باربری تعیین شده در شش سال اول بهره برداری از معدن بوسیله هریک از دو ناوگان انتخاب شده بصورت مجزا، اجرا شده که به ترتیب، نتایج حاصل از شبیه سازی با این دو ناوگان از سال اول تا ششم بهره برداری از معدن مس سونگون آمده است.

۵-۳-۱- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل ماده معدنی در سال اول به وسیله

ناوگان اول :

در ضمیمه شماره ۱، اطلاعات پایه ای سیستم باربری ماده معدنی مربوط به ناوگان اول در سال اول بهره برداری از معدن که وارد نرم افزار TALPAC گردیده، آمده است این اطلاعات بترتیب شامل موارد زیرمی باشد :

اطلاعات واحد بارگیری که خود شامل اطلاعات فنی عملیات و هزینه های عملیاتی و سرمایه ای واحد بارگیری می باشد، (page1)، اطلاعات واحد باربری که خود شامل اطلاعات فنی و هزینه های عملیاتی و سرمایه ای واحدباربری می باشد، (page2)، اطلاعات مربوط به ماده معدنی، اطلاعات مربوط به شیفت های کاری، (page3)، انتخاب های مربوط به سفر و بارگیری و جریان نقدینگی، (page4)، مشخصات سیکل باربری که خود شامل طول مسیر، شیب مسیر، مقاومت غلتشی چرخها، زمان طی مسیر، سرعت ماکزیمم و نهایی حمل مربوط به هر قسمت باربری می باشد (page5).

نتایج حاصل از اجرای شبیه سازی سیستم باربری ماده معدنی در این مسیر توسط ناوگان اول که به ترتیب شامل؛ نتایج سودمندی یا توان تولید واحد بارگیری، توان تولید واحدباربری و نتایج اقتصادی مربوط به این ناوگان یعنی هزینه های بارگیری و حمل هرتن ماده معدنی در سال اول، می باشد، در ادامه آمده است؛ همچنین تصویر شماتیک مسیر حمل ماده معدنی و باطله در سال اول بهره برداری از معدن در صفحه بعد، نشان داده شده است.

Systems

XPAC Mining

Year 1 - F1 - ore

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

28-May-1904 : 05:55:12
Haulage System for HAUL11
(DEMONSTRATION)

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

UNIT

LOADING

O&K SHOVEL RH200

Availability	[%]
85.00	
Operating Hours per Year	[op.hrs]
3548	
Operating Shifts per Year	[shifts/year]
495	
Average Bucket Payload	[tonnes]
30.19	
Average Bucket Cycle Time	[mins]
0.75	
Wait Time per Oper. Hour	[mins]
4.05	
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	[tonnes]
1755	
Per Shift	[tonnes]
12576	
Per Year	[tonnes]
6225110	

UNIT

HAULAGE

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	[number]
6	
Average Availability	[%]
80.00	
Operating Hours per Year	[op.hrs]
2838	
Nominal Payload	[tonnes]
136.0	
Average Payload	[tonnes]
136.1	

Queue Time at Loader	Cycle Averages [mins]
	1.74

Spot Time at Loader	[mins]
	0.50
Loading Time	[mins]
	3.37
Travel Time	[mins]
	12.93
Spot Time at Dump	[mins]
	0.50
Dumping Time	[mins]
	1.00
Travel Delays	[mins]
	1.00
Total Cycle Time	[mins]
	21.05

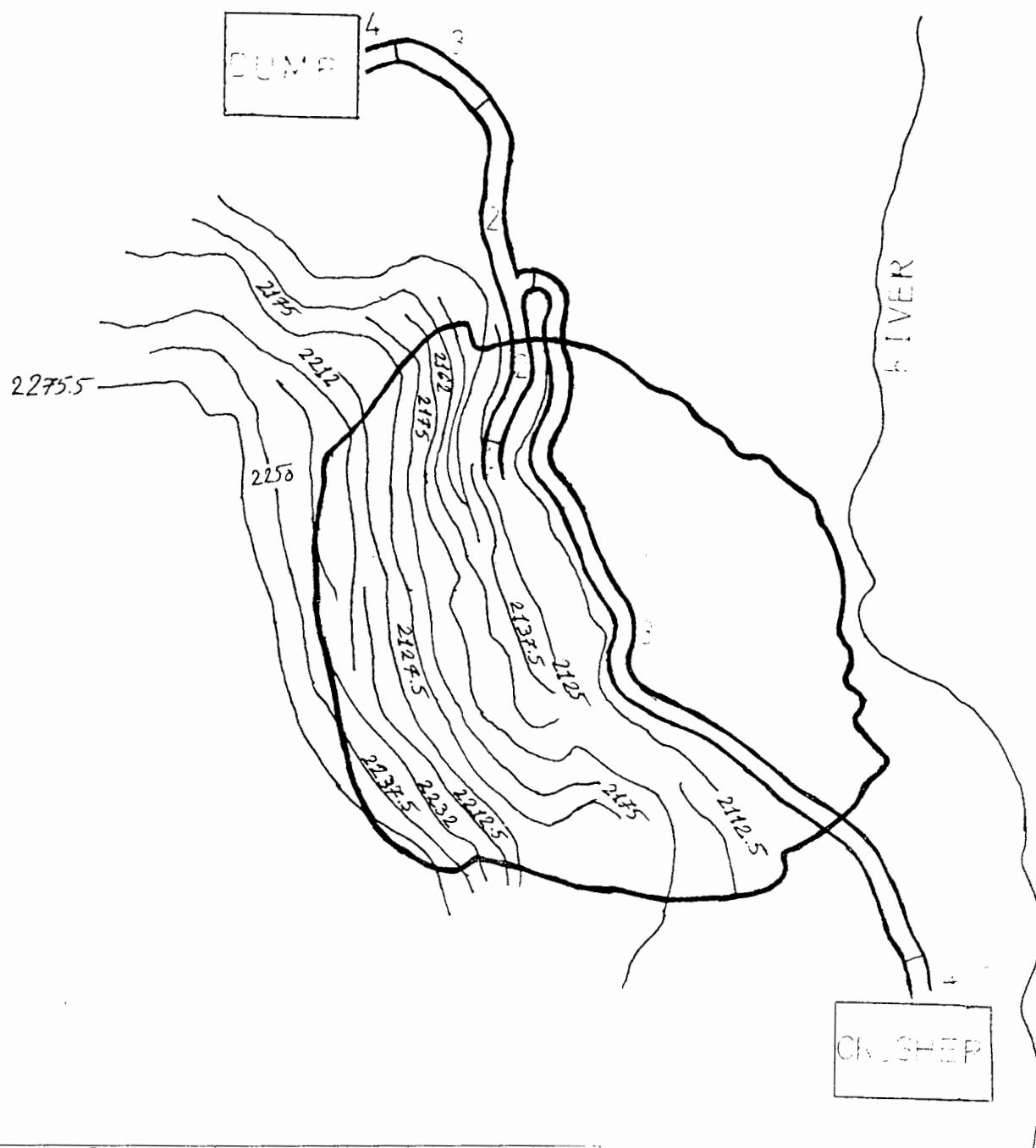
Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour [tonnes] 366

	Tyre Endurance
Axle 1	[TKPH]
	187
Axle 2	[TKPH]
	183
Axle 3	[TKPH]
	215
Average Fuel Consumption	[litres/op.hr]
	68.0

ECONOMICS

FLEET

Discounted Capital Cost	[\$/tonne]
	2.63
Discounted Operating Cost	[\$/tonne]
	0.38
Discounted Average Cost	[\$/tonne]
	3.01

Ore	Distance(m)	Grade(%)
1-Around Loader	50	0
2-Along Bench	544	0
3-Down Ramp	2109	-8
4-Around	100	0

Waste	Distance(m)	Grade(%)
1-Around Loader	50	0
2-Along Bench	1206	0
3-up Ramp	292	8
4- Down Ramp	4	-8
5- Around Dump	100	0

شکل (۱-۵) تصویر شماتیک مسیر حمل ماده معدنی و باطله در سال اول بهره برداری

۵-۳-۲- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل باطله در سال اول به وسیله ناوگان

اول:

در ضمیمه شماره ۲، اطلاعات پایه ای سیستم بارگیری و حمل باطله مربوط به ناوگان اول در سال اول بهره برداری از معدن، به همان شرحی که در مورد ضمیمه شماره ۱ عنوان گردید، آمده است.

نتایج حاصل از اجرای شبیه سازی سیستم باربری باطله در سال اول توسط ناوگان اول در صفحه بعد آمده است.

از مهمترین اطلاعات بدست آمده از اجرای این شبیه سازی میتوان به موارد زیر اشاره نمود:

متوسط تولید هر واحد بارگیری در سال: ۸۵۲۳۷۷۱ تن

تعداد دستگاه باربری مورد نیاز هرشاول: ۵ دستگاه

مقدار تولید هر واحد باربری در هر ساعت عملیاتی: ۴۰۱ تن

مجموع هزینه های عملیاتی و سرمایه ای عملیات بارگیری و حمل: ۲۰۴ دلار بر تن

Systems

Year 1 - F 1 - w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE26-May-1994 : 06:20:29
Haulage System for HAUL14
(DEMONSTRATION)Productivity Results for Full Simulation -
90 Shifts.LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	[%]	85.00
Operating Hours per Year	[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	[tonnes]	30.32
Average Bucket Cycle Time	[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	[mins]	6.29
Loading Methodology - Truck Positioning		
Bucket Passes	Double Sided	
Per Operating Hour	[tonnes]	1600
Per Shift	[tonnes]	11201
Per Year	[tonnes]	8523771

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	[number]	5
Average Availability	[%]	79.78
Operating Hours per Year	[op.hrs]	4250
Nominal Payload	[tonnes]	136.0
Average Payload	[tonnes]	136.1

Queue Time at Loader	Cycle Averages [mins]	2.01
----------------------	--------------------------	------

Spot Time at Loader	[mins]	
Loading Time	[mins]	0.50
Travel Time	[mins]	3.37
Spot Time at Dump	[mins]	11.17
Dumping Time	[mins]	0.50
Travel Delays	[mins]	1.00
Total Cycle Time	[mins]	19.56

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour [tonnes] 401

Axle 1	Tyre Endurance [TKPH]	208
Axle 2	[TKPH]	204
Axle 3	[TKPH]	239
Average Fuel Consumption	[litres/op.hr]	88.9

FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost	[\$/tonne]	1.68
Discounted Operating Cost	[\$/tonne]	0.36
Discounted Average Cost	[\$/tonne]	2.04

۳-۳-۵- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل ماده معدنی در سال

اول به وسیله ناوگان دوم :

بدلیل اجرای متعدد عملیات شبیه سازی و حجم بسیار زیاد اطلاعات پایه ای ورودی به نرم افزار و همین طور تکراری بودن این اطلاعات، از پیوست نمودن اطلاعات ورودی مربوطه به این شبیه سازی و شبیه سازیهای بعدی به قسمت ضمیمه، خودداری شده است.

کلیه اطلاعات خروجی حاصل از اجرای این شبیه سازی در صفحه بعد آمده است. مهمترین

این اطلاعات شامل این موارد می باشد :

متوسط تولید هر واحد بارگیری در سال : ۵۲۲۳۹۶۱ تن

تعداد دستگاه باربری مورد نیاز هرشاول : ۵ دستگاه

مقدار تولید هر واحد باربری در هر ساعت عملیاتی : ۳۶۷ تن

مجموع هزینه های عملیاتی و سرمایه ای عملیات بارگیری و حمل : ۲/۶۵ دلار برتن

Systems _____ XPAC Mining
 Year 1 - F2 - ore
 TALPAC System - Page 1
 SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE
 songon

30-May-1984 : 08:45:58
 Haulage System for HAULI
 (DEMONSTRATION)

Productivity Results for Full
 Simulation - 90 Shifts.

LOADING
 UNIT _____

c&k shovel RH120C

Availability	[%]	85.00
Operating Hours per Year	[op.hrs]	3548
Operating Shifts per Year	[shifts/year]	495
Average Bucket Payload	[tonnes]	23.21
Average Bucket Cycle Time	[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	[mins]	5.53
Loading Methodology - Truck Positioning		
Double Sided		
Bucket Passes		
Full Truck		
Loading Unit Productivity		
Per Operating Hour	[tonnes]	1473
Per Shift	[tonnes]	10553
Per Year	[tonnes]	5223961

HAULAGE
 UNIT _____

WABCO 120 CT

Fleet Size		
[number]		5
Average Availability	[%]	80.22
Operating Hours per Year	[op.hrs]	2846
Nominal Payload	[tonnes]	109.0
Average Payload	[tonnes]	109.2

Cycle Averages		
Queue Time at Loader	[mins]	0.75

Spot Time at Loader [mins]	0.50
Loading Time [mins]	3.14
Travel Time [mins]	7.02
Spot Time at Dump [mins]	0.50
Dumping Time [mins]	1.00
Travel Delays [mins]	1.00
Total Cycle Time [mins]	13.91

Haulage Unit Productivity Per Operating Hour {tonnes}	367
---	-----

Tyre Endurance	
Axle 1 [TKPH]	138
Axle 2 [TKPH]	130
Axle 3 [TKPH]	136
Average Fuel Consumption [litres/op.hr]	41.9

FLEET	
ECONOMICS	
Discounted Capital Cost [\$/tonne]	2.30
Discounted Operating Cost [\$/tonne]	0.35
Discounted Average Cost [\$/tonne]	2.65

۳-۴-۵- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل باطله در سال اول به

وسیله ناوگان دوم:

اطلاعات خروجی کامل حاصل از اجرای این شبیه سازی، در صفحه بعد آمده است.

همانطور که مشاهده می گردد عمدۀ ترین اطلاعات بدست آمده از اجرای این شبیه سازی از

این قرار است:

متوسط تولید هر شاول در سال: ۷۰۸۹۹۷۵ تن

تعداد دستگاه باربری مورد نیاز هر شاول: ۴ دستگاه

مقدار تولید هر کامیون در هر ساعت عملیاتی: ۴۱۷ تن

متوسط هزینه عمليات بارگیری و باربری: ۱/۷۷ دلار بر تن

88

Systems

XPAC Mining

Year 1-F2-W

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONCON MINE

soncon

24-May-1984 : 09:36:57
Haulage System for HAUL14
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full Simulation
- 95 Shifts.

LOADING

UNIT

o&k shovel RH120C

Availability	[%]	85.00
Operating Hours per Year	[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	[shifts/year]	761
Average Loading Time	[mins]	3.30
Wait Time per Oper. Hour	[mins]	6.33
Loading Methodology - Truck Positioning		
Double Sided Bucket Passes		
Full Truck		
Loading Unit Productivity		
Per Operating Hour	[tonnes]	1331
Per Shift	[tonnes]	9317
Per Year	[tonnes]	7089975

HAULAGE

UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	[number]	4
Average Availability	[%]	79.74
Operating Hours per Year	[op.hrs]	4248
Nominal Payload	[tonnes]	109.0
Average Payload	[tonnes]	109.0

Cycle Averages

Queue Time at Loader	[mins]	1.04
Spot Time at Loader	[mins]	0.50

Loading Time	[mins]	
		3.30
Travel Time	[mins]	
		11.35
Spot Time at Dump	[mins]	
		0.50
Dumping Time	[mins]	
		1.00
Travel Delays	[mins]	
		2.00
Total Cycle Time	[mins]	
		19.69
Haulage Unit Productivity		
Per Operating Hour	[tonnes]	
		417
Tyre Endurance		
Axle 1	[TKPH]	
		144
Axle 2	[TKPH]	
		136
Axle 3	[TKPH]	
		142
Average Fuel Consumption	[litres/op.hr]	
		56.5
FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost	[\$/tonne]	
		1.45
Discounted Operating Cost	[\$/tonne]	
		0.32
Discounted Average Cost	[\$/tonne]	
		1.77

Systems

data - year 1 - F3 - ore

XPAC Mining

TALPAC System - Page 3

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songon

21-Jun-1904 : 01:28:51
Haulage System for
HAUL11 [DEMONSTRATION]

COSTING

Capital Expend.: Base Year

[\$] 1180000

Capital Expend.: Year -1

[\$] 0

Capital Expend.: Year -2

[\$] 0

Total Capital Expenditure

[\$] 1180000

Trade-in Value

[\$] 118000

Replacement Life

[op.hrs] 0

Replacement Life

[years] 7

Depreciation Type

Straight Line

Depreciation Rate

[%] 15.00

Operating Labour Cost

[\$/op hr] 5.00

Maintenance Labour Cost

[\$/op hr] 17.00

Other Labour Cost

[\$/op hr] 8.00

Electrical Energy Cost

[\$/op hr] 0.00

Electrical Demand Cost

[\$/op hr] 0.00

Liquid Fuels Cost

[\$/op hr] 6.00

Lube Cost

[\$/op hr] 5.00

Tyre Replacement Cost

[\$/op hr] 24.00

Wear Items Cost

[\$/op hr] 0.00

Repair Parts Cost

[\$/op hr] 18.00

Major Overhaul Cost

[\$/op hr] 2.00

Total Operation Cost

[\$/op hr] 85.00

Availability Distribution	
	NORMAL
Availability Spread	[% of mean]
	15.00
Availability Minimum	
	[% prob.]
	1.00
Availability Maximum	
	[% prob]
	100.00
Travel Time Distribution	
	RIGHT_SKew
Travel Time Spread	[% of mean]
	15.00
Travel Time Minimum	
	[% prob]
	1.00
Travel Time Maximum	
	[% prob]
	99.00
Dumping Time Distribution	
	RIGHT_SKew
Dumping Time Spread	[% of mean]
	15.00
Dumping Time Minimum	
	[% prob]
	1.00
Dumping Time Maximum	
	[% prob]
	99.00

XPAC Mining
 Systems _____
data-year 1-F 3-ore
 TALPAC System - Page 2
 SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE
 songun

21-Jun-1904 : 01:28:51
 Haulage System for
 HAUL11 [DEMONSTRATION]

Lube Cost	
[\$/op hr]	10.00
Tyre Replacement Cost	
[\$/op hr]	0.00
Wear Items Cost	
[\$/op hr]	0.00
Repair Parts Cost	
[\$/op hr]	18.00
Major Overhaul Cost	
[\$/op hr]	3.00

Total Operating Cost	
[\$/op hr]	101.00

HAULAGE UNIT BASE
 DATA _____

IDENTITY
 KOMATSU HD785

TECHNICAL and OPERATIONAL

Motor Power	
[kW]	654
Transmission Speed Factor	
[factor]	1.00
Fuel Consumption: 0% Power	
[litres/op.hr]	8.7
Fuel Consumption: 100% Power	
[litres/op.hr]	171.1
Rated Payload	
[tonnes]	78.0

Empty Weight	
[tonnes]	53.5
Nominal Payload	
[tonnes]	78.0
Full Weight	
[tonnes]	131.5
Default Spot Time at Loader	
[mins]	0.50
Default Spot Time at Dump	
[mins]	0.50
Dumping Time Mean	
[mirs]	0.50
Availability Mean	
[%]	80.00

STOCHASTIC

Bucket Payload Minimum [% prob]	1.00
Bucket Payload Maximum [% prob]	99.00
COSTING	
Capital Expend.: Base Year [\$]	2270000
Capital Expend.: Year -1 [\$]	0
Capital Expend.: Year -2 [\$]	0
Total Capital Expenditure [\$]	2270000
Trade-in Value [\$]	227000
Replacement Life [op.hrs]	0
Replacement Life [years]	8
Depreciation Type	Straight Line
Depreciation Rate [%]	15.00
Operating Labour Cost [\$/op hr]	5.00
Maintenance Labour Cost [\$/op hr]	18.00
Other Labour Cost [\$/op hr]	15.00
Electrical Energy Cost [\$/op hr]	20.00
Electrical Demand Cost [\$/op hr]	12.00
Liquid Fuels Cost [\$/op hr]	0.00

Systems

data - year 1 - F3 - ore

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

21-Jun-1904 : 01:28:51
Haulage System for
HAUL11 [DEMONSTRATION]

HAULAGE SYSTEM BASE
DATA REPORT

LOADING UNIT BASE

DATA

IDENTITY

P&H 1200 SHOVEL

Classification Type

4

TECHNICAL and OPERATIONAL

Manufacturer's Rated Load	
[tonnes]	31.2
Bucket Construction Rating	
[t/cu.m]	0.91
Total Suspended Load	
[tonnes]	26.4
Rated Capacity (Heaped)	
[cu.metres]	11.50

Bucket Payload Mean	
[tonnes]	15.92
Bucket Cycle Time Mean	
[mins]	0.50
First Bucket Pass Delay Time	
[mins]	0.00
Availability	
[%]	85.00

Loading Methodology - Truck Position	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	

STOCHASTIC

Bucket Cycle Time Distrib.	NORMAL
Bucket Cycle Time Spread	[%
of mean]	4.00
Bucket Cycle Time Minimum	
[% prob]	1.00
Bucket Cycle Time Maximum	
[% prob]	99.00

Bucket Payload Distribution	NORMAL
Bucket Payload Spread	[%
of mean]	25.00

ضیوه شماره (۳۷)

songun

TALPAC System - Page 5

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

25-May-1904 : 06:45:14

Haulage System for HAUL14

[DEMONSTRATION]

HAUL CYCLE for Haulage System
for HAUL14

	Rolling Distance	Restrictions			
Elev.	Resist.	Time	Grade		
		Maximum	Final Payload		
		metres	%		
	metres	%	km/h	km/h	%

Queue at Loader				Auto
Spot at Loader				Auto
Loading				Auto
1 Haul Segment	50.0			0.0
	0.0	4.0	15.0	15.0 Full
2 Haul Segment	1206.0			0.0
	0.0	3.0	Max	Max Full
3 Haul Segment	292.0			8.0
	23.4	3.5	35.0	30.0 Full
4 Haul Segment	4.0			-8.0 -
	0.3	3.0	35.0	30.0 Full
5 Haul Segment	100.0			0.0
	0.0	4.0	35.0	0.0 Full
Spot at Dump				Auto
Dumping				Auto
6 Haul Segment	100.0			0.0
	0.0	4.0	35.0	35.0 Empty
7 Haul Segment	4.0			8.0
	0.3	3.0	35.0	30.0 Empty
8 Haul Segment	292.0			-8.0 -
	23.4	2.5	Max	Max Empty
9 Haul Segment	1206.0			0.0
	0.0	2.5	Max	Max Empty
10 Haul Segment	50.0			0.0
	0.0	4.0	15.0	0.0 Empty
Travel Delay				1.00
Total	3304.0			0.0

songun

TALPAC System - Page 4

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE25-May-1904 : 06:45:14
Haulage System for HAUL14
[DEMONSTRATION]

TRAVEL OPTIONS

Minimum Acceleration Limit		
[km/h/s]		-1.5
Maximum Acceleration Limit		
[km/h/s]		1.5
Starting Velocity		
[km/h]		0.0
Incremental Velocity		
[km/h]		1.0
Coefficient of Traction		
[factor]		0.36
Braking Reliance		
[%]		70
Use of Retarder		Always
Retarder % of Full Speed		
[%]		70.0
Travel Time Correct. Factor		
[factor]		1.00

LOADING OPTIONS

Maximum Payload Overload		
[%]		2.5
Reject Last Bucket Cut-off		
[%]		30.00
Full Bucket Load Lower Limit		
[%]		90.00

CASH FLOW OPTIONS

Marginal Taxation Rate		
[%]		0.00
Req. Return on Investment		
[%]		25.00
Write-off Written Down Values		
		Yes
No. of Years in Cash Flow		
[years]		6
Losses Carried Forward		
		Yes

GENERAL BASE

DATA

MATERIAL

waste

Production Measurement

Volume

Insitu Bank Density	
	[t/cu.m]
Insitu to Loader Bkt Swell	
	[factor]
Loader Bucket Fill Factor	
	[factor]
Insitu to Truck Tray Swell	
	[factor]

ROSTER

songon

Scheduled Shifts

919

Loading Unit Maint. Shifts

138

Unscheduled Lost Shifts

20

Fleet Operating Shifts

761

Shift Duration

[mins]

480

Non-operating Delays

[mins]

60

In Shift Operating Time

[mins]

420

Operating Delays

[mins]

90

In Shift Working Time

[mins]

330

Systems

data-year1-F1-w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 3

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

25-May-1904 : 06:45:14

Haulage System for HAUL14

[DEMONSTRATION]

COSTING

Capital Expend.: Base Year	[\$]	1760000
----------------------------	------	---------

Capital Expend.: Year -1	[\$]	0
--------------------------	------	---

Capital Expend.: Year -2	[\$]	0
--------------------------	------	---

Total Capital Expenditure	[\$]	1760000
---------------------------	------	---------

Trade-in Value	[\$]	176000
----------------	------	--------

Replacement Life	[op.hrs]	0
------------------	----------	---

Replacement Life	[years]	8
------------------	---------	---

Depreciation Type	Straight Line	
-------------------	---------------	--

Depreciation Rate	[%]	15.00
-------------------	-----	-------

Operating Labour Cost	[\$/op hr]	5.00
-----------------------	------------	------

Maintenance Labour Cost	[\$/op hr]	21.00
-------------------------	------------	-------

Other Labour Cost	[\$/op hr]	13.00
-------------------	------------	-------

Electrical Energy Cost	[\$/op hr]	0.00
------------------------	------------	------

Electrical Demand Cost	[\$/op hr]	0.00
------------------------	------------	------

Liquid Fuels Cost	[\$/op hr]	8.00
-------------------	------------	------

Lube Cost	[\$/op hr]	8.00
-----------	------------	------

Tyre Replacement Cost	[\$/op hr]	35.00
-----------------------	------------	-------

Wear Items Cost	[\$/op hr]	8.00
-----------------	------------	------

Repair Parts Cost	[\$/op hr]	12.00
-------------------	------------	-------

Major Overhaul Cost	[\$/op hr]	0.00
---------------------	------------	------

Total Operating Cost	[\$/op hr]	110.00
----------------------	------------	--------

Availability Distribution

	NORMAL
Availability Spread mean]	[% of 15.00
Availability Minimum prob.]	[% 1.00
Availability Maximum prob]	[% 100.00

Travel Time Distribution

	NORMAL
Travel Time Spread mean]	[% of 15.00
Travel Time Minimum prob]	[% 1.00
Travel Time Maximum prob]	[% 99.00

Dumping Time Distribution

	NORMAL
Dumping Time Spread mean]	[% of 15.00
Dumping Time Minimum prob]	[% 1.00
Dumping Time Maximum prob]	[% 99.00

Systems

XPAC Mining
data-year1-F1-w

TALPAC System - Page 2

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songon

25-May-1904 : 06:45:14

Haulage System for HAUL14

[DEMONSTRATION]

Lube Cost	[\$/op
hr]	16.00
Tyre Replacement Cost	[\$/op
hr]	0.00
Wear Items Cost	[\$/op
hr]	5.00
Repair Parts Cost	[\$/op
hr]	20.00
Major Overhaul Cost	[\$/op
hr]	0.00
Total Operating Cost	[\$/op
hr]	140.00

HAULAGE UNIT BASE
DATAIDENTITY
KOMATSU HD 1400B

TECHNICAL and OPERATIONAL

Motor Power	[kW]	754
Transmission Speed Factor	[factor]	1.00
Fuel Consumption: 0% Power	[litres/op.hr]	10.2
Fuel Consumption: 100% Power	[litres/op.hr]	199.6
Rated Payload	[tonnes]	136.0
Empty Weight	[tonnes]	107.3
Nominal Payload	[tonnes]	136.0
Full Weight	[tonnes]	243.3
Default Spot Time at Loader	[mins]	0.50
Default Spot Time at Dump	[mins]	0.50
Dumping Time Mean	[mins]	1.00
Availability Mean	[%]	80.00

STOCHASTIC

Bucket Payload Minimum	[%
prob]	1.00
Bucket Payload Maximum	[%
prob]	99.00
	COSTING
Capital Expend.: Base Year	
[\$]	3560000
Capital Expend.: Year -1	
[\$]	0
Capital Expend.: Year -2	
[\$]	0
Total Capital Expenditure	-----
[\$]	3560000
Trade-in Value	
[\$]	356000
Replacement Life	
[op.hrs]	0
Replacement Life	
[years]	10
Depreciation Type	Straight Line
Depreciation Rate	
[%]	15.00
Operating Labour Cost	[\$/op
hr]	5.00
Maintenance Labour Cost	[\$/op
hr]	26.00
Other Labour Cost	[\$/op
hr]	20.00
Electrical Energy Cost	[\$/op
hr]	31.00
Electrical Demand Cost	[\$/op
hr]	17.00
Liquid Fuels Cost	[\$/op
hr]	0.00

Systems

data -year1-F1-w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

25-May-1904 : 06:45:14
Haulage System for HAUL14
[DEMONSTRATION]

HAULAGE SYSTEM BASE DATA
REPORT

LOADING UNIT BASE
DATA

IDENTITY

O&K SHOVEL RH200

Classification Type

4

TECHNICAL and OPERATIONAL

Manufacturer's Rated Load	
[tonnes]	76.9
Bucket Construction Rating	
[t/cu.m]	1.57
Total Suspended Load	
[tonnes]	67.8
Rated Capacity (Heaped)	
[cu.metres]	23.00

Bucket Payload Mean	
[tonnes]	31.85

Bucket Cycle Time Mean	
[mins]	0.75

First Bucket Pass Delay Time	
[mins]	0.00

Availability	
[%]	85.00

Loading Methodology - Truck Position

Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	

STOCHASTIC

Bucket Cycle Time Distrib.

NORMAL	
Bucket Cycle Time Spread	[% of
mean]	4.00
Bucket Cycle Time Minimum	[%
prob]	1.00
Bucket Cycle Time Maximum	[%
prob]	99.00

Bucket Payload Distribution

NORMAL	
Bucket Payload Spread	[% of
mean]	25.00

ضمیمه شماره (۲)

songun

25-May-1904 : 06:28:57
 Haulage System for HAUL11
 [DEMONSTRATION]

HAUL CYCLE for Haulage System
 for HAUL11

Elev.	Resist.	Distance	Rolling Time	Restrictions Grade
		metres	Final minutes	Payload %
		metres	%	km/h %

Queue at Loader				Auto
Spot at Loader				Auto
Loading				Auto
1 Haul Segment		50.0		0.0
	0.0	4.0	15.0	15.0 Full
2 Haul Segment		544.0		0.0
	0.0	3.0	Max	Max Full
3 Haul Segment		2109.0		-8.0 -
	168.7	3.0	35.0	30.0 Full
4 Haul Segment		100.0		0.0
	0.0	4.0	35.0	0.0 Full
Spot at Dump				Auto
Dumping				Auto
5 Haul Segment		100.0		0.0
	0.0	4.0	35.0	35.0 Empty
6 Haul Segment		2109.0		8.0
	168.7	2.5	Max	Max Empty
7 Haul Segment		544.0		0.0
	0.0	2.5	Max	Max Empty
8 Haul Segment		50.0		0.0
	0.0	4.0	15.0	0.0 Empty
Travel Delay				1.00
Total		5606.0		0.0

songun

25-May-1904 : 06:28:57
 Haulage System for HAUL11
 [DEMONSTRATION]

TRAVEL OPTIONS

Minimum Acceleration Limit	
[km/h/s]	-1.5
Maximum Acceleration Limit	
[km/h/s]	1.5
Starting Velocity	
[km/h]	0.0
Incremental Velocity	
[km/h]	1.0
Coefficient of Traction	
[factor]	0.36
Braking Reliance	
[%]	70
Use of Retarder	Always
Retarder % of Full Speed	
[%]	70.0
Travel Time Correct. Factor	
[factor]	1.00

LOADING OPTIONS

Maximum Payload Overload	
[%]	2.5
Reject Last Bucket Cut-off	
[%]	30.00
Full Bucket Load Lower Limit	
[%]	90.00

CASH FLOW OPTIONS

Marginal Taxation Rate	
[%]	0.00
Req. Return on Investment	
[%]	25.00
Write-off Written Down Values	
	Yes
No. of Years in Cash Flow	
[years]	6
Losses Carried Forward	
	Yes

GENERAL BASE

DATA

MATERIAL

copper ore

Production Measurement

Volume

Insitu Bank Density	
	[t/cu.m]
Insitu to Loader Bkt Swell	
	[factor]
Loader Bucket Fill Factor	
	[factor]
Insitu to Truck Tray Swell	
	[factor]

ROSTER

songon

Scheduled Shifts

[shifts/year]	606
---------------	-----

Loading Unit Maint. Shifts

[shifts/year]	91
---------------	----

Unscheduled Lost Shifts

[shifts/year]	20
---------------	----

Fleet Operating Shifts

[shifts/year]	495
---------------	-----

Shift Duration

[mins]	480
--------	-----

Non-operating Delays

[mins]	50
--------	----

In Shift Operating Time

[mins]	430
--------	-----

Operating Delays

[mins]	80
--------	----

In Shift Working Time

[mins]	350
--------	-----

Systems

XPAC Mining
data - year 1-F 1 - ore

TALPAC System - Page 3

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

25-May-1904 : 06:28:57
Haulage System for HAUL11
[DEMONSTRATION]

COSTING

Capital Expend..: Base Year	[\$]	900000
Capital Expend..: Year -1	[\$]	0
Capital Expend..: Year -2	[\$]	0
Total Capital Expenditure	[\$]	900000
Trade-in Value	[\$]	270000
Replacement Life	[op.hrs]	0
Replacement Life	[years]	10
Depreciation Type		Straight Line
Depreciation Rate	[%]	10.00
Operating Labour Cost	[\$/op hr]	4.00
Maintenance Labour Cost	[\$/op hr]	12.00
Other Labour Cost	[\$/op hr]	6.00
Electrical Energy Cost	[\$/op hr]	0.00
Electrical Demand Cost	[\$/op hr]	0.00
Liquid Fuels Cost	[\$/op hr]	7.00
Lube Cost	[\$/op hr]	3.00
Tyre Replacement Cost	[\$/op hr]	14.00
Wear Items Cost	[\$/op hr]	0.00
Repair Parts Cost	[\$/op hr]	8.00
Major Overhaul Cost	[\$/op hr]	0.00
Total Operating Cost	[\$/op hr]	54.00

Availability Distribution

	NORMAL
Availability Spread mean]	[% of 15.00
Availability Minimum prob.]	[% 1.00
Availability Maximum prob]	[% 100.00

Travel Time Distribution

	NORMAL
Travel Time Spread mean]	[% of 15.00
Travel Time Minimum prob.]	[% 1.00
Travel Time Maximum prob]	[% 99.00

Dumping Time Distribution

	NORMAL
Dumping Time Spread mean]	[% of 15.00
Dumping Time Minimum prob.]	[% 1.00
Dumping Time Maximum prob]	[% 99.00

Systems

XPAC Mining
data - year1 - F1 - ore

TALPAC System - Page 2

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songon

25-May-1904 : 06:28:57

Haulage System for HAUL11

[DEMONSTRATION]

Lube Cost	[\$/op
hr]	5.00
Tyre Replacement Cost	[\$/op
hr]	0.00
Wear Items Cost	[\$/op
hr]	0.00
Repair Parts Cost	[\$/op
hr]	20.00
Major Overhaul Cost	[\$/op
hr]	0.00
Total Operating Cost	[\$/op
hr]	100.00

HAULAGE UNIT BASE

DATA

IDENTITY

komatsu HD1400B

TECHNICAL and OPERATIONAL

Motor Power	[kW]	754
Transmission Speed Factor	[factor]	1.00
Fuel Consumption: 0% Power	[litres/op.hr]	10.2
Fuel Consumption: 100% Power	[litres/op.hr]	199.6
Rated Payload	[tonnes]	136.0
Empty Weight	[tonnes]	107.3
Nominal Payload	[tonnes]	136.0
Full Weight	[tonnes]	243.3
Default Spot Time at Loader	[mins]	0.50
Default Spot Time at Dump	[mins]	0.50
Dumping Time Mean	[mins]	1.00
Availability Mean	[%]	80.00

STOCHASTIC

Bucket Payload Minimum	[%]
prob]	1.00
Bucket Payload Maximum	[%]
prob]	99.00

COSTING

Capital Expend.: Base Year	
[\$]	2600000
Capital Expend.: Year -1	
[\$]	0
Capital Expend.: Year -2	
[\$]	0

Total Capital Expenditure	
[\$]	2600000

Trade-in Value	
[\$]	780000
Replacement Life	
[op.hrs]	0
Replacement Life	
[years]	15
Depreciation Type	Straight Line
Depreciation Rate	
[%]	10.00

Operating Labour Cost	[\$/op
hr]	5.00
Maintenance Labour Cost	[\$/op
hr]	15.00
Other Labour Cost	[\$/op
hr]	10.00
Electrical Energy Cost	[\$/op
hr]	35.00
Electrical Demand Cost	[\$/op
hr]	10.00
Liquid Fuels Cost	[\$/op
hr]	0.00

ضمان

[۱۲] رابرت شانون، ترجمه علی اکبر مازار، «علم و هنر شبیه سازی

سیستمها»، انتشارات مرکز دانشگاهی، ۱۳۷۱.

[13] Jacobs,C.V. "Successful south African Mining Simulation Application South Africa", First International symposium on Mine Simulation via the internet. December 1996 .

[14] sturgul,john.R. History of Discrete Mine system Simulation , International symposium on Mine Simulation via the Internet, 1996

[15] GARY,G.Y. "Maximising the operational Benefit of capital Investment via computer Simulation", MINCOST90, Sydney June,1996.

[16] Harrison,John. "GPSS Computer Simulation of Equipment Requirements for the Iron Duke Mine", Second large open pit Mining conference, April 1989.

[17] Ellis,Darid,W.H."Mine Design using simulation", First International Symposium on Mine Simulation ,via the Internet,December 1996 .

[18] Ataeepour.M and Baafi E.Y, Application of ARENA Simulation system to compare truck – shovel operation, 1998 .

[19] XPAC Mining System, " TALPAC Reference Guide", Release 6a, June 1993 .

[۲۰] شرکت اولنگ، طراحی معدن مس سونگون اهر، تابستان ۱۳۸۰ .

[۲۱] مدنی، حسن، «طراحی معادن»، انتشارات مؤسسه آموزشی پژوهشی وزارت

معدن، ۱۳۷۲

[۲۲] شرکت ملی صنایع مس ایران، «گزارش کلی پیشرفت کار ماهانه طرح مس سونگون

»، دی ماه ۱۳۸۲ .

[۲۳] مصاحبه های حضوری و تلفنی صورت گرفته با نمایندگی های شرکتهای سازنده شاولها و کامیونهای انتخاب شده و اطلاعات اخذ شده از شرکت صنایع ملی مس ایران و معدن

مس سرچشمہ و همچنین شرکت ملی فولاد ایران و معدن سنگ آهن چغارت، اسفندماه ۱۳۸۲ .

«فهرست منابع»

- [۱] رفیعی، مرتضی، «تعیین محدوده نهایی معدن مس سونگون اهر»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه صنعتی شاهرود، ۱۳۸۰
- [۲] قربانی، سعید، «طراحی معدن مس سونگون به روش پلکانی»، پایان نامه کارشناسی، دانشگاه صنعتی سهند تبریز، ۱۳۷۹
- [۳] رحیمی بهار، علی اکبر، «ارزیابی کانسار مس سونگون توسط مقطع اکتشافی»، پایان نامه کارشناسی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۷۳
- [۴] شرکت ایتوک، «گزارش امکان پذیری کانسار مس سونگون»، ۱۳۷۵
- [۵] جعفرزاده، محمد، «جزوه زمین شناسی اقتصادی ، دانشگاه صنعتی سهند تبریز».
- [۶] اصللو، مرتضی، «طراحی، برنامه ریزی و روش‌های استخراج معادن سطحی»، انتشارات لادن، ۱۳۷۴
- [۷] Blakwell . G.H . " Esimation of large open pit haulag truck requirements". Bulletin, pp143-149, 1999.
- [۸] بهبهانی، حمید، «ماشینهای ساختمانی و روش‌های اجرایی »، انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران، ۱۳۷۶
- [۹] صالحی فتح آبادی، حسن، « شبیه سازی سیستمها بوسیله کامپیوترهای رقمی «، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۹ .
- [۱۰] محلوجی، هاشم، « اصول شبیه سازی »، انتشارات جهاد دانشگاهی صنعتی شریف، ۱۳۶۷
- [۱۱] اقدسی، محمد، « شبیه سازی کامپیوتری و زبان SLAM »، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۷۲ .

عملیات بارگیری و باربری در معدن مس سونگون، ناوگان دوم یعنی شاولهای با ظرفیت جام 10.6 متر مکعبی و کامیونهای 109 تنی پیشنهاد می گردد. جهت بررسی بیشتر و انتخاب بهینه ظرفیت ناوگان بارگیری و حمل، عملیات شبیه سازی با استفاده از ناوگان سوم با ظرفیتهای کمتر شامل؛ شاول با ظرفیت جام 8.3 متر مکعب به همراه کامیونهای 78 تنی، در سال اول بهره برداری انجام گرفت و همانطور که مشاهده گردید، متوسط هزینه بارگیری و حمل هر تن ماده معدنی و باطله توسط این ناوگان در سال اول بهره برداری نسبت به متوسط هزینه بارگیری و حمل هرتن ماده معدنی و باطله توسط ناوگان دوم، افزایش می یابد.

این هزینه ها بترتیب برابر 2.84 دلار در هر تن برای ماده معدنی و 1.89 دلار در هر تن برای باطله، تعیین گردید. در صورتیکه این ارقام در صورت استفاده از ناوگان دوم برای ماده معدنی برابر 2.66 دلار در هر تن و برای باطله، 1.77 دلار در هر تن، تعیین گردیده بود. بنابراین به این نتیجه می رسیم که ناوگان دوم اقتصادی تر بوده و بعنوان ناوگان بهینه انتخاب گردید.

بعد از تعیین ناوگانی که از لحاظ اقتصادی دارای هزینه های کمتری می باشد به منظور رسیدن به تولید برنامه ریزی شده معدن مس سونگون، تعداد دستگاه بارگیری و باربری مورد نیاز معدن در شش سال اول بهره برداری طبق جدول (۳-۶) و جدول (۴-۶) تعیین گردید که به طور میانگین ۴ شاول با ظرفیت جام 10.6 متر مکعب به همراه ۱۶ کامیون با ظرفیت حمل بار 109 تن، در سه سال اول و ۱۷ کامیون در سالهای چهارم و پنجم و ۱۸ کامیون در سال ششم بهره برداری، مورد نیاز می باشد در حالیکه در طراحی سیستم باربری توسط روش کلاسیک یا تجربی، تعداد شاول مورد نیاز معدن برابر ۵ عدد و تعداد کامیون مورد نیاز، ۱۲ کامیون محاسبه گردیده بود و همین طور که مشاهده می شود نتایج محاسبات به روش تجربی از دقت کافی برخوردار نبوده است

نتیجه گیری :

مهمترین عامل در انتخاب نوع و تعیین حجم بهینه ناوگان بارگیری و باربری در معادن روباز، اقتصاد و هزینه های سرمایه ای و عملیاتی مربوط به هر یک از ناوگانهای انتخابی می باشد. بدین منظور سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون با استفاده از دو نوع ناوگان مختلف که پس از بررسیهای فنی و مطالعات بازار و با در نظر گرفتن محدودیتهای فنی و اقتصادی و سیاسی موجود توسط شرکتهای مشاور پیشنهاد گردیده اند و مجری محترم طرح مس سونگون مجاز به انتخاب یکی از دو ناوگان جهت اجرای عملیات بارگیری و باربری می باشد، در هر سال و در دو مسیر حمل باطله و ماده معدنی به وسیله نرم افزار TALPAC شبیه سازی گردیده و توان تولید هر یک از دو ناوگان در مسیرهای مورد نظر در هر سال مورد ارزیابی قرار گرفت و هزینه بارگیری و حمل هر تن ماده معدنی و باطله در مسیرهای مربوط به هر سال در صورت انتخاب هر یک از دو ناوگان حمل توسط نرم افزار TAL PAC تخمین زده شده که در مجموع ۲۴ مرتبه عملیات شبیه سازی در شرایط مختلف و در مسیرهای حمل مختلف، اجرا گردید . به طور خلاصه، هزینه متوسط بارگیری و باربری هر تن سنگ در شش سال اول بهره برداری در صورتیکه ناوگان اول یعنی شاولهای ۱۵ متر مکعبی و کامیونهای ۱۳۶ تنی انتخاب گردد ۲.۲۴ دلار در هر تن و مجموع هزینه های بارگیری و باربری توسط این ناوگان در شش سال اول بهره برداری ۳۳۹.۵۳ میلیون دلار برآورد گردید. به همین ترتیب هزینه متوسط بارگیری و حمل هر تن سنگ در شش سال اول بهره برداری در صورتیکه از ناوگان دوم یعنی شاولهای ۱۰.۶ متر مکعبی و کامیونهای ۱۰۹ تنی استفاده گردد، ۱.۹۸ دلار در هر تن و مجموع هزینه های مربوط به بخش بارگیری و باربری توسط این ناوگان در شش سال اول بهره برداری از معدن مس سونگون ۲۹۹.۷۵ میلیون دلار برآورد گردید که این بدان معنی است که با انتخاب ناوگان دوم مبلغی در حدود ۳۹.۸ میلیون دلار در شش سال اول بهره برداری در هزینه استخراجی صرفه جویی بعمل می آید، بنابراین جهت اجرای

کامیونهای 109 تنی، کمتر از هزینه باربری توسط ناوگان اول یعنی شاول ۱۵ مترمکعبی و کامیونهای 136 تنی تعیین گردید. حال این شایعه پیش می‌آید که ممکن است با استفاده از یک ناوگان با ظرفیتهای کمتر بعنوان ناوگان سوم، هزینه‌های بارگیری و حمل بازهم کاهش یابد. با مطالعه و بررسی ظرفیت شاول‌ها و کامیون‌های موجود در بازار که از ظرفیت‌های کمتری نسبت به ظرفیت شاول و کامیون ناوگان دوم برخوردارمی‌باشند و امکان خرید و استفاده از آنها در سیستم بارگیری و باربری معدن مس سونگون وجود دارد، مشاهده می‌شود انتخاب بعدی که امکان بررسی آن وجود دارد کامیون با ظرفیت حمل بار 78 تن و شاول با ظرفیت جام 8.3 مترمکعب می‌باشد که در عین حال با یکدیگر همخوانی نیز دارند. بنابراین با انتخاب شاول با ظرفیت جام 8.3 مترمکعب از نوع P&H1200 و کامیون 78 تنی مدل کوماتسو HD785، عملیات شبیه سازی را در مسیر حمل ماده معدنی و باطله در سال اول بهره برداری از معدن مس سونگون، اجرا می‌نماییم. در ضمیمه شماره ۳، اطلاعات ورودی به نرم افزار و در صفحه بعد نتایج شبیه سازی و سودمندی این ناوگان آمده است. متوسط هزینه بارگیری و حمل هر تن ماده معدنی توسط این ناوگان در سال اول بهره برداری برابر 2.84 دلار در تن و مجموع هزینه بارگیری و حمل هرتن باطله در سال اول بهره برداری برابر 1.89 دلار در هرتن، تعیین گردید. با استناد به جدول (۵-۵)، مشاهده می‌گردد که متوسط هزینه بارگیری و حمل هرتن باطله و ماده معدنی توسط ناوگان دوم یعنی شاولهای 10.6 مترمکعبی و کامیونهای 109 تنی، کمتر از متوسط هزینه بارگیری و حمل توسط ناوگان سوم یا ناوگان با ظرفیت کمتر، می‌باشد. بنابراین نتیجه می‌گیریم که ناوگان دوم، اقتصادی‌تر بوده و دارای بهره‌وری بالاتر می‌باشد.

جدول (۳-۶) - تعداد دستگاه بارگیری مورد نیاز در شش سال اول بهره برداری

Loading System Requirements(shovel 10.6 m ³)			
Year	Ore	Waste	Total Loading Equipment
1	0.96	2.82	3.78(say):4
2	0.98	2.64	3.62(say):4
3	1.04	2.43	3.47(say):4
4	1.42	2.41	3.83(say):4
5	1.54	2.3	3.84(say):4
6	1.03	2.7	3.73(say):4

جدول (۴-۶) - تعداد دستگاه باربری مورد نیاز در شش سال اول بهره برداری

Off Highway	Highway	Truck	Requirements(109 t)
Year	Ore	Waste	Total Truck Requirements
1	4.8	11.28	16.08(say):16
2	4.9	10.56	15.46(say):16
3	3.12	12.15	15.27(say):16
4	7.1	9.64	16.74(say):17
5	7.7	9.2	16.9(say):17
6	7.21	10.8	18.01(say):18

۶-۴- شبیه سازی سیستم بارگیری و باربری توسط ناوگان سوم :

همانگونه که از مقایسه نتایج بدست آمده از شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل بوسیله دو ناوگان مشاهده گردید، هزینه های باربری توسط ناوگان کوچکتر یعنی شاول 10.6 مترمکعبی و

۶-۳- تعیین حجم ناوگان بارگیری و باربری مورد نیاز معدن:

با در نظر گرفتن توان تولید ناوگان دوم در شش سال اول بهره برداری و در مسیرهای حمل مختلف که در شبیه سازی های انجام شده بدست آمده است، (جدول ۵-۶) برای رسیدن به تولید برنامه ریزی شده ماده معدنی و میزان باطله برداری تعیین شده در هر سال براساس برنامه استخراج میان مدت معدن مس سونگون (جدول ۱-۵) تعداد دستگاههای بارکننده شاول (با ظرفیت جام ۱۰.۶ متر مکعب) و تعداد کامیون (با ظرفیت حمل ۱۰۹ تن) مورد نیاز معدن در شش سال اول بهره برداری بدین شرح در جدول (۳-۶) و (۴-۶) تعیین شده است :

۶-۲- مقایسه هزینه های بارگیری و باربری توسط دو ناوگان در شش سال اول

بهره برداری :

در جدول زیر هزینه بارگیری و باربری در شش سال اول بهره برداری توسط هر یک از دو

ناوگان محاسبه گردیده است :

جدول ۶-۲ - هزینه بارگیری و باربری به وسیله دو ناوگان در شش سال اول
بهره برداری (دلار)

Year	Fleet 1(\$)	Fleet 2(\$)
1	55963108	48799409
2	56730198	47831374
3	50844913	46687109
4	59146195	50077084
5	59882455	52669390
6	56968172	53691379
total	339535041	299755745

با توجه به جدول فوق از مجموع هزینه های بارگیری و حمل سالیانه برای هر یک از دو ناوگان می توان چنین نتیجه گیری کرد که با انتخاب ناوگان دوم یعنی شاولهای 10.6 متر مکعبی و کامیونهای 109 تنی، مبلغی در حدود 39.8 میلیون دلار در هزینه استخراجی در شش سال اول بهره برداری از معدن، صرفه جویی به عمل می آید. به طور دقیقت، اختلاف مجموع هزینه های بارگیری و حمل بوسیله ناوگان اول و دوم در شش سال اول بهره برداری برابر 296، 779، 39 دلار می باشد.

جدول (۱-۶)-هزینه های باربری به وسیله دو ناوگان در شش سال اول بهره برداری

year	Fleet	Material	Average cost \$/ton	Mine production Ton/year	Haulage Cost \$/ year	Total Haulage Costs \$/year
1	Fleet 1	Ore	3.01	5026280	15129101	55963108
		waste	2.04	20016670	40834006	
2	Fleet 1	Ore	2.66	5026280	13369904	48799409
		waste	1.77	20016670	35429505	
3	Fleet 1	Ore	2.37	7017470	16631404	56730198
		waste	2.22	18062520	40098794	
4	Fleet 2	Ore	2.08	7017470	14596337	47831374
		waste	1.84	18062520	33235036	
5	Fleet 1	Ore	1.67	7008120	11703560	50844913
		waste	2.17	18037490	39141353	
6	Fleet 2	Ore	1.54	7008120	10792504	46687109
		waste	1.99	18037490	35894605	
7	Fleet 1	Ore	3.27	7003200	22900464	59146195
		waste	1.96	18492720	36245731	
8	Fleet 2	Ore	2.82	7003200	19749024	50077084
		waste	1.64	18492720	30328060	
9	Fleet 1	Ore	3.29	6979500	22962555	59882455
		waste	2	18459950	36919900	
10	Fleet 2	Ore	3.05	6979500	21287475	52669390
		waste	1.7	18459950	31381915	
11	Fleet 1	Ore	3.01	7048780	21216827	56968172
		waste	1.99	17965500	35751345	
12	Fleet 2	Ore	2.8	7048780	19736584	53691379
		waste	1.89	17965500	33954795	

۶-۱-محاسبه هزینه های بارگیری و باربری توسط دو ناوگان در شش

سال اول بهره برداری :

اکنون می توان با استفاده از هزینه متوسط بارگیری و باربری هر تن سنگ توسط دو ناوگان، (جدول ۵-۶) و برنامه ریزی تولید سالانه معدن، جدول (۱-۵)، مجموع هزینه بارگیری و حمل ماده معدنی و باطله در هر سال و در نهایت مجموع این هزینه ها در شش سال اول بهره برداری از معدن مس سونگون به وسیله هر یک از دو ناوگان را تعیین نمود. نتیجه این محاسبات در جدول (۱-۶) نشان داده شده است:

۷-۵- نتایج نهایی حاصل از شبیه سازی های انجام شده در شش سال اول بهره

برداری از معدن مس سونگون:

جدول (۱۰-۵) نتایج نهایی حاصل از شبیه سازی دو ناوگان انتخابی در شش سال اول
بهره برداری از معدن

year	Fleet	Material	Fleet size (Truck)	Productivity ton / year	Haulage Cost \$ / ton
1	Fleet 1	Ore	6	6225110	3.01
		waste	5	8523771	2.04
	Fleet 2	Ore	5	5223961	2.65
		waste	4	7089975	1.77
2	Fleet 1	Ore	6	8422617	2.37
		waste	6	8981567	2.22
	Fleet 2	Ore	5	7105624	2.08
		waste	4	6837058	1.84
3	Fleet 1	Ore	4	8897027	1.67
		waste	6	9175290	2.17
	Fleet 2	Ore	3	6716447	1.54
		waste	5	7403909	1.99
4	Fleet 1	Ore	6	5716591	3.27
		waste	5	8884592	1.96
	Fleet 2	Ore	5	4902556	2.82
		waste	4	7670920	1.64
5	Fleet 1	Ore	6	5674926	3.29
		waste	5	8718338	2
	Fleet 2	Ore	5	4528941	3.06
		waste	4	8028316	1.7
6	Fleet 1	Ore	8	8290333	3.01
		waste	5	8731623	1.99
	Fleet 2	Ore	7	6827064	2.8
		waste	4	6651631	1.89

۵-۵- شبیه سازی سیستم بارگیری به وسیله ناوگان اول از سال دوم تا سال

ششم بهره برداری :

عملیات شبیه سازی و آنالیز توان تولید سیستم بارگیری و حمل ماده معدنی و باطله توسط ناوگان اول، برای سال دوم تا ششم بهره برداری از معدن مس سونگون نیز همانند سال اول اجرا گردیده است که نتایج آن که شامل نتایج ده بار شبیه سازی می باشد در ضمیمه شماره ۴ آمده است. توضیح اینکه بدلیل حجم زیاد اطلاعات خروجی حاصل از اجرای عملیات شبیه سازی از این به بعد در شبیه سازیهای بعدی این اطلاعات به قسمت ضمیمه منتقل گردیده است تا در صورت نیاز به آنها مراجعه شود. خلاصه نتایج بدست آمده از این شبیه سازیها در صفحه بعد (جدول ۵-۱۰) آمده است .

۵-۶- شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل بوسیله ناوگان دوم از سال دوم تا سال

ششم بهره برداری :

عملیات شبیه سازی سیستم بارگیری و حمل ماده معدنی و باطله توسط ناوگان دوم ، برای سال دوم تا سال ششم بهره برداری از معدن مس سونگون که شامل نتایج حاصل از ده بار شبیه سازی در مسیرهای مربوط به سالهای دوم تا ششم می باشد ، به ترتیب سال در ضمیمه شماره ۵ آمده است . خلاصه نتایج بدست آمده از این شبیه سازیها در صفحه بعد (جدول ۵-۱۰) آمده است .

۴-۵- نتایج نهایی شبیه سازی های انجام شده در سال اول بهره برداری :

در جدول زیر خلاصه نتایج بدست آمده از شبیه سازی ها و آنالیز توان تولید ناوگان و متوسط هزینه های باربری برای هر یک ازدو ناوگان در هر مسیر حمل ویژه آمده است :

جدول (۹-۵)- خلاصه نتایج به دست آمده از شبیه سازی های انجام شده در سال اول بهره برداری .

Fleet	Material	Fleet size (Truck)	Productivity ton / year	Haulage cost \$ / ton
Fleet (1) Shovel (15 m ³) And Truck (136 t)	Ore	6	6225110	3.01
	waste	5	8523771	2.04
Fleet (2) Shovel (10.6 m ³) And Truck (109 t)	Ore	5	5223961	2.65
	waste	4	7089975	1.77

همانطور که از جدول فوق نیز مشخص است، هزینه بارگیری و حمل هر تن ماده معدنی و باطله به وسیله ناوگان اول به طور کاملاً واضح بیشتر از هزینه بارگیری و حمل به وسیله ناوگان دوم می باشد .

فصل ششم

تجزیه و تحلیل نتایج
حاصل از تجزیه تجزیها و
مقایسه دو ناوه کان
از نظر اقتصادی

Bucket Payload Minimum	
[% prob]	1.00
Bucket Payload Maximum	
[% prob]	99.00
COSTING	
Capital Expend.: Base Year	
[\$]	2270000
Capital Expend.: Year -1	
[\$]	0
Capital Expend.: Year -2	
[\$]	0
Total Capital Expenditure	—————
[\$]	2270000
Trade-in Value	
[\$]	227000
Replacement Life	
[op.hrs]	0
Replacement Life	
[years]	8
Depreciation Type	Straight Line
Depreciation Rate	
[%]	15.00
Operating Labour Cost	
[\$/op hr]	5.00
Maintenance Labour Cost	
[\$/op hr]	18.00
Other Labour Cost	
[\$/op hr]	15.00
Electrical Energy Cost	
[\$/op hr]	20.00
Electrical Demand Cost	
[\$/op hr]	12.00
Liquid Fuels Cost	
[\$/op hr]	0.00

Systems

data - year 1 - F 3 - w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

21-Jun-1904 : 01:27:36

Haulage System for
HAUL14 [DEMONSTRATION]

HAULAGE SYSTEM BASE
DATA REPORT

LOADING UNIT BASE

DATA

IDENTITY

P&H 1200 SHOVEL

Classification Type

4

TECHNICAL and OPERATIONAL

Manufacturer's Rated Load	
[tonnes]	31.2
Bucket Construction Rating	
[t/cu.m]	0.91
Total Suspended Load	
[tonnes]	26.4
Rated Capacity (Heaped)	
[cu.metres]	11.50
Bucket Payload Mean	
[tonnes]	15.92
Bucket Cycle Time Mean	
[mins]	0.50
First Bucket Pass Delay Time	
[mins]	0.00
Availability	
[%]	85.00

Loading Methodology - Truck Position	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	

STOCHASTIC

Bucket Cycle Time Distrib.	
NORMAL	
Bucket Cycle Time Spread	
of mean]	[%
4.00	
Bucket Cycle Time Minimum	
[% prob]	1.00
Bucket Cycle Time Maximum	
[% prob]	99.00

Bucket Payload Distribution	
NORMAL	
Bucket Payload Spread	
of mean]	[%
25.00	

XPAC Mining

Systems

T: EC System - Page 5
 SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE
 songon

11-Jun-1904 : 01:28:51
 Haulage System for
 HAUL11 [DEMONSTRATION]

HAUL CYCLE for Haulage
 System for HAUL11

Grade	Elev.	Resist.	Hauling Restrictions		
			Maximum metres	Final Payload tonnes	Time minutes
%	%	km/h	km/h	%	

			Queue at Loader		Auto
			Spot at Loader		Auto
			Loading		Auto
1	Haul Segment			50.0	
0.0	0.0	4.0		15.0	15.0
2	Haul Segment			544.0	
0.0	0.0	3.0		Max	Max
3	Haul Segment			2109.0	-
8.0	-168.7	3.0		35.0	30.0
4	Haul Segment			100.0	
0.0	0.0	4.0		35.0	0.0
			Spot at Dump		Auto
			Dumping		Auto
5	Haul Segment			100.0	
0.0	0.0	4.0		35.0	35.0
6	Haul Segment			2109.0	
8.0	168.7	2.5		Max	Max
7	Haul Segment			544.0	
0.0	0.0	2.5		Max	Max
8	Haul Segment			50.0	
0.0	0.0	4.0		15.0	0.0
			Travel Delay		Empty 1.00
	Total			5718.0	
					0.0

Systems

data-year1-F3-ore

XPAC Mining

T: XPAC System - Page 4

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songon

21-Jun-1904 : 01:28:51
Haulage System for
HAUL11 [DEMONSTRATION]

TRAVEL OPTIONS

Minimum Acceleration Limit	
[km/h/s]	-1.5
Maximum Acceleration Limit	
[km/h/s]	1.5
Starting Velocity	
[km/h]	0.0
Incremental Velocity	
[km/h]	1.0
Coefficient of Friction	
[factor]	0.36
Braking Resistance	
[N/m]	70
Use of Retarder	Always
Retarder % of Full Speed	
[%]	70.0
Travel Time Correct. Factor	
[factor]	1.00

LOADING OPTIONS

Maximum Payload Overload	
[%]	2.5
Reject Last Payload Cut-off	
[%]	30.00
Full Bucket Load Lower Limit	
[%]	90.00

CASH FLOW OPTIONS

Marginal Taxation Rate	
[%]	0.00
Req. Return on Investment	
[%]	25.00
Write-off Write Down Values	
	Yes
No. of Years in Cash Flow	
[years]	6
Losses Carried Forward	
	Yes

GENERAL BASE

DATA

MATERIAL

copper ore

Production Measurement

Volume

Insitu Bank Density	
[t/cu.m]	2.500
Insitu to Loader Bkt Swell	
[factor]	1.30
Loader Bucket Fill Factor	
[factor]	0.72
Insitu to Truck Tray Swell	
[factor]	1.30

ROSTER

songon

Scheduled Shifts

606

Loading Unit Maint. Shifts

91

Unscheduled Lost Shifts

20

Fleet Operating Shifts

495

Shift Duration

[min.]

480

Non-operating Delays

[min.]

50

In Shift Operating Time

[min.]

430

Operating Delays

[min.]

80

In Shift Working Time

[min.]

350

Systems

data - year 1 - F3 - w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 2

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

21-Jun-1904 : 01:27:36
Haulage System for
HAUL14 [DEMONSTRATION]

Lube Cost	
[\$/op hr]	10.00
Tyre Replacement Cost	
[\$/op hr]	0.00
Wear Items Cost	
[\$/op hr]	0.00
Repair Parts Cost	
[\$/op hr]	18.00
Major Overhaul Cost	
[\$/op hr]	3.00

Total Operating Cost	
[\$/op hr]	101.00

DATA

HAULAGE UNIT BASE

IDENTITY

KOMATSU HD785

TECHNICAL and OPERATIONAL

Motor Power	
[kW]	654
Transmission Speed Factor	
[factor]	1.00
Fuel Consumption: 0% Power	
[litres/op.hr]	8.7
Fuel Consumption: 100% Power	
[litres/op.hr]	171.1
Rated Payload	
[tonnes]	78.0

Empty Weight	
[tonnes]	53.5
Nominal Payload	
[tonnes]	78.0
Full Weight	
[tonnes]	131.5
Default Spot Time at Loader	
[mins]	0.50
Default Spot Time at Dump	
[mins]	0.50
Dumping Time Mean	
[mins]	0.50
Availability Mean	
[%]	80.00

STOCHASTIC

Availability Distribution	
	NORMAL
Availability Spread	[%
of mean]	15.00
Availability Minimum	1.00
[% prob.]	1.00
Availability Maximum	100.00
[% prob]	100.00
Travel Time Distribution	
	RIGHT_SKew
Travel Time Spread	[%
of mean]	15.00
Travel Time Minimum	1.00
[% prob]	1.00
Travel Time Maximum	99.00
[% prob]	99.00
Dumping Time Distribution	
	RIGHT_SKew
Dumping Time Spread	[%
of mean]	15.00
Dumping Time Minimum	1.00
[% prob]	1.00
Dumping Time Maximum	99.00
[% prob]	99.00

Systems

data-year 1-F3-w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 3

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songon

21-Jun-1904 : 01:27:36

Haulage System for
HAUL14 [DEMONSTRATION]

COSTING

Capital Expend.: Base Year

[\$] 1180000

Capital Expend.: Year -1

[\$] 0

Capital Expend.: Year -2

[\$] 0

Total Capital Expenditure

[\$] 1180000

Trade-in Value

[\$] 118000

Replacement Life

[op.hrs] 0

Replacement Life

[years] 7

Depreciation Type

Straight Line

Depreciation Rate

[%] 15.00

Operating Labour Cost

[\$/op hr] 5.00

Maintenance Labour Cost

[\$/op hr] 17.00

Other Labour Cost

[\$/op hr] 8.00

Electrical Energy Cost

[\$/op hr] 0.00

Electrical Demand Cost

[\$/op hr] 0.00

Liquid Fuels Cost

[\$/op hr] 6.00

Lube Cost

[\$/op hr] 5.00

Tyre Replacement Cost

[\$/op hr] 24.00

Wear Items Cost

[\$/op hr] 0.00

Repair Parts Cost

[\$/op hr] 18.00

Major Overhaul Cost

[\$/op hr] 2.00

Total Operating Cost

[\$/op hr] 85.00

GENERAL BASE

DATA

MATERIAL

waste

Production Measurement

Volume

Insitu Bank Density	
	[t/cu.m]
Insitu to Loader Bkt Swell	2.500
	[factor]
Loader Bucket Fill Factor	1.30
	[factor]
Insitu to Truck Tray Swell	0.72
	[factor]
	1.30

ROSTER

songon

Scheduled Shifts

[shifts/year] 919

Loading Unit Maint. Shifts

[shifts/year] 138

Unscheduled Lost Shifts

[shifts/year] 20

Fleet Operating Shifts

[shifts/year] 761

Shift Duration

[mins] 480

Non-operating Delays

[mins] 60

In Shift Operating Time

[mins] 420

Operating Delays

[mins] 90

In Shift Working Time

[mins] 330

21-Jun-1904 : 01:27:36

Haulage System for
HAUL14 [DEMONSTRATION]

TRAVEL OPTIONS

Minimum Acceleration Limit	
[km/h/s]	-1.5
Maximum Acceleration Limit	
[km/h/s]	1.5
Starting Velocity	
[km/h]	0.0
Incremental Velocity	
[km/h]	1.0
Coefficient of Traction	
[factor]	0.36
Braking Reliance	
[%]	70
Use of Retarder	
	Always
Retarder % of Full Speed	
[%]	70.0
Travel Time Correct. Factor	
[factor]	1.00

LOADING OPTIONS

Maximum Payload Overload	
[%]	2.5
Reject Last Bucket Cut-off	
[%]	30.00
Full Bucket Load Lower Limit	
[%]	90.00

CASH FLOW OPTIONS

Marginal Taxation Rate	
[%]	0.00
Req. Return on Investment	
[%]	25.00
Write-off Written Down Values	
	Yes
No. of Years in Cash Flow	
[years]	6
Losses Carried Forward	
	Yes

TALPAC System - Page 5
 SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE
 songun

21-Jun-1904 : 01:27:36
 Haulage System for
 HAUL14 [DEMONSTRATION]

HAUL CYCLE for Haulage
 System for HAUL14

Grade	Elev.	Resist.	Maximum Distance	Final Payload	Restrictions	
			metres	minutes		
%	metres	%		km/h	km/h	%

Queue at Loader					Auto
Spot at Loader					Auto
Loading					Auto
1 Haul Segment			50.0		
0.0 0.0	4.0		15.0	15.0	Full
2 Haul Segment			1206.0		
0.0 0.0	3.0		Max	Max	Full
3 Haul Segment			292.0		
8.0 23.4	3.5		35.0	30.0	Full
4 Haul Segment			4.0		-
8.0 -0.3	3.0		35.0	30.0	Full
5 Haul Segment			100.0		
0.0 0.0	4.0		35.0	0.0	Full
Spot at Dump					Auto
Dumping					Auto
6 Haul Segment			100.0		
0.0 0.0	4.0		35.0	35.0	Empty
7 Haul Segment			4.0		
8.0 0.3	3.0		35.0	30.0	Empty
8 Haul Segment			292.0		-
8.0 -23.4	2.5		Max	Max	Empty
9 Haul Segment			1206.0		
0.0 0.0	2.5		Max	Max	Empty
10 Haul Segment			50.0		
0.0 0.0	4.0		15.0	0.0	Empty
Travel Delay					1.00
Total			3304.0		
					0.0

Systems

Year 1 - F 3 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONON MINE

21-Jun-1904 : 01:12:49
Haulage System for HAUL11
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

P&H 1200 SHOVEL

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	3548
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	495
Average Bucket Payload	
[tonnes]	15.27
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.50
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	6.69
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1254
Per Shift	
[tonnes]	8986
Per Year	
[tonnes]	4448067

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD785

Fleet Size	
[number]	6
Average Availability	
[%]	80.19
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	2845
Nominal Payload	
[tonnes]	78.0
Average Payload	
[tonnes]	78.3

Cycle Averages	
Queue Time at Loader	
[mins]	1.55

Spot Time at Loader		0.50
[mins]		
Loading Time		2.56
[mins]		
Travel Time		14.33
[mins]		
Spot Time at Dump		0.50
[mins]		
Dumping Time		0.50
[mins]		
Travel Delays		1.00
[mins]		
Total Cycle Time		20.94
[mins]		

Haulage Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	261

Tyre Endurance		
Axle 1		300
[TKPH]		
Axle 2		250
[TKPH]		
Average Fuel Consumption		
[litres/op.hr]		58.9

FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		2.43
[\$/tonne]		
Discounted Operating Cost		0.41
[\$/tonne]		
Discounted Average Cost		2.84
[\$/tonne]		

17

Systems

Year 1-F3-w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

21-Jun-1904 : 01:16:50
Haulage System for HAUL14
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

P&H 1200 SHOVEL

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	15.04
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.50
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	7.17
Loading Methodology - Truck	
Positioning	Double Sided
	Bucket Passes
	Full Truck
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1173
Per Shift	
[tonnes]	8213
Per Year	
[tonnes]	6250192

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD785

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	80.22
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4273
Nominal Payload	
[tonnes]	78.0
Average Payload	
[tonnes]	78.3

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 0.89

Spot Time at Loader	
[mins]	0.50
Loading Time	
[mins]	2.61
Travel Time	
[mins]	5.69
Spot Time at Dump	
[mins]	0.50
Dumping Time	
[mins]	0.50
Travel Delays	
[mins]	1.00
Total Cycle Time	
[mins]	11.68

Haulage Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	293

Tyre Endurance	
Axle 1	
[TKPH]	232
Axle 2	
[TKPH]	194
Average Fuel Consumption	
[litres/op.hr]	54.6

ECONOMICS		FLEET
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]		1.51
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]		0.38
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]		1.89

ضميمة شماره (٤)

L
Systems

year 2 - F1 - ore

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONON MINE

songun

30-May-1904 : 08:17:35

Haulage System for HAUL15

[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.18
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	6.23
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1581
Per Shift	
[tonnes]	11068
Per Year	
[tonnes]	8422617

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	6
Average Availability	
[%]	80.19
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4271
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.4

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 1.22

	Spot Time at Loader [mins]	0.50
	Loading Time [mins]	3.39
	Travel Time [mins]	7.15
	Spot Time at Dump [mins]	0.50
	Dumping Time [mins]	1.00
	Travel Delays [mins]	1.00
	Total Cycle Time [mins]	14.75
	Haulage Unit Productivity Per Operating Hour [tonnes]	329
	Tyre Endurance	
Axle 1	[TKPH]	150
Axle 2	[TKPH]	147
Axle 3	[TKPH]	172
	Average Fuel Consumption [litres/op.hr]	59.4
	FLEET	
ECONOMICS		
	Discounted Capital Cost [\$/tonne]	1.95
	Discounted Operating Cost [\$/tonne]	0.42
	Discounted Average Cost [\$/tonne]	2.37

Systems

year 2 - F 1 - w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songon

30-May-1904 : 08:25:22
Haulage System for HAUL16
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

UNIT

LOADING

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.37
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	4.29
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1686
Per Shift	
[tonnes]	11802
Per Year	
[tonnes]	8981567

UNIT

HAULAGE

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	6
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.1

Cycle Averages

Queue Time at Loader	
[mins]	1.34

/r

Spot Time at Loader [mins]	0.50
Loading Time [mins]	3.36
Travel Time [mins]	4.42
Spot Time at Dump [mins]	0.50
Dumping Time [mins]	1.00
Travel Delays [mins]	1.00
Total Cycle Time [mins]	12.11

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
{tonnes} 351

Axle 1	Tyre Endurance [TKPH]	158
Axle 2	[TKPH]	155
Axle 3	[TKPH]	181
Average Fuel Consumption [litres/op.hr]		60.3

FLEET

ECONOMICS

Discounted Capital Cost [\$/tonne]	1.82
Discounted Operating Cost [\$/tonne]	0.40
Discounted Average Cost [\$/tonne]	2.22

Systems

Year 3 - F1 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

31-May-1904 : 01:13:02
Haulage System for HAUL17
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 95 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.35
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	5.28
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1670
Per Shift	
[tonnes]	11691
Per Year	
[tonnes]	8897027

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	4
Average Availability	
[%]	79.74
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4248
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.0

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 1.39

	Spot Time at Loader	
	[mins]	0.50
	Loading Time	
	[mins]	3.35
	Travel Time	
	[mins]	7.33
	Spot Time at Dump	
	[mins]	0.50
	Dumping Time	
	[mins]	1.00
	Travel Delays	
	[mins]	1.00
	Total Cycle Time	
	[mins]	15.08
	Haulage Unit Productivity	
	Per Operating Hour	
	[tonnes]	524
	Tyre Endurance	
Axle 1	[TKPH]	151
Axle 2	[TKPH]	148
Axle 3	[TKPH]	173
	Average Fuel Consumption	
	[litres/op.hr]	61.7
	FLEET	
ECONOMICS		
	Discounted Capital Cost	
	[\$/tonne]	1.38
	Discounted Operating Cost	
	[\$/tonne]	0.29
	Discounted Average Cost	
	[\$/tonne]	1.67

Systems

XPAC Mining

Year 3 - F1 - w

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 00:26:22
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

UNIT

LOADING

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.14
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	3.16
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1722
Per Shift	
[tonnes]	12057
Per Year	
[tonnes]	9175290

UNIT

HAULAGE

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	6
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.1

Cycle Averages

Queue Time at Loader	
[mins]	3.28

Spot Time at Loader		
[mins]	0.50	
Loading Time		
[mins]	3.39	
Travel Time		
[mins]	9.53	
Spot Time at Dump		
[mins]	0.50	
Dumping Time		
[mins]	1.00	
Travel Delays		
[mins]	2.00	
Total Cycle Time		
[mins]	20.20	

Haulage Unit Productivity		
Per Operating Hour		
[tonnes]	359	

Tyre Endurance		
Axle 1		
[TKPH]	177	
Axle 2		
[TKPH]	173	
Axle 3		
[TKPH]	203	
Average Fuel Consumption		
[litres/op.hr]	77.9	

FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]	1.78	
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]	0.39	
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]	2.17	

Systems

Year 4 - F1 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 00:48:42
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

UNIT

LOADING

O&K SHOVEL RH200

Availability	[%]	85.00
Operating Hours per Year	[op.hrs]	3465
Operating Shifts per Year	[shifts/year]	495
Average Bucket Payload	[tonnes]	30.54
Average Bucket Cycle Time	[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	[mins]	5.38
Loading Methodology - Truck Positioning		
Double Sided		
Bucket Passes		
Full Truck		
Loading Unit Productivity		
Per Operating Hour	[tonnes]	1650
Per Shift	[tonnes]	11549
Per Year	[tonnes]	5716591

UNIT

HAULAGE

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	[number]	6
Average Availability	[%]	80.00
Operating Hours per Year	[op.hrs]	2772
Nominal Payload	[tonnes]	136.0
Average Payload	[tonnes]	136.1

Cycle Averages

Queue Time at Loader	[mins]	1.50
----------------------	--------	------

Spot Time at Loader		0.50
[mins]		
Loading Time		3.34
[mins]		
Travel Time		8.57
[mins]		
Spot Time at Dump		0.50
[mins]		
Dumping Time		1.00
[mins]		
Travel Delays		2.00
[mins]		
Total Cycle Time		17.41
[mins]		

Haulage Unit Productivity		
Per Operating Hour		
[tonnes]		344

Axle 1	Tyre Endurance	
	[TKPH]	153
Axle 2		150
	[TKPH]	
Axle 3		176
	[TKPH]	
Average Fuel Consumption		
[litres/op.hr]		60.4

ECONOMICS		
FLEET		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]		2.87
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]		0.40
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]		3.27

Systems

Year 4 - F1 - w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONON MINE

songun

01-Jun-1904 : 00:52:20
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.34
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	4.83
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1668
Per Shift	
[tonnes]	11675
Per Year	
[tonnes]	8884592

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	79.78
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4250
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.3

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 1.75

Spot Time at Loader		
[mins]	0.50	
Loading Time		
[mins]	3.39	
Travel Time		
[mins]	5.25	
Spot Time at Dump		
[mins]	0.50	
Dumping Time		
[mins]	1.00	
Travel Delays		
[mins]	2.00	
Total Cycle Time		
[mins]	14.39	

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 418

	Tyre Endurance
Axle 1	
[TKPH]	168
Axle 2	
[TKPH]	164
Axle 3	
[TKPH]	192
Average Fuel Consumption	
[litres/op.hr]	65.7

FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]	1.61	
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]	0.35	
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]	1.96	

Systems

Year5-F1-ore

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONON MINE

songun

01-Jun-1904 : 01:07:00
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	3465
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	495
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.50
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	5.54
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1638
Per Shift	
[tonnes]	11464
Per Year	
[tonnes]	5674926

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	6
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	2772
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.1

Cycle Averages
Queue Time at Loader
[mins] 2.06

Spot Time at Loader		
[mins]	0.50	
Loading Time		
[mins]	3.35	
Travel Time		
[mins]	13.27	
Spot Time at Dump		
[mins]	0.50	
Dumping Time		
[mins]	1.00	
Travel Delays		
[mins]	2.00	
Total Cycle Time		
[mins]	22.67	

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 341

Tyre Endurance		
Axle 1		
[TKPH]	177	
Axle 2		
[TKPH]	174	
Axle 3		
[TKPH]	203	
Average Fuel Consumption		
[litres/op.hr]	64.9	

FLEET

ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]	2.88	
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]	0.41	
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]	3.29	

Systems

year 5-F1-w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 02:16:18
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.27
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	4.60
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1680
Per Shift	
[tonnes]	11762
Per Year	
[tonnes]	8950632

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.3

Cycle Averages	
Queue Time at Loader	
[mins]	1.58

	Spot Time at Loader	
	[mins]	0.50
	Loading Time	
	[mins]	3.38
	Travel Time	
	[mins]	7.37
	Spot Time at Dump	
	[mins]	0.50
	Dumping Time	
	[mins]	1.00
	Travel Delays	
	[mins]	2.00
	Total Cycle Time	
	[mins]	16.33
		Haulage Unit Productivity
	Per Operating Hour	
	[tonnes]	420
		Tyre Endurance
Axle 1	[TKPH]	168
Axle 2	[TKPH]	165
Axle 3	[TKPH]	193
		Average Fuel Consumption
	[litres/op.hr]	79.2
		FLEET
ECONOMICS		
	Discounted Capital Cost	
	[\$/tonne]	1.60
	Discounted Operating Cost	
	[\$/tonne]	0.35
	Discounted Average Cost	
	[\$/tonne]	1.95

Systems

year 6 - F1 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 01:39:58
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 85 Shifts.

UNIT

LOADING

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.30
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	6.33
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1556
Per Shift	
[tonnes]	10894
Per Year	
[tonnes]	8290333

UNIT

HAULAGE

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	8
Average Availability	
[%]	79.85
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4254
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.2

Cycle Averages	
Queue Time at Loader	
[mins]	3.31

Spot Time at Loader		0.50
[mins]		
Loading Time		3.38
[mins]		
Travel Time		18.79
[mins]		
Spot Time at Dump		0.50
[mins]		
Dumping Time		1.00
[mins]		
Travel Delays		2.00
[mins]		
Total Cycle Time		29.47
[mins]		

Haulage Unit Productivity
 Per Operating Hour
 [tonnes] 244

Tyre Endurance		
Axle 1	[TKPH]	188
Axle 2	[TKPH]	184
Axle 3	[TKPH]	216
Average Fuel Consumption		
[litres/op.hr]		72.0

FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		2.47
[\$/tonne]		
Discounted Operating Cost		0.54
[\$/tonne]		
Discounted Average Cost		3.01
[\$/tonne]		

Systems

Year 6-F1-w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONON MINE

01-Jun-1904 : 07:25:34
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	30.34
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	5.75
Loading Methodology - Truck Positioning	Double Sided
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1639
Per Shift	
[tonnes]	11474
Per Year	
[tonnes]	8731623

HAULAGE
UNIT

KOMATSU HD 1400B

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	79.78
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4250
Nominal Payload	
[tonnes]	136.0
Average Payload	
[tonnes]	136.1

Cycle Averages
Queue Time at Loader
[mins] 1.80

Spot Time at Loader	
[mins]	0.50
Loading Time	
[mins]	3.36
Travel Time	
[mins]	9.96
Spot Time at Dump	
[mins]	0.50
Dumping Time	
[mins]	1.00
Travel Delays	
[mins]	2.00
Total Cycle Time	
[mins]	19.12

Haulage Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	411

Tyre Endurance	
Axle 1	
[TKPH]	204
Axle 2	
[TKPH]	200
Axle 3	
[TKPH]	234
Average Fuel Consumption	
[litres/op.hr]	86.4

FLEET	
ECONOMICS	
Discounted Capital Cost	
[\$/tonne]	1.64
Discounted Operating Cost	
[\$/tonne]	0.35
Discounted Average Cost	
[\$/tonne]	1.99

ضمیمه شماره (۸)

Systems

Year 2 - F2 - ore

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

31-May-1904 : 01:04:23
Haulage System for HAUL15
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

o&k shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.37
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	7.87
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1334
Per Shift	
[tonnes]	9337
Per Year	
[tonnes]	7105624

HAULAGE
UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.2

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 0.90

Spot Time at Loader [mins]	0.50
Loading Time [mins]	3.12
Travel Time [mins]	6.22
Spot Time at Dump [mins]	0.50
Dumping Time [mins]	0.50
Travel Delays [mins]	1.00
Total Cycle Time [mins]	12.74

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 333

Tyre Endurance	
Axle 1 [TKPH]	130
Axle 2 [TKPH]	123
Axle 3 [TKPH]	129
Average Fuel Consumption [litres/op.hr]	44.6

FLEET

ECONOMICS

Discounted Capital Cost [\$/tonne]	1.70
Discounted Operating Cost [\$/tonne]	0.38
Discounted Average Cost [\$/tonne]	2.08

10

Systems

Year 2 - F2 - w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

31-May-1904 : 01:08:57
Haulage System for HAUL16
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 95 Shifts.

LOADING
UNIT

o&k shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.21
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	9.32
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1283
Per Shift	
[tonnes]	8984
Per Year	
[tonnes]	6837058

HAULAGE
UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	4
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.2

Cycle Averages
Queue Time at Loader
[mins] 1.08

Spot Time at Loader	.
[mins]	0.50
Loading Time	
[mins]	3.14
Travel Time	
[mins]	10.13
Spot Time at Dump	
[mins]	0.50
Dumping Time	
[mins]	0.50
Travel Delays	
[mins]	1.00
Total Cycle Time	
[mins]	16.84

Haulage Unit Productivity
 Per Operating Hour
 [tonnes] 401

Tyre Endurance	
Axle 1	
[TKPH]	177
Axle 2	
[TKPH]	166
Axle 3	
[TKPH]	174
Average Fuel Consumption	
[litres/op.hr]	66.5

FLEET

ECONOMICS

Discounted Capital Cost	
[\$/tonne]	1.51
Discounted Operating Cost	
[\$/tonne]	0.33
Discounted Average Cost	
[\$/tonne]	1.84

Systems

XPAC Mining

Year 3 - F2 - ore

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONON MINE

songun

01-Jun-1904 : 00:32:12

Haulage System for HAUL17

[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 95 Shifts.

UNIT

LOADING

o&k shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.26
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	10.40
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1261
Per Shift	
[tonnes]	8826
Per Year	
[tonnes]	6716447

UNIT

HAULAGE

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	3
Average Availability	
[%]	79.65
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4243
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.1

Cycle Averages

Queue Time at Loader	
[mins]	0.29

Spot Time at Loader		
[mins]	0.50	
Loading Time		
[mins]	3.13	
Travel Time		
[mins]	3.29	
Spot Time at Dump		
[mins]	0.50	
Dumping Time		
[mins]	0.50	
Travel Delays		
[mins]	1.00	
Total Cycle Time		
[mins]	9.21	

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 528

	Tyre Endurance
Axle 1	[TKPH] 96
Axle 2	[TKPH] 90
Axle 3	[TKPH] 95
	Average Fuel Consumption [litres/op.hr] 33.3

FLEET		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]	1.26	
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]	0.28	
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]	1.54	

Systems

Year 3 - F2 - w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 00:41:57
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

o&k shovel RH120C

Availability	[%]
85.00	
Operating Hours per Year	[op.hrs]
5327	
Operating Shifts per Year	[shifts/year]
761	
Average Bucket Payload	[tonnes]
23.30	
Average Bucket Cycle Time	[mins]
0.66	
Wait Time per Oper. Hour	[mins]
6.51	
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	[tonnes]
1390	
Per Shift	[tonnes]
9729	
Per Year	[tonnes]
7403909	

HAULAGE
UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	[number]
5	
Average Availability	[%]
80.22	
Operating Hours per Year	[op.hrs]
4273	
Nominal Payload	[tonnes]
109.0	
Average Payload	[tonnes]
109.2	

Queue Time at Loader	Cycle Averages [mins]
	1.21

Spot Time at Loader	[mins]
	0.50
Loading Time	[mins]
	3.12
Travel Time	[mins]
	7.12
Spot Time at Dump	[mins]
	0.50
Dumping Time	[mins]
	0.50
Travel Delays	[mins]
	2.00
Total Cycle Time	[mins]
	14.95

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour [tonnes] 347

Tyre Endurance	
Axle 1	[TKPH]
	120
Axle 2	[TKPH]
	113
Axle 3	[TKPH]
	118
Average Fuel Consumption	[litres/op.hr]
	51.4

ECONOMICS	FLEET
Discounted Capital Cost	[\$/tonne]
	1.62
Discounted Operating Cost	[\$/tonne]
	0.37
Discounted Average Cost	[\$/tonne]
	1.99

Systems

Year 4 - F2 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 02:07:56
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	3465
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	495
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.05
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.66
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	5.16
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1415
Per Shift	
[tonnes]	9904
Per Year	
[tonnes]	4902556

HAULAGE
UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	2772
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.3

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 1.09

Spot Time at Loader [mins]	0.50
Loading Time [mins]	3.15
Travel Time [mins]	6.48
Spot Time at Dump [mins]	0.50
Dumping Time [mins]	0.50
Total Cycle Time [mins]	12.22

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 354

Tyre Endurance	
Axle 1 [TKPH]	147
Axle 2 [TKPH]	138
Axle 3 [TKPH]	145
Average Fuel Consumption [litres/op.hr]	49.2

FLEET

ECONOMICS

Discounted Capital Cost [\$/tonne]	2.46
Discounted Operating Cost [\$/tonne]	0.36
Discounted Average Cost [\$/tonne]	2.82

Systems

year 4 - F2 - w

XPAC Mining

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

songun

01-Jun-1904 : 02:10:19
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 95 Shifts.

LOADING
UNIT

o&k shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.32
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	5.26
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1440
Per Shift	
[tonnes]	10080
Per Year	
[tonnes]	7670920

HAULAGE
UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	4
Average Availability	
[%]	79.74
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4248
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.3

Cycle Averages
Queue Time at Loader
[mins] 1.25

Systems

Year 5 - F2 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 01:14:35
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 90 Shifts.

UNIT

LOADING

o&k shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	3465
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	495
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.19
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	8.29
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1307
Per Shift	
[tonnes]	9149
Per Year	
[tonnes]	4528941

UNIT

HAULAGE

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	5
Average Availability	
[%]	79.78
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	2764
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.0

Cycle Averages	
Queue Time at Loader	
[mins]	1.34

	Spot Time at Loader	
	[mins]	0.50
	Loading Time	
	[mins]	3.15
	Travel Time	
	[mins]	11.58
	Spot Time at Dump	
	[mins]	0.50
	Dumping Time	
	[mins]	0.50
	Travel Delays	
	[mins]	2.00
	Total Cycle Time	
	[mins]	19.56
		Haulage Unit Productivity
	Per Operating Hour	
	[tonnes]	328
		Tyre Endurance
Axle 1	[TKPH]	158
Axle 2	[TKPH]	148
Axle 3	[TKPH]	155
		Average Fuel Consumption
	[litres/op.hr]	49.6
		FLEET
ECONOMICS		
	Discounted Capital Cost	
	[\$/tonne]	2.66
	Discounted Operating Cost	
	[\$/tonne]	0.39
	Discounted Average Cost	
	[\$/tonne]	3.05

Systems

Year5-F2-w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 01:31:58
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 95 Shifts.

UNIT

LOADING

O&K SHOVEL RH200

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	29.69
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.75
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	8.41
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1507
Per Shift	
[tonnes]	10550
Per Year	
[tonnes]	8028316

UNIT

HAULAGE

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	4
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.1

Cycle Averages
Queue Time at Loader
[mins] 0.57

Spot Time at Loader		0.50
[mins]		
Loading Time		2.76
[mins]		
Travel Time		6.63
[mins]		
Spot Time at Dump		0.50
[mins]		
Dumping Time		0.50
[mins]		
Travel Delays		2.00
[mins]		
Total Cycle Time		13.46
[mins]		

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 471

Axle 1	Tyre Endurance
[TKPH]	119
Axle 2	112
[TKPH]	
Axle 3	117
[TKPH]	
Average Fuel Consumption	
[litres/op.hr]	53.6

FLEET		
<u>ECONOMICS</u>		
Discounted Capital Cost		1.40
[\$/tonne]		
Discounted Operating Cost		0.30
[\$/tonne]		
Discounted Average Cost		1.70
[\$/tonne]		

Systems

year 6 - F 2 - ore

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1

SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 01:43:18
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 85 Shifts.

UNIT

LOADING

o&k shovel RH120C

Availability

[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.04
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	8.23
Loading Methodology - Truck Positioning	
Double Sided	
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1282
Per Shift	
[tonnes]	8971
Per Year	
[tonnes]	6827064

HAULAGE

UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size

[number]	7
Average Availability	
[%]	79.66
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4244
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.1

Cycle Averages

Queue Time at Loader	
[mins]	1.31

Spot Time at Loader		
[mins]		0.50
Loading Time		
[mins]		3.15
Travel Time		
[mins]		8.26
Spot Time at Dump		
[mins]		0.50
Dumping Time		
[mins]		0.50
Travel Delays		
[mins]		2.00
Total Cycle Time		
[mins]		16.23

Haulage Unit Productivity
Per Operating Hour
[tonnes] 230

	Tyre Endurance
Axle 1	
	[TKPH] 133
Axle 2	
	[TKPH] 125
Axle 3	
	[TKPH] 131
Average Fuel Consumption	
[litres/op.hr]	43.0

FLEET		
<hr/>		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]		2.28
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]		0.52
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]		2.80

Systems

year 6-F2-w

XPAC Mining

songun

TALPAC System - Page 1
SIMULATION OF HAULAGE SYSTEM FOR SONGON MINE

01-Jun-1904 : 01:50:30
Haulage System for HAUL1
[DEMONSTRATION]

Productivity Results for Full
Simulation - 95 Shifts.

LOADING
UNIT

O&K shovel RH120C

Availability	
[%]	85.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	5327
Operating Shifts per Year	
[shifts/year]	761
Average Bucket Payload	
[tonnes]	23.20
Average Bucket Cycle Time	
[mins]	0.67
Wait Time per Oper. Hour	
[mins]	10.39
Loading Methodology - Truck Positioning	Double Sided
Bucket Passes	
Full Truck	
Loading Unit Productivity	
Per Operating Hour	
[tonnes]	1249
Per Shift	
[tonnes]	8741
Per Year	
[tonnes]	6651631

HAULAGE
UNIT

WABCO 120 CT

Fleet Size	
[number]	4
Average Availability	
[%]	80.00
Operating Hours per Year	
[op.hrs]	4262
Nominal Payload	
[tonnes]	109.0
Average Payload	
[tonnes]	109.0

Cycle Averages
Queue Time at Loader

[mins] 0.90

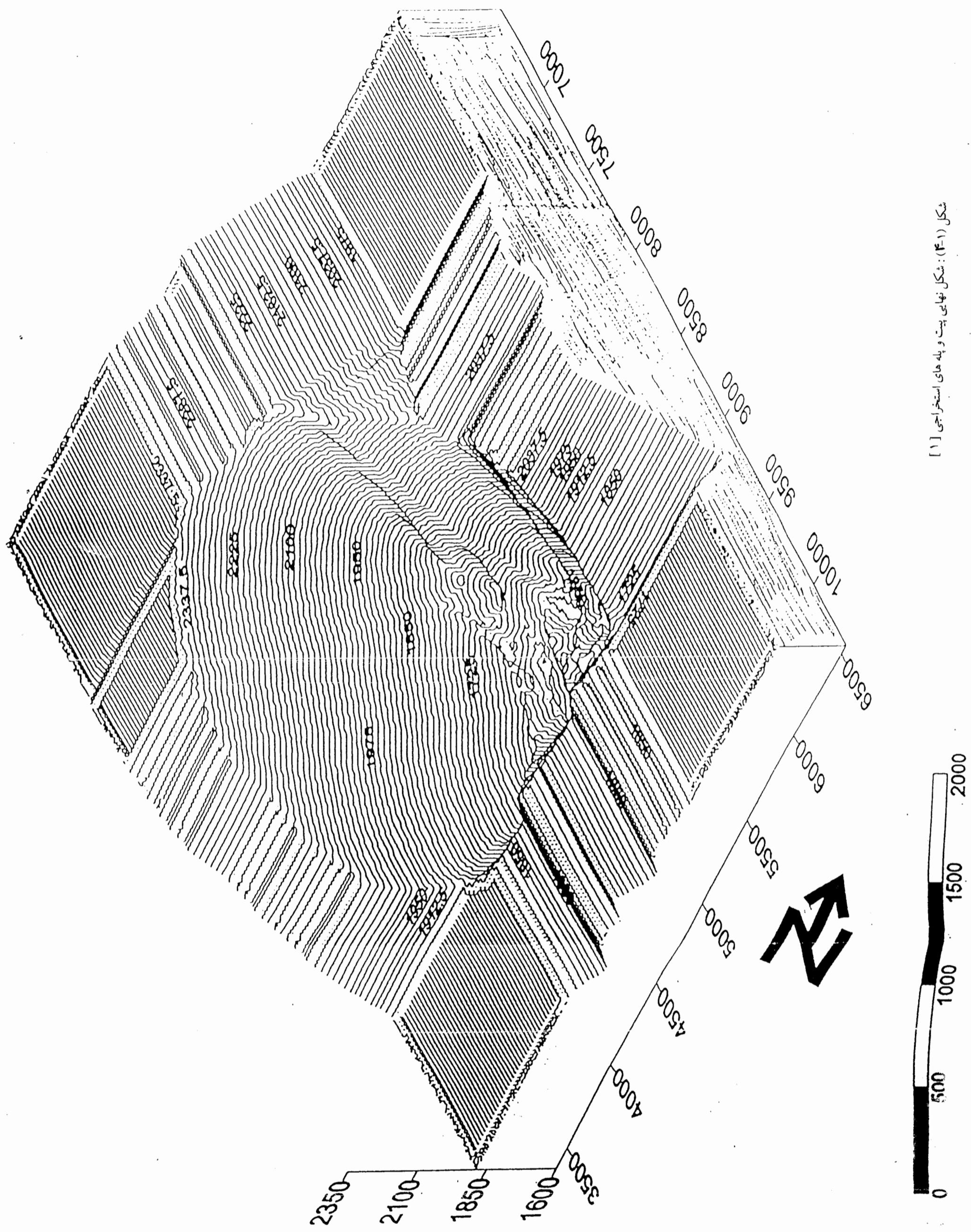
Spot Time at Loader		
[mins]	0.50	
Loading Time		
[mins]	3.13	
Travel Time		
[mins]	12.64	
Spot Time at Dump		
[mins]	0.50	
Dumping Time		
[mins]	0.50	
Travel Delays		
[mins]	2.00	
Total Cycle Time		
[mins]	20.18	

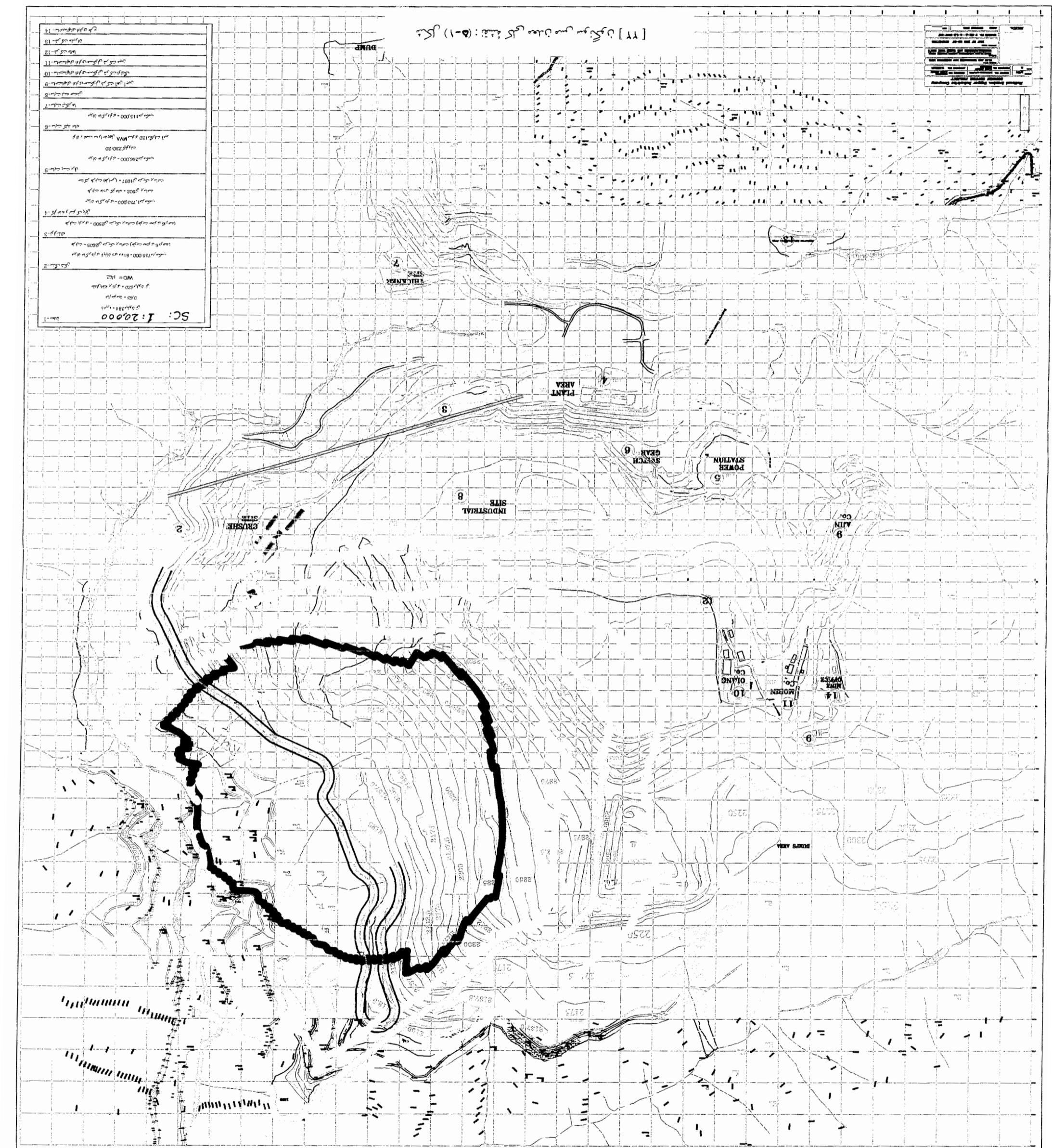
Haulage Unit Productivity
 Per Operating Hour
 [tonnes] 390

Tyre Endurance		
Axle 1		
[TKPH]	160	
Axle 2		
[TKPH]	150	
Axle 3		
[TKPH]	157	
Average Fuel Consumption		
[litres/op.hr]	68.8	

FLEET		
<hr/>		
ECONOMICS		
Discounted Capital Cost		
[\$/tonne]	1.55	
Discounted Operating Cost		
[\$/tonne]	0.34	
Discounted Average Cost		
[\$/tonne]	1.89	

شکل (۱-۴) : شکل نهایی پیت و پله های استخراجی [۱]

جدول ۵- آگهی‌ساختهای حاصل از سال اول تا ششم بودجهٔ داری [۷۲]

Table 4.2 Household Distances in Year 1-6